Register op de "Nederlandsche Taal- en Letterkundige Congressen"

INLEIDING

In de *Handelingen* van het 19e Taal- en Letterkundig Congres, dat in 1884 te Brugge werd gehouden, treft men op blz. 258 de volgende alinea aan:

> 'De heer Van Eck had ook den wensch uitgedrukt, dat er eene algemeene inhoudstafel van de *Handelingen* der voorgaande Congressen zou worden opgemaakt. Ons medelid, de heer De Pauw, voorzitter der Brugsche Regelings-Commissie, maakte ons bekend, dat door de zorgen dier Commissie en om hare werkzaamheden te vergemakkelijken, reeds daarmede een begin is gemaakt. Wij drukken den wensch uit dat dit werk voltrokken worde en bij de *Handelingen* van 't Brugsch Congres als aanhangsel worde gevoegd.'

Maar, zoals zovele plannen, voorstellen en wensen van het Congres niet gerealiseerd zijn, is ook deze 'algemeene inhoudstafel' niet tot stand gekomen. Althans de *Handelingen* van het Brugse Congres bevatten geen aanhangsel in deze zin.
Er waren momenten waarop de samenstellers van het register, dat u in de volgende bladzijden aantreft, het zeer betreurden dat Napoleon de Pauw zijn belofte van 1884 niet gestand heeft gedaan; hoewel dat tevens de momenten waren dat ze zich zeer goed konden voorstellen waarom dat werk indertijd niet voltrokken werd.

In totaal werden er 32 Congressen gehouden, tussen 1849 en 1912.
De naam van het Congres is af en toe aan lichte wijzigingen onderhevig.
Van al deze Congressen verschenen de *Handelingen* met uitzondering van die van het 15e Congres dat in 1876 in Brussel werd gehouden.
Nog in 1884 op het 19e Congres worden de verantwoordelijken achtervolgd met de vraag waar de *Handelingen* blijven. Maar dan is het inmiddels waarschijnlijk volkomen onmogelijk geworden de teksten van het verhandelde nog te achterhalen (1).
Overigens is de weergave van de verschillende voordrachten niet steeds even betrouwbaar. De tekst in de *Handelingen* kan variëren van een door de spreker gekorrigeerde en geautoriseerde versie tot een korte samenvatting door een stenograaf.

Het register bestaat uit drie onderdelen:
1. een chronologische lijst van de op de Congressen gehouden voordrachten;
2. een sprekerslijst;
3. een trefwoordenlijst.

1. Chronologische lijst.
De Congressen werden niet alleen iedere keer in een andere plaats gehouden (afwisselend in Noord en Zuid), ze werden ook steeds door een plaatselijke regelingskommissie georganiseerd. Wat betreft de samenstelling van de *Handelingen* is met name deze omstandigheid er waarschijnlijk verantwoordelijk voor dat de verschillende afleveringen zeer uiteenlopend zijn samengesteld. De steeds verschillende presentatie maakt het extra moeilijk om exakt te onderscheiden tussen voordrachten, diskussiebijdragen, improvisaties, rapporten, brieven e.d.
Bij de volgende omschrijving van wat we in onze chronologische lijst hebben opgenomen moet men rekening houden met deze vloeiende overgangen tussen de verschillende 'genres'. In geval van twijfel of iets al dan niet opgenomen moest worden hebben wij meestal tot opname besloten.
Het is evident dat het in onze opzet onmogelijk was iedereen die ooit iets op een Congres gezegd heeft in een register te vangen.
We hebben er naar gestreefd alle voordrachten op te nemen, -inklusief de meeste openingsredes- die op de eigenlijke zittingen van het Congres zijn gehouden en die zijn afgedrukt in de *Handelingen*.
Voordrachten die wegens tijdgebrek of een andere reden niet gehouden zijn, maar waarvan de tekst wèl is afgedrukt in de *Handelingen*, zijn eveneens opgenomen.
Niet opgenomen zijn in de regel de volgende kategorieën:
- toespraken e.d. op feestelijke bijeenkomsten vóór of na de eigenlijke zittingen van het Congres
- toespraken van regeringsvertegenwoordigers
- verslagen van door het Congres ingestelde kommissies. In een aantal gevallen zijn deze echter wèl opgenomen vanwege hun evidente belang(meestal i.v.m. het Woordenboek der Nederlandse Taal).
- brieven als ze een hoofdzakelijk 'huishoudelijk' karakter hebben. Als iemand zijn voordracht als 'ingezonden stuk' stuurt, zijn we daarentegen wèl tot opname overgegaan.
- diskussies naar aanleiding van gehouden voordrachten. Men zij er er echter wel op attent gemaakt dat in een aantal delen van de *Handelingen* alfabetische sprekerslijsten zijn opgenomen, waarin ook de diskussiebijdragen zijn verwerkt. Ook in de inhoudsopgave van verschillende delen worden de diskussianten over een bepaald onderwerp vermeld.
- diskussies naar aanleiding van bijv. door de regelingskommissie op het programma geplaatste vragen zijn niet systematisch opgenomen. Wèl is ernaar gestreefd om die gevallen op te nemen waar de indiener van een vraag zelf een inleiding houdt over de kwestie.

- improvisaties en tijdens de debatten geformuleerde voorstellen zijn eveneens in de regel niet opgenomen.

Een bijzonder geval zijn nog de *Handelingen* van het 29e Congres. Zij bestaan uit twee delen. Het tweede bevat de eigenlijke handelingen van het Congres, het eerste is een voorbereidend deel waarin de sprekers hun voordracht of een samenvatting of inleiding lieten afdrukken. In onze lijst is steeds verwezen naar zowel de tekst in het eerste als in het tweede deel van de *Handelingen*. Inzenders die wèl in het eerste deel voorkomen, maar niet op het eigenlijke Congres gesproken hebben, zijn wèl opgenomen.

De titelbeschrijvingen in de chronologische lijst hebben de volgende vorm:

a) volgnummer, samengesteld uit het nummer van het Congres vóór de punt, en achter de punt het volgnummer binnen dat Congres.
b) naam spreker
c) titel. De titel is ontleend aan (in deze volgorde) de tekst van de voordracht zelf of de aankondiging daarvan; de inhoudsopgave van de *Handelingen*; het in de *Handelingen* afgedrukte programma van de werkzaamheden van het Congres. Als bijvoorbeeld de inhoudsopgave relevante informatie toevoegt aan de titel van de voordracht zelf, dan wordt deze aangevuld. Als geen van drie genoemde bronnen een titel oplevert, voegen wij zelf een titel aan de tekst toe, welke titel dan tussen vierkante haken wordt geplaatst.
   Als de betreffende voordracht een gedicht is, dan wordt dit tussen vierkante haken vermeld achter de titel. In de regel zijn de titels volledig afgedrukt. In de enkele gevallen waar we een deel van de titel weggelaten hebben, wordt dit aangegeven met [...] .
d) Tot slot volgt dan de verwijzing naar de *Handelingen* (Hand): deelnummer vóór de komma, begin- en eindpagina van de voordracht achter de komma.

2. Sprekerslijst.

De cijfers achter de naam verwijzen naar de volgnummers in de chronologische lijst. Ten gevolge van spellingsverschillen en eventuele onvolledige of foute opgave in de *Handelingen* is het mogelijk dat in deze lijst incidenteel namen van personen ten onrechte al dan niet met elkaar geïdentificeerd zijn.

3. Trefwoordenlijst .

De trefwoorden zijn ontleend aan de titels van de voordrachten zoals die zijn opgenomen in de chronologische lijst. Derhalve wordt op generlei wijze gepretendeerd dat de opsomming van de voordrachten bij een bepaald trefwoord uitputtend is. Bovendien betekent dit, dat, als de titel geen zinnig trefwoord oplevert, de voordracht niet in deze lijst is vertegenwoordigd.

De spelling van de trefwoorden is gemoderniseerd (*aesthetiek* wordt *esthetiek*, *critiek* wordt *kritiek*), en af en toe zijn trefwoorden enigszins aangepast om ze onder één noemer te brengen(*volksboekerij* wordt *volksbibliotheek*).

Niet opgenomen als trefwoord zijn zeer veel voorkomende woorden als *Nederland, België, Noord en Zuid, eenheid, samenwerking.*
Een zinvolle aanwijzing is in dit verband nog het volgende. Een aantal Congressen kent naast de algemene vergaderingen zogenaamde afdelingsvergaderingen, waarin men zich met specifiekere onderwerpen bezig houdt en eventuele voorstellen voorbereidt voor de algemene vergaderingen. Niet alle Congressen kennen afdelingen, en de afdelingen zijn ook niet steeds dezelfde. Vandaar dat het niet mogelijk was er in deze trefwoordenlijst rekening mee te houden of er een afzonderlijke lijst van samen te stellen. Of een Congres afdelingen heeft en hoe deze heten is meestal af te lezen uit het vóór in de *Handelingen* afgedrukte programma van werkzaamheden. De volgende onderwerpen komen in de loop van de tijd -alleen dan wel in kombinatie met andere- voor in de afdelingstitels:

aardrijkskunde
archiefwezen
beeldende kunsten
bibliografie
boekhandel
folklore
geschiedenis
kunstgeschiedenis
letterkunde
muziek
onderwijs
opvoeding
oudheidkunde
stambelangen
stoffelijke belangen
taalkunde
toneel
toonkunst
zang(kunst)

Wij danken Professor Karel de Clerck voor het feit dat hij zijn fiches op een gedeelte van de *Handelingen* aan ons ter beschikking heeft gesteld.

Nijmegen, juni - augustus 1979

Anthon Fasel,
Nop Maas.

(1) In het archief van J.A. Alberdingk Thijm troffen wij een *Programma* aan van het 15e Congres. De sprekers en de titels van voordrachten die daarin genoemd worden hebben wij opgenomen in een Bijlage.

1e Nederlandsch Congres, gehouden te Gent den 26, 27, 28 en 29 Augustus 1849.
Handelingen: Gent, Boek- en steendrukkery van L. Hebbelynck 1850.

1.1 F.A. Snellaert, Inleidingsredevoering. Hand. 1, 9-14.
1.2 Pr. van Duyse, Het Nederlandsch Tael- en Lettercongres [gedicht]. Hand. 1, 14-21.
1.3 A. de Jager, Over het belang dat er in de zamenwerking van Belgische en Noordnederlandsche letterkundigen gelegen is voor den bloei der Nederlandsche taal. Hand. 1, 23-30.
1.4 J. David, Over stylverbetering en het nut, dat uit de grondige kennis der levende of gesprokene tael te trekken is. Hand. 1, 30-34.
1.5 D. de Haerne, Over het wêl bepalen wat onze bedoelingen zyn. Hand. 1, 36-37.
1.6 D. Sleeckx, Over de strekking der nederduitsche letterkunde. Hand. 1, 39-55.
1.7 J. van Beers, Eene bloem uit de volksklas [gedicht]. Hand. 1, 56-62.
1.8 J. Jottrand, Hoe zal men in het toekomende de Nederlanders, zoo van de waelsche en nederduitsche als van de hoogduitsche stammen byeenhouden, zonder hun natuerlyk regt wegens het gebruik hunner wederzydsche talen te krenken ? Hand. 1, 62-75.
1.9 Th.Olivier & A. Casterman, De la signification de l'État belge comme centre des trois nationalités et par conséquent des trois littératures française, allemande et néerlandaise. Hand. 1, 75-81.
1.10 J.de Jonghe, Over de noodzakelykheid om de tael te doen dienen als middel van volksbeschaving en onderwys. Hand. 1,81-84.
1.11 J.A. Gerth van Wijck, Over den stand en de eischen onzer gemeenschappelyke moedertael. Hand. 1, 85-88.
1.12 J. Nolet de Brauwere van Steelant, De Storm, fragment uit het epos De Zendeling [gedicht]. Hand. 1,91-95.
1.13 W.H. Suringar, Over den nadruk en het copyregt. Hand. 1,95-103.
1.14 P. Ecrevisse, Over de ontwikkeling der nederduitsche Tael- en Letterkunde in de zuidoostelyke belgische provincien onder het ryk der Nederlanden. Hand. 1, 119-127.
1.15 B. ter Haar, Parijs op één der Junijdagen 1848 [gedicht] . Hand. 1, 128-133.
1.16 Cracco, Ilias. Derde gezang [gedicht]. Hand. 1, 136-148
1.17 P.J. de Deyn, Bemerkingen over het vraegstuk: Wat moet de Nederduitsche schryver, bij ons voornamelyk, bedoelen ! Hand. 1, 151-154.
1.18 E. Zetternam, Over eene verbindtenis tusschen alle dorpen van Vlaemsch-België. Hand. 1, 155-161.
1.19 A. van Halmael, Wenken over het nationael tooneel. Hand. 1, 161-164.

1.20 K. Ondereet, Over de vereischten om het nationael tooneel te doen bloeijen. Hand. 1, 164-168.
1.21 F. Blieck, Iets over het misbruik der vrye drukpers [gedicht]. Hand. 1, 168-173.
1.22 J.A. Alberdingk Thijm, Afscheidsgroet [gedicht]. Hand. 1, 173-174.

2e Nederlandsch Letterkundig Kongres, gehouden den 16^{n}, 17^{n} en 18^{n} September, 1850 [te Amsterdam].
Handelingen: Amsterdam, J.F. Schleijer 1851.

2.1 F.A. Snellaert, Over 't werkdadig aandeel, dat Hollanders en Vlamingen, in het ontwikkelen van Vaderlandschen Zin en van Vaderlandsche Letterkunde wederzyds in Zuid- en in Noord-Nederland genomen hebben. Hand. 2, 42-51.
2.2 M. Des Amorie van der Hoeven, Of er gegronde hoop bestaat, dat Nederland zijnen voormaligen roem, in de beoefening der wetenschappen herwinnen zal ? Hand. 2, 51-63.
2.3 L. de Baecker, La Flandre maritime de France, avant et pendant la domination romaine. Hand. 2, 64-74.
2.4 J. Kats, Over het bydragen tot de handhaving, opbeuring en den bloei van Nederlandsche Taal en Letterkunde. Hand. 2, 75-80.
2.5 Prudens van Duyse, [Over vrouwe van Ackere, geb. Maria Doolaeghe]. Hand. 2, 80-84.
2.6 M. van Ackere-Doolaeghe, Aen myne Nederlandsche kunstbroeders op 't Amsterdamsch Lettercongres [gedicht]. Hand. 2, 85-87.
2.7 J.H. Bormans, Rapport, wegends het Woordenboek. Hand. 2, 95-110.
2.8 J. David, [Rapport, wegends het Woordenboek]. Hand. 2, 111-116.
2.9 Pr. van Duyse, [Rapport, wegends het Woordenboek]. Hand. 2, 116-123.
2.10 A. de Jager, [Rapport, wegends het Woordenboek]. Hand. 2, 123-131.
2.11 M. van der Voort, Over de wenschelijkheid, dat de vervaardiging van een volledig Nederlandsch Kunstwoordenboek die van het Algemeen Nederlandsch Woordenboek voorafga. Hand. 2, 136-141.
2.12 J.A. Alberdingk Thijm, [Over het Woordenboek]. Hand. 2, 142-151.
2.13 A. de Jager, Over het belang van de kennis der Idiotismen onzer taal, en over hetgeen aan die kennis nog ontbreekt. Hand. 2, 151-156.
2.14 L. Ph. C. van den Bergh, [Brief over het Woordenboek]. Hand. 2, 167-169.
2.15 J.A. Alberdingk Thijm, [Brief over het Woordenboek]. Hand. 2, 169-170.
2.16 H.A. Callenfels, Taalkundige bedenking over de spelling der Bastaard-Woorden. Hand. 2, 171-175.

2.17 Is. da Costa, Over het wenschelijke van een gemeenschappelijk overleg tusschen Zuid- en Noord-Nederland op het stuk van spelling. Hand. 2, 176-182.
2.18 J. Tideman, [Over de Bibliographie voor Nederland]. Hand. 2, 183-188.
2.19 S.J. van den Bergh, Op het tweede Nederlandsch letterkundig kongres [gedicht]. Hand. 2, 188-191.
2.20 D.J. Den Beer Poortugael, Over Justijn van Damme - zijne levensschets en eene korte proeve zijner gedichten. Hand. 2, 191-201.
2.21 Pr. van Duyse, Het Nederlandsch Lettercongres te Amsterdam [gedicht]. Hand. 2, 203-211.
2.22 V. Delecourt, Verslag, uitgebracht in den name der Commissie, die belast wierd naar de middelen uittezien, om de belangen van den nederlandschen boekhandel tegen den nadruk te beveiligen. Hand. 2, 214-222.
2.23 D.J.T.Z. Ganswijk, Brief. Hand. 2, 234-236.
2.24 J.C. Voorduin, Eenige mededeelingen, betrekkelijk tot de beoefening van de geschiedenis van het Regt in Nederland. Hand. 2, 239-248.
2.25 J. Kisselius, [Over de bevordering van het nationale toneel]. Hand. 2, 249-252.
2.26 J.F. Pringle, [Over de opleiding van toneelspelers]. Hand. 2, 252-257.
2.27 J. Tideman, Afscheidsgroet aen de Zuid-Nederlandsche leden van het tweede letterkundige congres [gedicht]. Hand. 2, 263-264.

3e Nederlandsch Letterkundig Congres, gehouden te Brussel, den 30 en 31 Augustus en 1 September 1851.
Handelingen: Brussel, Drukkery van J.-H. Dehou 1852.

3.1 A. Hieschig, Over de noodzakelijkheid van het tegenwoordige standpunt der Philologie in nieuw en naauwer verband te stellen tot dat der fraaije letteren. Hand. 3, 24-31.
3.2 A. de Jager, Over het tegenwoordige standpunt der Nederlandsche Spelling. Hand. 3, 31-37.
3.3 J. van Dam, Eenige punten ter overweging bij 't bespreken van eenparige Nederlandsche spelling. Hand. 3, 37-38.
3.4 P. Lanssens, Bijdrage tot de kennis van den oorsprong en de beduidenis der geslacht of familienamen. Hand. 3, 38-49.
3.5 J.F.J. Heremans, Over de geslachten der Zelfstandige Naamwoorden in Zuid- en Noord-Nederland. Hand. 3, 49-60.
3.6 V. Delecourt, Opmerkingen over de in te voerene eenparigheid van spelling in Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 3, 61-65.
3.7 H.J. Koenen, Over de bestaande behoefte aan eene nieuwe Geschiedenis der Nederlandsche taal. Hand. 3, 65-73.
3.8 J.M. Dautzenberg, Nederduitsche Taal- en Dichtvormen. Hand. 3, 73-76.

3.9 M.van der Voort, Over de noodzakelykheid om de tael den vreemdelingen nuttig te maken, met aenwyzing der middelen welke, volgens spreker, daertoe aen te wenden zyn. Hand. 3, 76-85.
3.10 K. Stallaert, Over volkstael in spraek en schrift, met betrekking tot het ontworpen algemeen nederlandsche woordenboek. Hand. 3, 85-90.
3.11 L. Vleeschouwer, Over een paer letterkundige vragen. Hand. 3, 96-104.
3.12 P.W. Quacq, Taalkundige opmerkingen gemaakt bij mijne vertalingen uit het Hollandsch in het Hoogduitsch. Hand. 3, 107-109.
3.13 M. de Vries, Verslag der Commissie, benoemd door het Tweede Nederlandsch Letterkundig Congres, tot het beramen van maatregelen ter zamenstelling van een Woordenboek der Nederlandsche Taal. Hand. 3, 109-156.
3.14 M. van Ackere-Doolaeghe, De Verbeteringsschool voor arme kinderen, van staetswege ingerigt te Ruysselede (West-Vlaenderen). Hand. 3, 159-162.
3.15 Prudens van Duyse, Everaerd T'Serclaes. 1387. Hand. 3, 162-167.
3.16 J. Kats, Over de oorzaken, die de opbeuring der Nederlandsche Tael- en Letterkunde verhinderen. Hand. 3, 168-173.
3.17 Eug. Zetterman, Over de verbindtenis der Zuid- en Noord-Nederlandsche letterkunde, by middel van het Taelverbond, en de vergemakkelyking des boekhandels door hetzelve. Hand. 3, 174-178.
3.18 J. van Beers, Bij 't Kerkportael. [gedicht]. Hand. 3, 180-187.
3.19 F. Carrein, Over de noodzakelykheid der volksverlichting in Vlaemsch-België en over die der uitbreiding van de neder-duitsche letterkunde, ter bereiking van dit doel. Hand. 3, 187-191.
3.20 E. van Even, Over de samenstelling van eene algemeene geschiedenis der beeldende kunsten in de Nederlanden. Hand. 3, 191-197.
3.21 Th. Olivier, Sur l'avenir de la littérature et de la librairie dans les Pays-Bas. Hand. 3, 197-216.
3.22 D. Sleeckx, Over het Nederlandsche Tooneel. Hand. 3, 216-223.
3.23 E. van Driessche, Over de zending des vlaemschen schryvers in de XIXe eeuw. Hand. 3, 224-227.
3.24 H.A. Callenfels, Bescheidene aanmerking. Hand. 3, 251-253.
3.25 J. den Beer Poortugael, [Over uithangborden]. Hand. 3, 253-256.

4e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Utrecht op 20, 21 en 22 September 1854.
Handelingen: Utrecht, bij J.G. Broese 1855.

4.1 H.J. Koenen, Opening van het Congres. Hand. 4, 19-22.
4.2 L.G. Visscher, Een gelukwensch aan Noord en Zuid, thans in de stad der Unie vereenigd, als inleiding tot de werkzaamheden van het Congres. Hand. 4, 33-39.
4.3 J.M. Dautzenberg, Over de noodzakelijkheid eener nieuwe omwerking der Nederlandsche spraakkunst. Hand. 4, 39-49.
4.4 Pr. van Duyse, De uitvindingen vooral dezer eeuw [gedicht]. Hand. 4,61-67.
4.5 J. David, Over de Tautologische Vormen. Hand. 4, 68-76.
4.6 A. de Jager, Over de overdrijving die wel eens in het opvolgen van goede taalregels plaats heeft. Hand. 4, 77-88.
4.7 J. Tideman, Over het onderwijs in de Nederlandsche taal- en letterkunde en vaderlandsche geschiedenis op de Gymnasiën. Hand. 4, 107-113.
4.8 J. Nolet de Brauwere van Steeland, Vrede [gedicht] . Hand. 4, 118-126.
4.9 J.F.J. Heremans, Over het belang van de kennis der Nederlandsche en inzonderheid der Vlaamsche dialekten. Hand. 4, 126-132.
4.10 J. van Beers, De Blinde [gedicht]. Hand. 4, 132-138.
4.11 Pr. van Duyse, Een vlaamsch woord over de Archaïsmen. Hand. 4, 139-152.
4.12 M. Oortman, De kracht der taal [gedicht]. Hand. 4, 162-165.
4.13 H.J. Koenen, Over het denkbeeld, dat men zich van den rijkdom eener taal, inzonderheid van ons Nederlandsch, te maken heeft. Hand. 4, 167-177.
4.14 M. de Vries, Verslag der commissie van het woordenboek. Hand. 4, 177-232.
4.15 I. da Costa, Over poëzy in verband met wetenschap en moraliteit. Hand. 4, 232-243.
4.16 J.J.F. Wap, Over Bilderdijks nagedachtenis en het daarvan levendig bewaren onder ons. Hand. 4, 243-250.
4.17 N. Beets, De Taal [gedicht]. Hand. 4, 267-273.

5e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Antwerpen, den 15 en 16 Augustus 1856.
Handelingen: Antwerpen, J.H. vander Wielen / Gent, W. Rogghé [z.j.].

5.1 J. Nolet de Brauwere van Steeland, Bij de opening van het vijfde Nederlandsch Taelcongres [gedicht]. Hand. 5, 20-22.
5.2 M. van der Voort, Het Congres, doel en middelen. Hand. 5, 26-33.
5.3 J. van Rijswijck, Heeft de handhaving der nederduitsche taal- en letterkunde al of niet een staatkundig belang in de Nederlanden ? Hand. 5, 33-37.
5.4 F.A. Boone, De noodzakelijkheid van eene volkstelling en grensbepaling des Nederlandschen stams in Europa en van eenige opgaven omtrent den toestand der Nederlandschsprekenden in andere werelddeelen. Hand. 4, 37-41.

5.5 A. de Jager, Over het steeds blijvend belang van de beoefening der middelnederlandsche geschriften voor eene grondige taalstudie. Hand. 5, 41-48.
5.6 Pr. van Duyse, Nicolaas Nieulant [gedicht]. Hand. 5, 48-57.
5.7 J. David, Iets over de beschaefde uitspraek. Hand. 5, 57-63.
5.8 J.F.J. Heremans, Hollandsch en Vlaamsch. Hand. 5, 63-69.
5.9 Em. Rosseels, Over eenige Vlaamsche belangen. Hand. 5, 70-74.
5.10 J.M. Dautzenberg, Strijdige richtingen sedert drie, vier eeuwen der Hoog- en Neêrduitsche taalleeraren. Hand. 5, 74-84.
5.11 E. van Driessche, Over het Nederlandsche tooneel. Hand. 5, 87-95.
5.12 M. de Vries, Verslag der redactie van het Nederlandsch Woordenboek,omtrent den staat harer werkzaamheden. Hand. 5, 97-133.
5.13 J.A. Gerth van Wijk, [Over de wens dat uit het kongres een genootschap zal groeien onder de naam "Het Nederlandsch Taalverbond"] . Hand. 5, 133-141,
5.14 F. de Cort, Welkom! Den Noord-Nederlandschen Congresleden opgedragen [gedicht]. Hand. 5, 142-144.
5.15 L. Vleeschouwer, Over de uitspraek van het Vlaemsch. Hand. 5, 144-152.
5.16 C.J. Hansen, De Vrou. Dichterlike levensbespiegeling [gedicht]. Hand. 5, 152-159.
5.17 I.S. van Doosselaere, Over den boekhandel. Hand. 5, 159-163.
5.18 Pr. van Duyse, Afscheidsgroet [gedicht]. Hand. 5, 166-168.

6e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres,gehouden te 's-Hertogenbosch, den 11, 12 en 13 September 1860.
Handelingen: 's Hertogenbosch, Gebroeders Muller 1860.

6.1 J.B.A.J.M. Verheijen, Opening van het Congres. Hand. 6, 17-21.
6.2 D.J. den Beer Poortugael, Aan vlaanderen en de Vlamingen. Hand. 6, 30-34.
6.3 P.N. Ecrevisse, Wat bedoelen, wat willen wij ? Hand. 6, 34-41.
6.4 M. de Vries, Verslag der Commissie van het Woordenboek. Hand. 6, 42-74.
6.5 Courtmans-Berchmans, Aen de Nederlandsche letterkundigen, vereenigd op het tael- en letterkundig congres [gedicht]. Hand. 6, 78-81.
6.6 J. David, Over een paer vraegstukken van taelkundigen aert. Hand. 6, 82-85.
6.7 P. Bosscha, Over het getrouw bewaren van plaatsnamen, als een krachtig middel ter bevordering van de nationaliteit bij een volk. Hand. 6, 85-89.
6.8 J. van Lennep, Hertog Jan I van Brabant [gedicht]. Hand. 6, 91-93.
6.9 J.F.J. Heremans, Over het wenschelijke van eene eenparige spelling onzer taal in Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 6, 93-101.
6.10 H.J. Koenen, Over de verdiensten van Bilderdijk, ten aanzien

van de beoefening onzer taal. Hand. 6, 102-113.

6.11 D.G. Meersseman, Eenige voordelen onzer Nederduitsche tael in de ontwikkeling en in de hoogere beschaving des geestes. Hand. 6, 114-132.

6.12 W.G. Brill, Over het grammatisch geslacht der naamwoorden. Hand. 6, 133-139.

6.13 C.R. Hermans, Etymologisch betoog dat de Eburones van Caesar (de B.G.) in den Eifel (Eifelo, van daar Eifelones = Eburones) gewoond en met de Tungri niets gemeen gebben. Hand. 6, 142-162.

6.14 A. Elink-Sterk Jr., Eenige aanwijzingen van de bijzondere kracht en waarde onzer taal in betrekking tot staats- en volkshuishoudkundige terminologie. Hand. 6, 162-168.

6.15 T.N. van der Stok, Verdient het al dan niet aanbeveling, als personen zich uitsluitend der bellettrie wijden met het doel er een middel van bestaan in te vinden ? Hand. 6, 170-177.

6.16 H.M.C. van Oosterzee, Over het bevorderen van eenparigheid in het gebruik onzer taal. Hand. 6, 178-185.

6.17 M. de Vries, Rede uitgesproken aan den voet van het standbeeld van Van Maerlant. Hand. 6, 197-200.

6.18 E. Rosseels, Over de strekking van het nationaal tooneel. Hand. 6, 203-206.

6.19 J. de Jongh, Losse gedachten over de noodzakelykheid dat er eene Vlaemsche Akademie zy. Hand. 6, 207-209.

6.20 A. Elink Sterk Jr., Over het huishoudelijk begrip van het woord *waarde*. Hand. 6, 210-220.

7e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Kongres, gehouden te Brugge, den 8, 9 en 10 September 1862.
Handelingen: Gent, Willem Rogghé/'s Gravenhage, Martinus Nijhoff 1863.

7.1 Hendrik Conscience, Redevoering. Hand. 7, 25-27,

7.2 M. de Vries, Het ware liberalisme in de Nederlandsche spraakkunst. Hand. 7, 31-40.

7.3 D. Sleeckx, Over het realismus in de letterkunde. Hand. 7, 40-47.

7.4 K. Versnaeyen, De Halletoren van Brugge [gedicht]. Hand. 7, 47-52.

7.5 E. van Biesbroeck, Iets over de moedertaal op de vlaamsche lagere scholen. Hand. 7, 52-57.

7.6 W.J.A. Jonckbloet, Over Jacob van Maerlant. Hand. 7, 58-74.

7.7 G.P. Roos, Over de taal der dagbladen. Hand. 7, 77-82.

7.8 W.G. Brill, Over de geschiedenis der studie van de Nederlandsche taal. Hand. 7, 82-90.

7.9 J. van Lennep, Formosis Brugga Puellis ! [gedicht] . Hand. 7, 90-91.

7.10 S.J. van den Bergh, Te Brugge op het zevende Taalkongres. Hand. 7, 94-96.

7.11 N. Beets, [Over Dichterlijke Vrijheid]. Hand. 7, 96-105.

7.12 J.E. Banck, Het belfort van Brugge [gedicht]. Hand.7,105-107.

7.13 J. David, Over spelling en stelling. Hand. 7, 107-115.
7.14 J. Nolet de Brauwere van Steeland, De negentiende October 1861 [gedicht]. Hand. 7, 123-130.
7.15 E. van Driessche, Over taal en stijl in de dramatische letterkunde. Hand. 7, 131-138.
7.16 H.Q. Janssen, Over de belangrijkheid van het West-Vlaamsch dialect voor de Nederduitsche taal. Hand. 7, 139-147.
7.17 A. de Prins, De taal van 't Dietsche Vaderland [gedicht]. Hand. 7, 150-152.
7.18 I. de Borchgrave, De innige betrekking, die bestaat tusschen de Hoogduitsche en Nederlandsche talen, alsmede het nut hetwelk uit de gezamenlijke studie dezer talen voortvloeit. Hand. 7, 153-160.
7.19 H. Sermon, Over de geschiedenis der Nederlanden. Hand. 7, 163-170.
7.20 H.J. Koenen, Over Kiliaen Van Duffel, als lexikograaf. Hand. 7, 209-218.
7.21 W.J. van Zeggelen, De doctorale beer te Brugge [gedicht]. Hand. 7, 222-224.
7.22 J.H. Halbertsma,[Over Plantijn, Kiliaen en de lexicografie] Hand. 7, 225-251.
7.23 M. de Vries, Verslag omtrent de zaak van het woordenboek. Hand. 7, 251-278.
7.24 J.F.J. Heremans, Over eenheid en provincialisme op 't gebied der Nederlandsche taal. Hand. 7, 278-284.
7.25 Th. Lansens, Schadelijke invloed der Fransche letterkunde op het Vlaamsch karakter; middel om dien tegen te gaan. Hand. 7, 285-292.
7.26 J.A. Gerth van Wijk, Over eenige gebrekkige taalvormen in de Nederlandsche letterkunde van onzen tijd. Hand. 7, 292-302.
7.27 P.J. Wens, Aanduiding van maatregelen om het gebruik der Vlaamsche taal meer algemeen te maken. Hand. 7, 302-311.
7.28 J. van Rijswijck, Over den invloed der Nederlandsche beweging op België's toekomst en lotbestemming. Hand. 7, 313-321.
7.29 H.M.C. van Oosterzee, Aan het Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres te Brugge [over de wenselijkheid van een *Tijdschrift ter bevordering van de Nederlandsche taal*] . Hand. 7, 325-327.
7.30 J.A. Alberdingk Thijm, Aan de Kommissie tot regeling van het 7de Nederlandsch Letterkundig Kongres te Brugge. Hand. 7, 328-332.
7.31 Emm. van Straelen, Algemene Nederlandsche spelling. Hand. 7, 333-340.

8e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Rotterdam, den 11, 12 en 13 September 1865.
Handelingen: Rotterdam, M. Wijt & Zonen 1865.

8.1 A. de Jager, Het achtste Taalcongres, eene stoffe tot bemoediging. Hand. 8, 29-34.

8.2 C.P. Tiele, De verwantschap van Mythologie en Taalwetenschap. Hand. 8, 35-39.
8.3 W.G. Brill, [Over Vondel] . Hand. 8, 39-41.
8.4 J. Nolet de Brauwere van Steeland, Congres-belijdenis [gedicht]. Hand. 8, 41-46.
8.5 L.A. te Winkel, De hooge waarde der taal. Hand. 8, 46-50.
8.6 N. Beets, Neologismen. Hand. 8, 55-60.
8.7 W. Wessels, [Over de oorsprong van de taal]. Hand. 8, 62-66.
8.8 J.F.J. Heremans, Gallicismen en Fransche bastaardwoorden. Hand. 8, 67-71.
8.9 M. de Vries. Mededeelingen en opmerkingen betreffende het Woordenboek der Nederlandsche taal. Hand. 8 , 74-87.
8.10 J.A. de Rijk, Het misbruik der bastaardwoorden in onze taal. Hand. 8, 88-91.
8.11 Jer. Lambrechts, Eenige woorden betrekkelijk den tegenwoordigen staat der Nederlandsche taal. Hand. 8, 92-96.
8.12 J.A. Gerth van Wijk, Taalzuivering. Hand. 8, 97-107.
8.13 Jos. Russel, De herleving der letterkunde in het Hertogdom Limburg. Hand. 8, 112-114.
8.14 E. Rosseels, Over den huidigen toestand van het Vaderlandsch Tooneel in Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 8, 115-118.
8.15 A. Pierson, Over den Arthur-roman, zijn oorsprong en zijn weerklank in de Nederlandsche letterkunde. Hand. 8, 120-128.
8.16 J.A. Alberdingk Thijm, De bastaartwoorden. Hand. 8, 129-135.
8.17 J. van Vloten, [Over Elisabeth Wolff] . Hand. 8, 136-138.
8.18 H. de Veer, Willem Swinnas, en het gewicht zijner schriften voor de Nederlandsche taal en letterkunde. Hand. 8, 161-166.
8.19 Karel Versnaeyen, Een reus van beschaving. (Jacob van Maerlant) [gedicht]. Hand. 8, 166-173.
8.20 G. Mees Az., De politieke verdraagzaamheid van eenige onzer dichters in de 17e eeuw. Hand. 8, 174-181.
8.21 W. Müller, [Over de banden die bestaan tussen de Nederlandse en de Duitse taal en letterkunde]. Hand. 8, 183-185.
8.22 T. van Westrheene Wzn., De studie der Nederlandsche letterkunde met betrekking tot de Oud-Hollandsche en Vlaamsche schilderschool en hare geschiedenis. Hand. 8, 190-191.
8.23 J.P. Hasebroek, Taal en vaderland [gedicht] . Hand. 8, 192-194.
8.24 P. Lansens, Bijdrage tot de kennis van de Maandienst en zijne stoffelijke en morele overblijfselen. Hand. 8, 215-225.

9e Nederlandsch Letterkundig Congres gehouden te Gent den 19den, 20sten en 21sten Augusti 1867.
Handelingen: Gent, Boekhandel van Willem Rogghe 1868.

9.1 A. de Maere-Limnander, [Openingstoespraak]. Hand. 9, 41-52.
9.2 E. van Geetruyen, Proeve tot het samenstellen van een wijsgeerig woordenboek. Hand. 9, 56-66.
9.3 J. ten Brink, Over eenige echt nationale, veel verwaarloosde verschijnselen in de Noordnederlandse en Vlaamsche letteren

der XVIIe eeuw. Hand. 9, 67-74.

9.4 J. Blockhuys, Over de verhouding des woords (of teeken) tot den Begrippe (of beteekende zaak). Hand. 9, 75-86.

9.5 J. van Dam, Verzoek om de letter g vóór de t in zekere homoniemen te behouden.Hand. 9, 87-88.

9.6 K.L. Ternest, Over de Taalvormen. Hand. 9, 88-94.

9.7 H. Kern, De Franken in Nederland en Gallië maakten geenen stam, maar een bondgenootschap uit van Nederlandsche stammen. Hand. 9, 100-108.

9.8 L. Jottrand, Vinden thans de oudere hoogere standen en de tegenwoordige zoogezegde burgerstanden, in Vlaanderen en Brabant, hun belang, ja of neen, in zich met het volk in 't algemeen te vereenigen, om de Nederduitsche taal uit hare hedendaagsche vernedering, in die gewesten, te helpen opbeuren? Hand. 9, 109-118.

9.9 M. van Lee, Over het zegelrecht op de dagbladen in Noord-Nederland. Hand. 9, 138-173.

9.10 A. de Jager, Over het taalkúndig belang van sommige vlaamsche schrijvers der XVIIe eeuw. Hand. 9, 181-188.

9.11 G. Mees Az., Over een pennestrijd uit de XVIIe eeuw. Hand. 9, 188-193.

9.12 D. Sleeckx, Over eenige dwaalbegrippen in de Nederlandsche taal- en letterkunde. Hand. 9, 194-200.

9.13 J.I. de Beucker, Over het gebruik der Nederlandsche taal in het hofbouwkundig onderwijs in België. Hand. 9, 200-206.

9.14 N. Beets, Over de Beteekenis van Ongeletterden voor de Letterkunde. Hand. 9, 206-212.

9.15 H. Kern, Het is wenschelijk, dat de omslachtige en lastige adressen op onze brieven plaats maken voor kortere en eenvoúdigere; de afschaffing van bepaalde erkende titels, adellijke of professionneele, is evenwel onnoodig en ondoelmatig. Hand. 9, 213-214.

9.16 H.E. Moltzer, Iets over de Karelsage, eene bijdrage tot de kennis der Sagenkunde. Hand. 9, 216-227.

9.17 D. Hirsch, Het onderwijs der gesproken woordentaal aan doofstommen. Hand. 9, 227-232.

9.18 J.I. de Beucker, Voorstel over het onderwijs in de Vlaamsche gewesten. Hand. 9, 232-234.

9.19 J.J.F. Noordziek, Over de handelingen der Staten-Generaal van het tijdvak 1815-1830. Hand. 9, 249-256.

9.20 C.R. Hermans, Moet de oorsprong der rederijkers gezocht worden in de mysterieën uit de bijbelsche, kerkelijke en landshistorie gedurende de processiën plastisch voorgesteld. Hand. 9, 267-270.

9.21 J.W. Schubärt, Het Nederlandsch Rederijkersverbond. Hand. 9, 270-275.

9.22 J. van Lennep, A.J. de Bull en W.J. Hofdijk, Verslag der Kommissie belast met de aanwijzing der meest geschikte middelen, om eene zuivere en beschaafde uitspraak der taal meer algemeen te maken. Hand. 9, 300-304.

9.23 A.S. Kok, Dante en Vondel. Hand. 9, 306-315.
9.24 E. Douwes Dekker, Over een gepaste maat van vrijheid in het gebruik van ongewone woordvormen en zinswendingen. Hand. 9, 315-319.
9.25 J. Nolet de Brauwere van Steeland, Maatschappelijk toekomstbeeld [gedicht]. Hand. 9, 320-322.
9.26 H. Lenaerts, Over de rol, die in België de moedertaal speelt in 't onderwijs. Hand. 9, 323-327.
9.27 J. van Lennep, Over het al of niet vertalen van uitheemsche plaatsnamen. Hand. 9, 328-334.
9.28 K.L. Ternest, Over de spelling der eigennamen in 't algemeen, en in 't bijzonder over die der plaatsnamen.Hand. 9, 336-342.
9.29 E. Meganck, Plaats van de Nederlandsche taal in hooger, middelbaar en lager onderwijs. Hand. 9, 348-357.
9.30 Th. de Backer, Welke zijn de vereischte hoedanigheden van een goed leesboek voor de leerlingen van de hoogste klassen der volksscholen ? Wat kan door het Congres gedaan worden om een dergelijk leesboek in de Nederlandsche taal tot stand te brengen ? Hand. 9, 357-361.
9.31 C.A. Serrure, Over de betrekkingen der Nederlanden tot het Duitsche rijk, tijdens de middeleeuwen. Hand. 9, 363-364.
9.32 Eug. de Keghel, Over Rijhove. Hand. 9,365-371.
9.33 C. Verhulst, Over het volkslied. Hand. 9, 391.
9.34 J.F. Arents, Over de eenheid van uitspraak. Hand. 9, 392-394.
9.35 A. van Schelven, Philips van Marnix, beschouwd als dichter. Hand. 9, 407-417.
9.36 J. van Vloten, Aan het IXe Nederlandsch Congres [gedicht]. Hand. 9, 417-419.
9.37 G.W. Vreede, Over den onuitroeibaren gemeenschappelijken volksaard in Holland en België, trots elke staatskundige scheiding. Hand. 9, 419-431.
9.38 J. de Geyter, Vóór drie maanden en misschien binnen drie maanden [gedicht]. Hand. 9, 431-437.
9.39 W. Storm, Over eene zoo wenschelijke uitbreiding van den vrouwelijken werkkring ook op wetenschappelijk gebied. Hand. 9, 439-447.
9.40 K. Versnaeyen, De Vlaamsche Burgerij. - Een reus der vrijheid [gedicht]. Hand. 9, 447-456.

10e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te 's Gravenhage, den 31 Augustus, 1 en 2 September 1868.
Handelingen: 's Gravenhage, Martinus Nijhoff 1869

10.1 W.J.A. Jonckbloet, Openingsrede. Hand. 10, 53-57.
10.2 H.E. Moltzer, In het Rijk der taal is de *vox populi* niet de *vox dei*. Hand. 10, 84-92.
10.3 J.J.L. ten Kate, De Planeeten [gedicht]. Hand. 10,93-95.
10.4 A. de Jager, Over eenige hedendaagsche taalgebruiken in Noord en Zuid. Hand. 10, 96-102.

10.5 J.F.J. Heremans, De letterkundige betrekkingen tussen Noord en Zuid in de eerste helft der XVIIe eeuw. Hand. 10, 102-108.
10.6 J. van Beers, De Oorlog [gedicht]. Hand. 10, 109-110.
10.7 J. Vuylsteke, Verslag omtrent de middelen ter verbetering van het onderwijs der Nederlandsche taal in de Vlaamsche provinciën, en over de wenschelijkheid der invoering van het Nederlandsch als taal, waarin een volledig onderwijs in alle vakken en in alle graden in dezelfde gewesten zou gegeven worden. Hand. 10, 113-125.
10.8 Max Rooses, Over de middelen in het laatste Congres aangeduid, ter opbeuring van het tooneel in Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 10, 126-140.
10.9 J. van Vloten, Wat moet er van het Nederlandsch Woordenboek worden ? Hand. 10, 163-168.
10.10 C. Vosmaer, Over eenige uitdrukkingen en termen, gebezigd door oude Hollandsche schijvers over kunst. Hand. 10, 177-182.
10.11 E. Laurillard, Eenige practische wenken, ontleend aan de volkstaal. Hand. 10, 183-187.
10.12 J.F.J. Heremans, Voorstel namens de Gentse Commissie van uitvoering, 1e) over de middelen, aangeduid om tot eenvormigheid van uitspraak in Zuid- en Noord-Nederland te geraken, 2e) Voorstel, strekkende om aan het Staatsbestuur te vragen, dat het de gemoderniseerde plaatsnamen officieel zou verklaren. Hand. 10, 190-194.
10.13 A.J. de Bull, De eerdienst van het schoone [gedicht]. Hand. 10, 225-228.
10.14 G.F. Drabbe, Over de studie der Nederlandsche dichters in verband met opvoeding. Hand. 10, 229-236.
10.15 W.H.Kirberger,Over het voorstel, door hem en den heer Thieme namens de Vereeniging tot bevordering van de belangen des Boekhandels ingediend, betreffende de zegelwet. Hand. 10, 241-248.
10.16 W. Wessels, de taalvergelijking in hare betrekking tot de spelling en de kennis der Nederlandsche woorden. Hand. 10, 257-263.
10.17 P.C.J. Meys, Over het spreken der taal. Hand. 10, 263-268.
10.18 M. Smiets, Over spreek- en schrijftaal in België. Hand. 10, 268-277.

11e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Leuven, den 6den, 7den en 8sten September 1869.
Handelingen: Leuven, Drukkerij der gebroeders Vanlinthout 1870.

11.1 J.P. van der Auwera, [Openingsrede]. Hand. 11, 44-48.
11.2 S. Heringa, Over den dichter Zevecotius. Hand. 11, 55-57.
11.3 P. Alberdingk Thijm, Over den Nederlandschen roman. Hand. 11, 60-62.
11.4 K.L. Ternest, Over de letterkundige critiek. Hand. 11, 65-69.
11.5 M. Smiets, Over de Nederlandsche benaming van 't Fransche vélocipède. Hand. 11. 72-77.

11.6 J. Blockhuys, De talen als middelen van opvoeding en beschaving. Hand. 11, 83-89.
11.7 J.J.F. Noordziek, De Handelingen der Staten-Generaal van 1815-1830. Hand. 11, 89-95.
11.8 J.B. Lavant, De Nederlandsche bouwkunde in de middeleeuwen. Hand. 11, 99-110.
11.9 D. van Becelaere, Hoe zou het hooger onderwijs der Nederlandsche taal behooren ingericht te wezen ? Hand. 11, 110-114.
11.10 M. Salvador, Over de nog aan te wenden middelen ter opbeuring van het tooneel in Noord- en Zuid-Nederland.Hand. 11, 119-121.
11.11 J.N. van Hall, Het Nederlandsch tooneel, een voorstel tot handelen. Hand. 11, 124-127.
11.12 L. Geelhand, Over het nationaal tooneel, zijne belangen, en zijne toekomst, opzichtens zijnen invloed op volk en zeden. Hand. 11, 127-130.
11.13 A. de Jager, Hoogleeraar David. Hand. 11, 154-160.
11.14 D. Sleeckx, Over de Rechtzinnigheid in de Kunst. Hand. 11, 160-165.
11.15 M. Smiets, Oranje boven, in den watersnood van 1861.[gedicht] Hand. 11, 167-172.
11.16 G.W. Vreede, Het recht der taal en andere aloude Nederlandsche vrijheden, ons bolwerk tegen iedere verfransching of verduitsching. Hand. 11, 173-186.
11.17 J.F. Hendrickx, Over eenige *practische* middelen om tusschen Zuid- en Noord-Nederland eene algemeene overeenkomst in de spelling tot stand te brengen. Hand. 11, 192-197.
11.18 D. van der Linde, Taalvermoffing. Hand. 11, 206-209.
11.19 A. Robijns, Het taalkundig onderwijs in de volksschool. Hand. 11, 212-217.
11.20 De Graaff, Over het gebruik van bastaardwoorden in de Nederlandsche taal. Hand. 11, 217-218.
11.21 E. van Even, Gerard van Loon. Hand. 11, 222-236.
11.22 M. Salvador, Over de stenographie. Hand. 11, 242-243.
11.23 W.G. Brill, Bestond er tijdens de middeleeuwen en ook tijdens de XVIe eeuw *in de gezindheid* van alle Nederlandschsprekenden een *Dietsch Vaderland* ? Kan men door voorbeelden bewijzen, dat er tusschen de Brabanders, Hollanders en Vlamingen, eene soort van zedelijken band was, *de taal*, die op de staatkundige gebeurtenissen eenigen invloed had. Hand. 11, 250-253.
11.24 H. van Eyck, De eenheid van uitspraak der Nederlandsche taal in België. Hand. 11, 269-270.
11.25 A.C. Kruseman, Lezing van het verslag in naam der Vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels. Hand. 11, 270-278.
11.26 J. Brouwers, Nog iets over de beschaafde uitspraak. Hand. 11, 285-295.
11.27 P. Willems, Dautzenberg. Hand. 11, 301-310.
11.28 A. Muny, De volksvoordrachten. Hand. 11, 311-318.

11.29 H. Barge, De taal, het beste Chassepot tot handhaving onzer nationaliteit. Hand. 11, 319-325.
11.30 Storm-van der Chijs, Over de beoefening der letterkunde door vrouwen. Hand. 11, 325-332.
11.31 M. Courtmans-Berchmans, Aan mijne Noord- en Zuid-Nederlandsche taalbroeders, op het XIe Nederlandsch Congres te Leuven [gedicht]. Hand. 11, 332-334.
11.32 H.Q.Janssen, Over het verband tusschen spreektaal en schrijftaal. Hand. 11, 338-350.
11.33 C.J. Hansen, Over taal, volk en onderwijs. Hand. 11, 350-366.
11.34 V. van de Weghe, Het gebruik van het Vlaamsch in het onderwijs bij ons leger. Hand. 11, 369-374.
11.35 J. Vuylsteke, Het onderwijs der vaderlandsche geschiedenis. Hand. 11, 381-389.
11.36 D. van Becelaere, Voorstel ter oprichting van eenen leerstoel van Germaansche talen. Hand. 11, 393-396.
11.37 J. Vuylsteke, De wenschelijkheid der oprichting van een Nederlandsch Zangverbond. Hand. 11, 423-424.
11.38 T. van Westrheene, Verslag uitgebracht namens de Commissie tot uitvoering der besluiten van het Xe Nederlandsch taal- en letterkundig Congres. Hand. 11, 431-435.
11.39 J.J.F. Noordziek, Verslag over de vraag: Of de vrouwen de bevoegdheid behooren te hebben om leden van het Congres te zijn ? Hand. 11, 438-445.
11.40 L. de Taeye, Over het onderwijs der Fraaie Kunsten onder het Nederlandsch oogpunt. Hand. 11, 453-461.

12e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Middelburg, den 3, 4 en 5 September 1872.
Handelingen: Middelburg, J.C. & W. Altorffer [z.j.].

12.1 W.C.M. de Jonge van Ellemeet, Openingsrede. Hand. 12, 48-53.
12.2 J. ten Brink, Het gebruik van bastaardwoorden in den modernen Nederlandschen stijl. Hand. 12, 60-61.
12.3 P. Ecrevisse, De noodwendigheid, voor Noord- en Zuid-Nederland, eener beknopte geschiedenis der beide landen, ten gebruike der lagere en middelbare scholen als leesboek. Hand. 12, 70-73.
12.4 L. Geelhand, Over de historische verbintenis der beide Nederlanden, zóo lang en nauw vereend door taal, roem en zeden. Hand. 12, 75-77.
12.5 E. van Driessche, Het tooneel, beschouwd als eene staatsvolsinstelling. Hand. 12, 82-87.
12.6 M.F. Lantsheer, Verslag, omtrent het op het XIde Nederlandsch taal- en letterkundig congres gedane voorstel dat de voorlezing van alle geschreven verhandelingen zal verboden zijn. Hand. 12, 98-103.
12.7 G.W. Vreede, Een woord tot aandenken aan dr. F.A. Snellaert. Hand. 12, 105-112.

12.8 H.J.A.M. Schaepman, Neêrland's grootsten dichter uit den nieuweren tijd: mr Isäac Da Costa. Hand. 12, 114-121.

12.9 P.P.M. Alberdingk Thijm, De geschiedenis en den tegenwoordigen toestand der Nederduitsche taalbeoefening en letterkunde in Duitschland, om te leiden tot nadere aanknooping van letterkundige betrekkingen met de beoefenaren der Nederlandsche taal aldaar. Hand. 12, 126-127.

12.10 W.L. van Helten, Een paar losse taalkundige opmerkingen. Hand. 12, 131-136.

12.11 D. van Eck, Voorstel om te besluiten: 1e. het Nederlandsche volk uit te noodigen om geen titels bij namen te voegen, tenzij die op wettelijke verordeningen steunen, en 2e. tot het indienen van een verzoekschrift aan de Nederlandsche regeering,om geen titels toe te kennen, dan in zoover wettelijke verordeningen daartoe aanleiding geven, alsmede om, voortgaande op den in den laatsten tijd ingeslagen weg, de bepalingen te doen vervallen, waarop de thans nog bestaande titels rusten. Hand. 12, 137-141.

12.12 J.P. van der Auwera, Frans van Mieris als penningkundige. Hand. 12, 149-158.

12.13 J. Blockhuys, De dagbladen, als middelen van volksopvoeding beschouwd. Hand. 12, 160-164.

12.14 M. Salvador, Over de stenographie in Nederland en hare zich steeds uitbreidende roeping, in verband met het aangenomen beginsel van openbaarheid in de staatsinstellingen en maatschappelijke verrichtingen. Hand. 12, 166-170.

12.15 J. Scherpenseel, Over den invloed, die de stereotypie thans in het drukwezen, vooral in Duitschland, Frankrijk en Engeland uitoefent en het wenschelijke in het belang der Nederlandsche pers, deze nijverheid in Nederland in te voeren, of er althans meer uitbreiding aan te geven. Hand. 12, 203-221.

12.16 W.E.N. Muskeyn, Vooruit [gedicht]. Hand. 12, 247-249.

12.17 O. Périer, Het Vlaamsch voor het gerecht. Hand. 12, 254-258.

12.18 P. Romeijn, Het rechte gebruik van de wijzen en tijden der werkwoorden, als middel om de taal te verrijken. Hand. 12, 278-279.

12.19 J. Hoek, De vertaling van het Engelsch "snob" in ons Hollandsch "ploert". Hand. 12, 279-280.

12.20 Anton Bergmann, De noodzakelijkheid, om de kleine geschiedkundige gebeurtenissen, de histoire anecdotique, niet uit het oog te verliezen. Hand. 12, 293-294.

12.21 M.H. van Lee, Mededeelingen omtrent den toestand der Limburgsche pers. Hand. 12, 295-305.

12.22 J.C. Altorffer, Over de invoering der boekdrukkunst te Middelburg. Hand. 12, 309-318.

12.23 A. de Jager, Een woord tot aandenken aan J. H. van Dale. Hand. 12, 326-328.

12.24 E. Laurillard, Woordspelingen in onze taal. Hand. 12, 330-337.

12.25 J.H. de Stoppelaar, De vertegenwoordigers der midden-neder-

landsche dichtkunst te Middelburg (1365-1415). Hand. 12, 338-343.

12.26 H.J.A.M. Schaepman, Neêrlands taal [gedicht]. Hand. 12, 344-345.

12.27 M. Rooses, Voordracht over 1e. de roeping der dag- en weekbladen in Zuid- en Noord-Nederland, om mede te werken tot verdediging der Nederlandsche stambelangen en bevordering der vriendschappelijke betrekkingen tusschen Noord- en Zuid; 2e. de wenschelijkheid eener vermindering van het dagbladport. Hand. 12, 358-364.

12.28 W.G. Brillll, De mensch, getuige de taal, rechter over het geschapene. Hand. 12, 381-382.

12.29 J. Blockhuys, De opvoeding der Belgische vrouwen. Hand. 12, 382-389.

12.30 G.Ph.F. Groshans, Coenraad Droste, (1643-1734). Hand. 12, 390-399.

12.31 M. Smiets, Over Nederland, als bronader der wereldbeschaving. Hand. 12, 400-408.

12.32 A.F. Sifflé, In hoeverre verdient het aanbeveling, bij de vertaling van een dichtstuk zich te houden aan de maat van het oorspronkelijke ? Hand. 12, 409-411.

12.33 N.B. Donkersloot, De onjuistheid in het gebruik van anthropologische termen. Hand. 12, 411-414.

12.34 J. Blockhuys, Bestaat er een eigenaardige Nederlandsche muziek ? Waarin verschilt die met andere ? Wat dient er verricht te worden, om de Nederlandsche muziekale eigenaardigheid te handhaven en het nageslacht er mede te begunstigen ? Hand. 12, 414-417.

12.35 G.H. Crets, Natuurkundig bewijs van Gods bestaan [gedicht]. Hand. 12, 417-418.

13e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Antwerpen den 18n, 19n en 20n Augusti 1873.
Handelingen: Antwerpen, Drukkerij J.E.Buschman 1875.

13.1 J. van Beers, [Openingsrede]. Hand. 13, 32-37.

13.2 A. Ising, In hoever strookt het met de eischen van kunst en goeden smaak, om in romans en verhalen de spreektaal, tot zelfs in de spelling, na te bootsen ? Hand. 13, 41-44.

13.3 A.C. van der Cruyssen, In hoever is het eenen schrijver toegelaten in zijne werken, de uitdrukkingen, die in den mond des volks liggen, te bezigen ? Hand. 13, 44-49.

13.4 A. Bergmann, De Volksvertegenwoordiging heden en in 't verleden. Hand. 13, 58-64.

13.5 W.B.J. van Eyk, Paleo-typografie en Bibliographie. Hand. 13, 66-74.

13.6 E. Rosseels, Over de middelen, welke dienen aangewend te worden, opdat ons tooneel niet, even als het Fransche, voor de zedelijkheid eene gevaarlijke ontspanning worde. Hand.

13, 76-81.

13.7 H. Kern, Over de samenstelling van woordenlijsten en spraakkunsten aller Nederlandsche zoowel Frankische als Saksische tongvallen. Hand. 13, 115; 120-122.

13.8 N.B. Donkersloot, Over de taal. Hand. 13, 124-129.

13.9 J. van Vloten, Bastaardwoorden in 't Nederlandsch. Hand. 13, 133-144.

13.10 L. Geelhand, De kinderkribben en volksscholen voor de eerste jeugd, onder taalkundig, zedelijk en vaderlandsch oogpunt in beide gewesten beschouwd. Hand. 13, 147-148.

13.11 A. van der Cruyssen, Is het wenschelijk, dat in de lagere school eene andere taal dan de moedertaal aangeleerd worde ? Hand. 13, 149-153.

13.12 W.J.A. Huberts, Over de indeeling van kaarten voor Nederlandsche geschiedenis, niet alleen uit een geschiedkundig, doch ook uit een ethnographisch, industrieel en kerkelijk oogpunt. Hand. 13, 160-163.

13.13 W.B.J. van Eyk, De proto-typographie te Deventer. Hand. 13, 174-187.

13.14 K. Verbruggen, De gebrekkige uitspraak onzer tooneelspelers; middelen om ze te verbeteren. Hand. 13, 189-194.

13.15 J.N. van Hall, Het Nederlandsch Tooneelverbond en de daarmede in verband staande vraag: Welke zijn de geschikste middelen om het tooneel op te beuren [...] ? Hand. 13, 197-200.

13.16 Richard Hol, Welke zijn de middelen om de samenwerking van Noord en Zuid ook op muzikaal gebied te bevorderen, zoowel voor de kunst zelve als in 't stoffelijk belang der toonzetters. Hand. 13, 210-211.

13.17 J.F.J. Heremans, De Nederlandsche letterkunde in de zuidelijke provinciën van het koninkrijk der Nederlanden (1815-1830). Hand. 13, 217-226.

13.18 J. van Vloten, Over de zwakheid en kracht der volken, met name van 't Nederlandsche. Hand. 13, 226-234.

13.19 A. Ising, Over Bilderdijk. Hand. 13, 239-244.

13.20 C. Vosmaer, Letterkundige betrekkingen der Nederlandsche letterkundigen. Hand. 13, 247-250.

13.21 D. Claes, Stellige regels over het gebruik der hoofdletters. Hand. 13, 257-258.

13.22 F. Willems, Bij vele schrijvers, vooral Noordnederlanders, merken wij op: *a.* schier algemeene weglating der buigingsuitgangen; *b.* een veelvuldig gebruik van bastaardwoorden; *c.* het vormen van lange, dikwijls duistere of onverstaanbare perioden. Ligt daarin geen gevaar voor de toekomst onzer taal- en letterkunde ? Hand. 13, 263-268.

13.23 H.J. Polak, Hendr. - L. Spieghel verdient in de geschiedenis onzer letterkunde eene veel hoogere plaats, dan hem gewoonlijk daarin geschonken wordt. Hand. 13, 269-272.

13.24 S. Gille Heringa, Iets over de zaak Schoep. Hand. 13, 274-277.

13.25 Julius Sabbe, Moet de kunst in het algemeen streven naar cosmopolitismus of naar nationaliteit ? Wat zijn de kenmerken van het eigenaardig nationale in de voortbrengsels a) der schilderkunst, b) der beeldhouwkunst, c) der bouwkunst in Zuid- en Noord-Nederland ? Wat moest er gedaan worden om eigenaardigheid en nationaliteit te handhaven of te bevorderen a) in gestichten voor het onderwijs der beeldende kunsten, b) in gestichten voor het onderwijs der muziek? Hand. 13, 302-311.

13.26 A. de Jager, Over het voortdurend gebruik van onnederlandsche taal- en stijlvormen. Hand. 13, 359-367.

13.27 D. Sleeckx, Het onderwijs der kunstgeschiedenis aan onze hooge en middelbare scholen. Wat het is en wat het zijn moest. Op welke wijze de inrichting onzer Museums dit onderwijs zoude kunnen bevorderen. Hand. 13, 367-373.

13.28 H.J.A.M. Schaepman, [gedicht]. Hand. 13, 374-376.

13.29 D. Claes, Over gebruik der hoofdletters. Hand. 13, 391-401.

13.30 C.J. Hansen, A. Of en in hoeverre het wenschelijk is, de Noord- en Zuidnederlandsche behandelingswijzen der taal in woord, vorm en uitspraak geheel te versmelten; B. De Bibliotheek, het straalpunt der verlichting. Voorstel tot oprichting in alle Nederlandsche steden, eener Volkshalle met bibliotheek als centrum en met zalen voor leergangen, boekuitlegging, voordrachten en onderhoud; C. Staatsgebied, Volksgebied, Taalgebied; onder een algemeen oogpunt, onze plichten. Hand. 13, 402-413.

13.31 J.P. Hasebroek, Aan de Vlaamsche muze bij hare herleving na de Vereeniging van Zuid en Noord in 1814 [gedicht]. Hand. 13, 413-415.

13.32 M. van Ackere-Doolaeghe, De burgemeester van Leiden, Adriaansz van der Werf, 3 October 1574, in België herdacht [gedicht]. Hand. 13, 415-420.

14e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Maastricht den 24, 25 en 26 Augustus 1875.
Handelingen: Maastricht, Henri Bogaerts 1876.

14.1 G.D. Franquinet, [Openingsrede]. Hand. 14, 34-40.

14.2 Jos. Habets, Over den Limburgschen tongval. Hand. 14, 46-54.

14.3 J. van Vloten, Over den oudsten middennederlandschen dichter, *Hendrik van Veldeke*. Hand. 14, 57-61.

14.4 T.H. de Beer, Over ziekteverschijnselen in de letterkunde onzer dagen. Hand. 14, 61-74.

14.5 A.A. Vorsterman van Oijen, Over de zegelkunde (sfragistiek) als hulpbron bij het beoefenen der geschiedenis. Hand. 14, 77-84.

14.6 L.R. Beijen, Over het wenschelijke, dat de bewoners der Noord- en Zuid-Nederlandsche gewesten in November 1876 gedachtig

zijn aan 't sluiten van de Gentsche Pacificatie vóór 300 jaren. Hand. 14, 85-91.

14.7 H.A.L. Hamelberg, Over het Nederlandsch in den Oranjevrijstaat en het aanknoopen van betrekkingen met die Zuid- Afrikaansche Republiek. Hand. 14, 92-96; 195-200.

14.8 J. van Vloten, In hoeverre is de kennis der naamsafleidingen van Nederlandsche steden en dorpen in de laatste jaren gevorderd ? Hand. 14, 99-100.

14.9 Joh. Gram, Over het vertaalrecht. Hand. 14, 101-103.

14.10 A.W. Jacobson, De praeventive en repressive tooneelcritiek. Hand. 14, 107-114.

14.11 J.A. Torfs, Het onderwijs in de gestichten voor doofstommen. Hand. 14, 120-123.

14.12 M. van Lee, Een op te rigten gedenkteeken aan Kiliaan. Hand. 14, 124-125.

14.13 R.A.S. Piccardt, Herinnering aan Mr Anton Bergmann. Hand. 14, 126-135.

14.14 N.B. Donkersloot, Proeve van een nieuw straatgezang. Hand. 14, 135-138.

14.15 W.C.M. de Jonge van Ellemeet, Over het gebruik en het misbruik van het woord knap. Hand. 14, 141-144.

14.16 P. Conradi, Over dramatische Poëzie en Geschiedenis. Hand. 14, 146-154.

14.17 H. Kern, Over de verhouding tusschen heerschende taal en tongvallen. Hand. 14, 157-161.

14.18 J. Nolet de Brauwere van Steeland, De Westvlaamsche streekspraak. Hand. 14, 162-170.

14.19 G.D. Franquinet, Iets over de verdeelingsakte van 870, betrekkelijk Limburg. Hand. 14, 179-185.

14.20 W. Everts, Op welke wijze zou het slot te Muiden dienstbaar kunnen gemaakt worden aan de belangen onzer land- en lettergeschiedenis ? Hand. 14, 188-189.

14.21 J.P. van der Auwera, Over den dichter Jacob Duym van Loven, gevestigd te Leiden op het einde der 16e eeuw. Hand. 14, 202-213.

14.22 A.C. van der Cruyssen, Scholen van volwassenen of van meer uitgebreid lager onderwijs.- Hun invloed op de ontwikkeling en de zelfstandigheid eener natie. Hand. 14, 215-221.

14.23 P. Benoit, Over de nationaliteit in de toonkunde. Hand. 14, 222-235.

14.24 M.H. Smiets, Matthias Kessels, den Nederlandschen beeldhouwer. Hand. 14, 248-255.

14.25 Odilon Périer, Over het gebruik van het Vlaamsch voor de rechtbanken in België. Hand. 14, 255-260.

14.26 Lina Schneider, Gedichten in 't Duitsch vertaald: 1e Wenn die Kinder gross sind, von Nicolaas Beets. 2e Aus dem sechsten Schöpfungslied, von Ten Kate. Hand. 14, 263-267.

14.27 J.A. Alberdingk Thijm, Over de klemtoonleer. Hand. 14, 267-271.

14.28 A. Theobald, Over de schrijfwijze der dialekten. Hand. 14, 272-273.
14.29 Taco H. de Beer, Proeve van Twentsch dialect. Hand. 14, 274-276.
14.30 H. Kern, Wanneer heeft het Fransch het Germaansch voor altijd van het hof der Fransche koningen verdrongen? Hand. 14, 277-278.
14.31 J.P. Hasebroëk, Bij den dood van Rosalia Loveling. [gedicht]. Hand. 14, 279-280.
14.32 J.P. Hasebroek, Bij den dood van Mr.Anton Bergman. [gedicht]. Hand. 14, 280-281.
14.33 J.F.J. Heremans, Zou het niet raadzaam zijn, zoowel in het noorden als in het zuiden van Nederland, eene commissie te benoemen,die op etymologische grond officieel de spelling van de gemeentenamen zou vaststellen. Hand. 14, 282-283.
14.34 G.D. Franquinet, Over het nut van de studie der archieven voor de taalkunde. Hand. 14, 286-293.
14.35 Odilon Périer, Over Prudens van Duyse. Hand. 14, 294-296.
14.36 J. van Vloten, Over den wenschelijken invloed van Vondel tot verlevendiging van den Nederlandschen volksgeest en toenemende belangstelling in de Nederlandsche taal. Hand. 14, 296-297.
14.37 M.H. van Lee, Het afschrijven van onuitgegeven oorkonden, berustende in de archieven van Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 14, 298-299.
14.38 Paul Fredericq, Het Bourgondische Tijdvak in de Nederlanden. Hand. 14, 301-308.
14.39 G.A. Hulsebos, Over de muntplaats van den *triens*, waar de naam *triecto* op voorkomt. Hand. 14, 316-317.
14.40 A.A. Vorsterman van Oijen, Wat valt er te doen, om een werkdadige belangstelling wakker te roepen voor zulke oude Archieven in Nederland, waarvan de toestand veel te wensen overlaat. Hand. 14, 317.
14.41 J.J. de Wit, Hoe vond men in de middeneeuwen het noodige geld om kerken, stadhuizen, hallen enz. te bouwen ? Hand. 14, 320-322.
14.42 A.J. Cosijn, Over den maatschappelijken invloed van Tooneel- en Letterkunde. Hand. 14, 327-340.
14.43 Peter Benoit, Nationale dramatische muziek. Hand. 14, 343-352.
14.44 J.W. Brouwers, Over der Vaderen roem in de Toonkunst. Hand. 14, 370-392.

16e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Kampen den 22, 23 en 24 Augustus 1878.
Handelingen: Kampen, Laurens van Hulst 1879.

16.1 D. Lubach, [Openingsrede]. Hand. 16, 33-38.
16.2 W.G. Brill, Het Nederlandsch in Zuid-Afrika verbasterd.

Hand. 16, 43-48.

16.3 A.A.W. van Wulfften Palthe, Over de afleiding van het woord *kwaad*. Hand. 16, 51-53.

16.4 J.M.E. Dercksen, Over Kampen en de Yssellinie in 1672. Hand. 16, 59-64.

16.5 A.A. Vorsterman van Oyen, De genealogie en de heraldiek, als hulpbronnen bij het beoefenen der geschiedenis. Hand. 16, 66-72.

16.6 J. Nanninga Uitterdijk, Zou het niet wenschelijk zijn, dat er eens een bepaalde studie werd gemaakt omtrent het studeeren der Nederlanders in de XVIe en XVIIe eeuw aan buitenlandsche universiteiten en den invloed, dien dit op de wetenschappelijke vorming des volks en op het volkskarakter heeft gehad ? Hand. 16, 75-78.

16.7 A. Wm. Jacobson, De kunst van tooneelschrijven in Noord-Nederland in onze dagen. Hand. 16, 81-84.

16.8 E. Laurillard, Slang en Duif [gedicht]. Hand. 16, 96-98.

16.9 L.J. Burgersdijk, Over eene nieuwe vertaling van eenige stukken van Shakspere, met name van den Romeo en Julia. Hand. 16, 106-117.

16.10 H.J.A.M. Schaepman, Over de herdenking van Vondels sterfdag. Hand. 16, 117-120.

16.11 J.W. Brouwers, Over 't oprichten eener boekerij in 't slot te Muiden [gedicht] . Hand. 16, 121-123.

16.12 J.M.E. Dercksen, Is naamlooze kritiek in Noord- en Zuid-Nederland aanbevelenswaardig ? Hand. 16, 124-127.

16.13 J. Beckering Vinckers, Gebruik en wangebruik op 't gebied der Nederlandsche taal. Hand. 16, 136-149.

16.14 Paul Fredericq, De Protestantsche hoogeschool te Gent, 1578-1584. Hand. 16, 155-160.

16.15 K. Ledeganck, Welke was de toestand van het schoolwezen gedurende de middeleeuwen. Hand. 16, 162-172.

16.16 J. Nanninga Uitterdijk, Over Lodewijk van Campen, den vriend van Petrarca, een beschaafd man onder de barbaren. Hand. 16, 174-178.

16.17 J. Nanninga Uitterdijk, Over het Archiefwezen. Hand. 16, 179-183.

16.18 A.G. van Anrooy, Over de Bovenkerk te Kampen. Hand. 16, 187-189.

16.19 A. Wm. Jacobson, De eischen van eene Nederlandsche tooneelschool in den tegenwoordigen tijd. Hand. 16, 192-195.

16.20 R. Soetbroodt Piccardt, Het goed recht onzer Nederlandsche taal op het gebied der toonkunst. Hand. 16, 217-222.

16.21 C.J. Hansen, De lof van Dietschland. Een lierdicht met taal- en volkenkundige inleiding. Hand. 16, 225-233.

16.22 A.C. van der Cruyssen, Ware het niet wenschelijk: 1e. tot eenheid van spraakleer, of liever spraakkundige termen, te komen; 2e. het programma der spraakleer in de lagere school zoo eenvoudig mogelijk te maken ? Hand. 16, 237-238.

16.23 G.L. Funke, Wat is er bekend aangaande de Nederlandsche dagbladen en tijdschriften, die in sommige deelen van Noord-Amerika verschijnen. Hand. 16, 239-241.

16.24 J.E. Slingervoet Ramondt, In hoeverre kan men de dagbladen van onzen tijd, als taalbedervers, dat wil zeggen, als voertuigen tot 't gangbaar maken van bedorven woorden uit vreemde talen ontleend, beschouwen en wat is er tegen dit euvel te doen ? Hand. 16, 244-245.

16.25 J.H. Gallée, Wat is er geworden van het Nederlandsch Idioticon ? Hand. 16, 245-246.

16.26 A. Jansen, Verdient het bezigen van de Grieksche metra met name van den hexameter in Nederlandsche dichtwerken aanbeveling. ? Hand. 16,249-252.

16.27 J.P. van der Auwera, Over A. en W. Pigghe, twee Kampenaren. Hand. 16, 258-262.

16.28 J. Nanninga Uitterdijk, Wat is er bekend omtrent de vestiging der Engelsche Avonturiers-Societeit op het einde der 16e eeuw in onderscheidene Nederlandsche steden en van welken invloed is dit geweest, zoowel op den handel van ons land, als op de verhouding van de Nederlandsche steden tot den Hansebond. Hand. 16, 263-267.

16.29 W.J. van Zeggelen, Aan H.K.H. Mevrouw de Prinses Hendrik der Nederlanden [gedicht]. Hand. 16, 275-277.

16.30 J.W. Brouwers, De Keizer der klokken, Geert van Kampen. Hand. 16, 279-289.

16.31 Odilon Périer, De Vlaamsche beweging. Hand. 16, 289-294.

16.32 Lina Schneider, *Constantijntje* van Vondel; da Costa,*Vijfentwintig jaren*; ten Kate, *zesde lied uit de Schepping*; Beets, *Als de kinderen groot zijn.* [in het Duitsch vertaalde gedichten]. Hand. 16, 294-297.

17e Nederlandsche Taal- en Letterkundig Congres gehouden te Mechelen den 24, 25, 26 en 27 Augustus 1879.
Handelingen: Mechelen, drukkerij H. Dierickx-Beke zonen [z.j.] .

17.1 W. Geets, [Openingsrede] . Hand. 17, 43-47.

17.2 F. Storck, Festgrooss ut däm Wopperdhal [gedicht]. Hand. 17, 51-52.

17.3 H. van den Bosch, Het onderwijs der Nederlandsche geschiedenis . Hand. 17,54-64.

17.4 E. van der Ven, a) Ons Nederlandsch tooneel in België. Eene bijdrage tot de geschiedenis van deszelfs verval. -b) Iets tot beter begrip van het lyrisch drama - ook toepasselijk op Noord-Nederland. Hand. 17, 75-80.

17.5 Arthur Cornette, Geschiedkundig overzicht van hetgeen de zestien eerste Nederlandsche Congressen besproken en tot stand hebben gebracht voor het stoffelijk welzijn van het Nederlandsch volk, in verband met zijne verstandelijke en zedelijke ontwikkeling: een blik op het verleden als vinger-

wijzing en bemoediging voor de toekomst. Hand. 17, 90-95.

17.6 J. Scherpenseel, Kan de taal van een volk blijven bloeien, zelfs voortbestaan, wanneer dat volk verarmt, wijl zijne stoffelijke belangen tegenover die der naburige volken verwaarloosd worden ? Hand. 17, 98-103; 181-184.

17.7 J. ten Brink. Voorstel ter oprichting eener Nederlandsche *Société des gens de lettres*, in 1876 aan een Commissie te Brussel opgedragen. Hand. 17, 113-116.

17.8 Joh. Dyserinck, De viering der gedachtenis onzer coryphee- en op het gebied van kunst en letteren voor het Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, een deugdelijk middel tot handhaving en veredeling der Nationaliteit van Noord en Zuid. Hand. 17, 122-124.

17.9 V. van de Walle, Over de middelen om den leeslust onder de Nederlandsch sprekende bevolking op te wekken, en voornamelijk over den invloed der volksboekerijen. Hand. 17, 142-143.

17.10 Edm. van Geertruyen, De roeping van den Nederduitschen Volksstam in den Europeeschen Statenbond. Hand. 17, 149-153.

17.11 A.A. Vorsterman van Oijen, De bronnenstudie als grondslag van het beoefenen der geschiedenis. Hand. 17, 167-173.

17.12 A.A. Vorsterman van Oijen, Over het uitgeven in Zuid-Nederland van een tijdschrift, zooals in Noord-Nederland *de Navorscher*. Hand. 17, 173-176.

17.13 J.A. Alberdingk Thijm, Over het werk van den Heer Dyserinck, betrekkelijk de Vondels-Feesten. Hand. 17, 205-207.

17.14 J. van Vloten, Eene mededeeling over het handschrift van "Maerlants Merlijn". Hand. 17, 209-214.

17.15 A.A.W.van Wulfften Palthe, De klankverschuiving als toetssteen der woordafleiding. Hand. 17, 215-217.

17.16 A.J.Cosijn, Realisme en idealisme in de letterkunde. Hand. 17, 217-220.

17.17 G. Segers, Schrijvers en lezers. Hand. 17, 224-234.

17.18 N.J. Cupérus, Het verkeerd gebruik der woorden, eene handeling bestempelende. Hand. 17, 234-236.

17.19 J. Scherpenseel, Welk inzicht heeft de Franschgezinde partij in België met steeds de uitdrukking van "Vlaamsche taal" en "langue flamande" te bezigen in plaats van "Nederlandsche taal", "langue néerlandaise", welke laatste de eenige ware benaming onzer moedertaal is ? Hand. 17, 239-240.

17.20 V.Feytens, Aandenken aan het XVIIde Nederlandsch taal- en letterkundig congres [gedicht] . Hand. 17, 241-242.

17.21 P. Fredericq, De hernieuwing in 1578 van het *Eewigdurend verbond van 1339* tusschen Vlaanderen en Brabant: een eerste stap tot de *Unie van Utrecht*. Hand. 17, 246-253.

17.22 K.L. Ledeganck, De werken van zuster Hadewijch. Hand. 17, 254-256.

17.23 A.A. Vorsterman van Oijen, Wordt de geschiedenis der wegen en vaarten tot heden toe niet te veel verwaarloosd [...].

Hand. 17, 256-257.

17.24 J.A.Heuff,Welke is de licht- en de schaduwzijde van de prijskampen op het gebied van tooneelletterkunde ? - Zijn die prijskampen, zooals ze tot nu toe gehouden werden, aanbevelenswaardig ? Hand. 17, 264-266.

17.25 M. Henriquez Pimentel, Het behoeft geen betoog, dat de Rederijkers-kamers voor en uit lieden tot de volksklasse behoorende, voor de ontwikkeling dier klasse *overal* - niet het minst op *kleine* plaatsen - veel beschavenden invloed kunnen uitoefenen [...]. Hand. 17, 281-283.

17.26 A.A. Vorsterman van Oijen, Waaraan is het verval van den kunstsmaak, den kunstzin en de kunstvaardigheid, dat zich in de bouwkunde en de beeldhouwkunst sedert de twee laatste eeuwen geopenbaard heeft, toe te schrijven ? Hand. 17, 284-285.

17.27 P. Fredericq, De Inquisitie in de Nederlanden. Hand. 17, 319-325.

17.28 C.J. Hansen, Ons Dietsch, of het Nederduitsch taalbelang in de Nederlanden en in Platduitschland; gedicht van den heer Storck in Aldietsche spelling overgeschreven door *Dr. C.J. Hansen*. Hand. 17, 333-336.

18e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Breda, den 31 Augustus, 1, 2 en 3 September 1881.
Handelingen: Breda, Broese & Comp. 1882.

18.1 E. de Man Ezn., [Openingsrede], Hand. 18, 1-4.

18.2 J.De Vries[Over de vrucht der congressen]. Hand. 18, 5-8.

18.3 Storm-van der Chijs, Over de Peinture Bogaerts. Hand. 18, 31-34; 98-100.

18.4 B.R.F. van Vlijmen, Mededeelingen over enkele onuitgegeven bescheiden, betrekking hebbende op de verhouding van den Stadhouder Willem den Tweede, tot de regeering van Amsterdam, ten jare 1650. Hand. 18, 38

18.5 A.A. Vorsterman van Oijen, Over het uitgeven in Zuid-Nederland van een tijdschrift, zooals in Noord-Nederland *De Navorscher*. Hand. 18, 40.

18.6 J. Huf van Buren, Wat behoort er gedaan te worden om het Ned. Tooneelverbond in Zuid-Nederland meer ingang te doen vinden ? Hand. 18, 43-44.

18.7 Van Eck, Voorstel tot oprichting van een Vereeniging voor de Nederlandsche Taal- en Letterkunde, met behoud van de Congressen. Hand. 18, 58-60; 63-71.

18.8 Napoleon de Pauw, Over de oorsprong van Breedaa [de titel is verkeerd in het programma opgenomen, had moeten zijn: Over de oorsprong van de Breede Aa]. Hand. 18, 75-85.

18.9 J. de Vries, [Over het Woordenboek]. Hand. 18, 90-92.

18.10 N.B. Donkersloot, Over het woord *hart*. Hand. 18, 96-97.

18.11 Pol de Mont, Over den roman. Hand. 18, 117-122.

18.12 E. van der Ven, Over het lyrisch drama. Hand. 18, 138-141.
18.13 Jan ten Brink, [Het voorstel van den Zuid- en Noord-Nederlandschen Letterbond]. Hand. 18, 143-146.
18.14 Van Zuylen, Aan de leden van het XVIIIde Nederl. Taal- en Letterkundig Congres te *Breda*. [brief met ontwerp voor een Nederlandsche Taal- en Letterbond]. Hand. 18, 161-164.
18.15 Johs. Dyserinck, Wij gaan niet naar Boheme ! Hand. 18, 170-179.

19e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres gehouden te Brugge den 24, 25, 26 en 27 Oogst 1884.
Handelingen: Brugge, Drukkerij van Jan Cuypers 1887.

19.1 N. de Pauw, [Openingsrede]. Hand. 19, 1-7.
19.2 Taco H. de Beer, Over de beteekenis van de studie der tongvallen voor de kennis van taal en volk en de eischen aan den beoefenaar dier studie te stellen. Hand. 19, 18-26.
19.3 F.S. van de Pavord-Smits, Over de gevolgen der verhuizing van het grootste gedeelte der Hervormde gemeente van Brugge naar Leiden [...]. Hand. 19, 34-37.
19.4 Paul Fredericq, Oude Nederlandsche historische Liederen. Hand. 19, 38-42; 169-179.
19.5 J. Huf van Buren, Nederlandsch tooneel. Hand. 19, 44-45.
19.6 Van der Sloten, Over de hedendaagsche omwenteling der dramatich-lyrische kunst in verband met de Vlaamsche muziekschool. Hand. 19, 51-58.
19.7 E. van den Berghe, Wat dient er gedaan te worden om nuttige Noord-Nederlandsche boekwerken meer door ons Vlaamsche volk te doen lezen ? Hand. 19, 65-71.
19.8 Jul. Sabbe, Gouverneur Vrambout, eerevoorzitter van het VIIe Congres, herdacht. Hand. 19, 89-113.
19.9 J.Brouwers, Lierdicht. Den weledele heere Alfons Vandenpeerenboom [gedicht]. Hand. 19, 114-131.
19.10 J. Schubärt. Over den einduitslag der Nederlandsche Congressen, het behoud der onafhankelijkheid van Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 19, 131-133,
19.11 D. van Eck, Over de wijze van openbaarmaking van het verhandelde op het Congres. Hand. 19, 133-138.
19.12 L.A.J. Burgersdijk, Over de metrische vertaling van Shakespeare's werken, door hem eerlang in het licht te geven. Hand. 19, 139-148.
19.13 N. Doorenbos, De waarde van kracht en kernachtigheid voor onze taal en letterkunde. Hand. 19, 149-151.
19.14 De Jonghe van Ellemeet, Over eenige eigenaardige *Zeeuwsche* uitdrukkingen, en over een eigenaardig *Walchersch* woord, waarvan de oorsprong op een vroeger Congres, ten mijnen huize, vruchteloos werd gevraagd. Hand. 19, 154-156.
19.15 A.C. van der Cruyssen, Over het aanleeren eener tweede taal in de lagere school. Hand. 19, 159-161.

19.16 J.Brouwers,"Ypriana"(van Alf.Vandenpeerenboom).Hand.19,182-192.
19.17 Taco H. de Beer, Over de opleiding van tooneelkunstenaars en over de Nederlandsche tooneelschool te Amsterdam. Hand. 19, 193-198.
19.18 Peter Benoit, Onze muzikale eenheid. Hand. 19, 217-232.
19.19 F.S. van de Pavord-Smits, Wat kan er gedaan worden om de Zuid-Nederlandsche boeken, vooral die uit vorige eeuwen, meer onder de oogen van belanghebbenden te brengen. Hand. 19, 233-234.
19.20 Aug. Gondry, Voorstel dat het Congres den wensch uitdrukke dat alle briefwisseling tusschen de Noord-Nederlandsche besturen, maatschappijen en bijzondere personen, en de Belgische besturen, Vlaamsche maatschappijen en Nederlandsch sprekende Belgen, in het Nederlandsch gevoerd worde. Hand. 19, 236-241.
19.21 J. Scherpenseel, Zijn er geene middelen om de personen van Germaanschen oorsprong, die zich in België komen vestigen, te bewegen zich niet, door taal en handelwijze,bij de vijanden der Vlaamsche Beweging aan te sluiten ? Hand. 19, 241-243.
19.22 Julius de Geyter, Over den toestand en de toekomst onzer taal in Zuid-Afrika, en meer bepaald in Transvaal of Zuid-Afrikaanse Republiek. Hand. 19, 262-266.
19.23 Theodoor Stevens, Verbroedering [gedicht]. Hand. 19, 268-270.
19.24 Omer Wattez,[Dialecten en het gebruik daarvan in de schrijftaal].Hand. 19, 277-281.
19.25 Hugo Verriest, Of dialekt in de algemeene geschreven taal mag aanveerd worden. Hand. 19, 281-292.
19.26 Max Rooses,[Turntaal]. Hand. 19, 298-301.
19.27 Van Speybroek, Over West-Vlaandrens oude dorps- en stedenamen. Hand. 19, 303-314.
19.28 P.P. Denys, Iets over het rechtschrijven der plaats- en gemeentenamen in België. Hand. 19, 315-325.
19.29 L. Schulman, Het standpunt van den schilder in verband met de tegenwoordige kunstrichting in Nederland. Hand. 19, 369-379.
19.30 J.A.J.L. van Heeckeren, Ontwikkeling van het begrip der volksvrijheid in de nederlandsche gedichten gedurende de 17e en 18e eeuw. Hand. 19, 380-403.

20e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres gehouden te Amsterdam den 15, 16 en 17 September 1887.
Handelingen: Amsterdam, Tj. van Holkema [z.j.].

20.1 H.P.G. Quack, [Openingsrede]. Hand. 20, 44-61.
20.2 Julius Obrie, De Nederlandsche rechtstaal in Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 20, 63-67.
20.3 Paul Fredericq, De Inquisitie in de Nederlanden vóór Karel V. Hand. 20, 71-73.

20.4 S.J. Bouberg Wilson, Over de opleiding van den Nederlandschen Tooneelkunstenaar. Hand. 20, 75-81.
20.5 C.B. Spruyt, Over de belangen van den Nederlandschen stam in Zuid-Afrika. Hand. 20, 92-100.
20.6 Max Rooses, Over de wenschelijkheid, dat tusschen Noord- en Zuid-Nederlandsche letterkundigen een verbond worde gesticht ter bestendige behartiging onzer taal en letteren. Hand. 20, 102-108.
20.7 E. Laurillard, Een lied op de vlag [gedicht]. Hand. 20, 110-112.
20.8 D.C. Nijhoff, Men moet instemmen met de uitspraak van de Saturday Review van 28 Augustus 1886 omtrent Jonckbloet's oordeel over Vondel: "We are sorry to see, that Mr. Jonckbloet's realistic taste has induced him to depreciate the beautiful works of Vondel, the great ideal poet of the Netherlands". Hand. 20, 120-126.
20.9 Taco H. de Beer, Over realisme, naturalisme en objectiviteit in de poëtische literatuur. Hand. 20, 127-131.
20.10 C. Bake, Over de spelling der Noord- en Zuid-Nederlandsche plaatsnamen. Hand. 20, 131-139.
20.11 N. de Roever, Over den invloed door de Zuid-Nederlanders uitgeoefend op den bloei van het Noorden en bijzonder op dien van Amsterdam. Hand. 20, 140-143.
20.12 J.W. Brouwers, [*Weerwoord* op de lezing van Paul Fredericq, *De Inquisitie in de Nederlanden vóór Karel V.*] Hand. 20, 144-153.
20.13 Em. Rosseels, Over de valsche richting van het tooneel in Holland en België. Hand. 20, 157-159.
20.14 L.A.J. Burgersdijk, Over het vertalen van Shakespeare; voordracht van gedichten uit zijne Shakespeare vertaling. Hand. 20, 180-193.
20.15 A. van Eck, Eenige opmerkingen over het te veroorloven gebruik van oude notarieele stukken. Hand. 20, 212-217.
20.16 Jac. Anspach, Over Cameraars-rekeningen en het belang der uitgave daarvan. Hand. 20, 218-232.
20.17 N. de Roever, Vondels Sterfhuis. Hand. 20, 232-238.
20.18 A.A. Vorsterman van Oijen, Over Familie- en Plaatsnamen. Hand. 20, 238-245.
20.19 J. te Winkel, Letterkundige critiek. Hand. 20, 250-255.

21e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres gehouden te Gent, den 25n, 26n en 27n Augustus 1891.
Handelingen: Gent, Alf. Siffer/ J. Vuylsteke 1892.

21.1 A. de Maere-Limnander, Openingsrede. Hand. 21, 57-75.
21.2 L.A.J. Burgersdijk, Het gebruik van oude (Grieksche) versmaten in het Nederlandsch. Hand. 21, 83-88.
21.3 Taco H. de Beer, De taal, de taalregel en de letterkundige kunst op school. Hand. 21, 88-92.

21.4 N. de Roever, De Vereeniging der Nederlandsche Archivarissen en wat zij beoogt. Hand. 21, 97-105.
21.5 V. de Lille, De locale geschiedenis, hare plaats in onze beweging; middelen te harer opbeuring. Hand. 21, 108-113.
21.6 P.P.M. Alberdingk Thijm, Het Nederlandsch Tooneel. Hand. 21, 114-116.
21.7 E. van Zuylen, Het behoud van den Nederlanschen stam als vrij volk in Europa. Hand. 21, 122-133.
21.8 J. ten Brink, Nederlandsch of Vlaamsch ? Hand. 21, 134-137.
21.9 M. Rooses, Het aanleeren eener tweede taal in het lager onderwijs. Hand. 21, 142-157.
21.10 J.I. de Beucker, De Nederlandsche vak- en wetenschappelijke woorden in het land- en tuinbouwkundig onderwijs met zijne aanverwante wetenschappen. Hand. 21, 158-161.
21.11 Ad. Pauwels, De Nederlandsche rechtstaal. Hand. 21, 168-173.
21.12 Frans van den Weghe, Wat onze letterkundigen nu zouden moeten aandurven in hun belang, maar vooral in het belang van hun volk. Hand. 21, 174-181.
21.13 Hendrik van Eyck, Het doel en het nut eener zelfde beschaafde uitspraak van het Nederlandsch. Hand. 21, 181-188.
21.14 J. Vercoullie, Zuster Hadewijch. Hand. 21, 188-189.
21.15 J.A. Feith, Het aandeel dat de Nederlanders genomen hebben in de ontwikkeling van Brandenburg. Hand. 21, 193-201.
21.16 Willem Rogghé, Eenige bladzijden uit de geschiedenis der Vlaamsche beweging te Gent.Hand. 21, 203-209.
21.17 E. Remouchamps, Tengevolge van welke oorzaken wordt de Vlaamsche stam meer dan de Waalsche door tuberculose aangetast ? Hand. 21, 214-217.
21.18 E.W. Moes, De Iconographia Batava. Hand. 21, 219-222.
21.19 H. Plancquaert, Nederland en de Vlaamsche taalstrijd. Hand. 21, 223-227.
21.20 Pol Anri, Toestand van het Nederlandsch Tooneel in Vlaamsch-België. Hand. 21, 233-241.
21.21 P. Geiregat, Aansluiting van de Noordnederlandsche tooneelschrijvers bij den *Tooneelschrijversbond*. Hand. 21, 242-245.
21.22 M. Horn, Kan er iets gedaan worden om het eigendomsrecht der buitenlandsche dramatische schrijvers tegen de Nederlandsche tooneeldirecteurs te beschermen ? Hand. 21, 245-252.
21.23 H.P.G. Quack, Verslag der Commissie van Bijstand van prof. De Vries' *Woordenboek der Nederlandsche Taal*. Hand. 21, 269-280.
21.24 E. Laurillard, Het Nederlandsch Woordenboek [gedicht] . Hand. 21, 280-282.
21.25 C.B.Spruyt, De Afrikaner beweging. Hand. 21, 283-291.
21.26 Hipp. Meert, Het onderwijs van het Nederlandsch. Hand. 21, 293-302.
21.27 W. Duflou, Anna Bijns. Hand. 21, 306-310.
21.28 E.B. Koster, Critiek en Aesthetiek in de nieuwere Letterkunde. Hand. 21, 310-321.

21.29 Julius Obrie, Eenheid der Rechtstaal in Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 21, 324-328.
21.30 G. Kalff, Studie van het leven en de werken van Vondel. Hand. 21, 329-333.
21.31 Julius Sabbe, De historische waarheid omtrent het bestaan van Breidel en De Coninc. Hand. 21, 338-341.
21.32 L. Willems, Wat is de *Legeris* in de *Lex Salica*.Hand. 21,342-351.
21.33 J. Frederichs, De regels,die bij het uitgeven van middeleeuwsche handschriften dienen in acht genomen te worden. Hand. 21, 352-355.
21.34 H. van der Linden, De brieven van Des Traos over de Nederlansche beroerten, berustende op het archief van Marburg. Hand. 21, 355-362.
21.35 V. van der Haeghen, Het opnemen van oude plaatsnamen ten plattenlande. Hand. 21, 362-364.
21.36 V. van der Haeghen, Over de wenschelijkheid van het herdrukken van een voortreffelijk Nederlandsch prozawerkje van den Antwerpschen wijsgeer Arnold Geulincx, waarvan slechts een enkel exemplaar bekend is. Hand. 21, 364-366.
21.37 J.G.Robbers, In hoeverre heeft men kans van slagen, met of zonder gemeentesubsidies, aanvankelijk in de steden Brussel, Antwerpen en Gent, leeskabinetten of leesmuseums op te richten, op den voet zooals die met uitstekend gevolg te Amsterdam en te Rotterdam gevestigd zijn. Hand. 21, 368-372.
21.38 E.H. T'sjoen, De leeslust bij het Vlaamsche volk. Is het wenschelijk, dat in iedere gemeente eene volksboekerij besta ? Door welke middelen zal men daartoe komen ? Hand. 21, 379-381.
21.39 A. Bultynck, Het Volkslied. Hand. 21, 384-394.
21.40 W.J. Viljoen, Taalbeweging in Zuid-Afrika. Hand. 21, 417-418.
21.41 J.I. de Beucker, De Nederlandsche namen der planten van onze Zuid- en Noord-Nederlandsche flora. Hand. 21, 419-420.
21.42 Am. de Vos, Kunstcredo. Hand. 21, 421-429.
21.43 H. Claeys, Schrijven voor het volk. Hand. 21, 429-434.
21.44 Odilon Périer, Over de wenschelijkheid van het sluiten van een tractaat van wederkeerigheid tusschen België en Nederland, tot regeling van de kostelooze proceduur. Hand. 21, 434-440.

22e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Arnhem, den 29, 30 en 31 Augustus 1893.
Handelingen: Arnhem, P. Gouda Quint 1894.

22.1 L.H. Slotemaker, Openingsrede. Hand. 22, 43-56.
22.2 J.H. Gallée, Het belang van het onderzoek der Nederlandsche plaatsnamen voor de taalkunde. Hand. 22, 64-67.
22.3 J. te Winkel, Het ontwerpen eener kaart van de Noord-Neder-

landsche tongvallen. Hand. 22, 71-77.

22.4 H. Brugmans, Mededeelingen omtrent Engelsche archieven van belang voor de Nederlandsche geschiedenis.Hand.22, 81-83.

22.5 Julius Frederichs, Waarom heeft Zuid-Nederland nog geene geschiedenis en welke zijn de middelen om dezen toestand te verhelpen. Hand. 21, 84-89.

22.6 Seerp Gratama, De afstamming der bewoners van het oostelijk gedeelte van Noord-Nederland. Hand. 22, 91-102.

22.7 J.F. Bense, Vrije openbare bibliotheken. Hand. 22, 105-111.

22.8 M.J. Mees, De kunst van lezen en voordragen. Hand. 22, 116-121.

22.9 C.B. Spruyt, Onthulling van het monument ter eere van de Hollandsche taal te Burgersdorp op 18 jan. 1893. Hand. 22, 123-132.

22.10 E. Laurillard, Aan de Taal [gedicht]. Hand. 22, 134-136.

22.11 Paul Fredericq, De plichten van Noord-Nederland tegenover de Vlaamsche beweging. Hand. 22, 136-145.

22.12 M. de Hoon, Over de rechtstaal in strafzaken. Hand. 22, 146-155.

22.13 J. Th. Cattie, De sporttaal. Hand. 22, 157-163.

22.14 J.G. Zijlstra, Wat kan er bij het lager en middelbaar onderwijs gedaan worden om het taalgevoel bij de leerlingen aan te kweeken ? Hand. 22, 171-179.

22.15 Roeland van de Casteele, Wat kan er in het lager- en middelbaar onderwijs worden gedaan om het taalgevoel bij de leerlingen aan te kweeken ? Hand. 22, 179-182.

22.16 Taco H. de Beer, Het zoete geluid der Dietsche taal een kenmerk van ons volkskarakter. Hand. 22, 182-185.

22.17 J.E. Heeres, Een nieuw algemeen Rijksarchief. Hand. 22, 186-195.

22.18 J.M. Brans, Pourbus en het portret van Curtius. Hand. 22, 200-202.

22.19 H. van der Linden, Over het archiefwezen in België. Hand. 22, 202-204.

22.20 J.B. Schepers, Over den toestand van het Tilburgsche archief. Hand. 22, 204-209.

22.21 W.F.C.van Laak,Het is wenschelijk de catalogussen van openbare bibliotheken volgens één algemeen stelsel in te richten. Hand. 22, 209.

22.22 H. Claeys, N.a.v. de voordracht van M.J. Mees, *De kunst van lezen en voordragen* (Hand. 22, 116-121). Hand. 22, 212-216.

22.23 Maurits Sabbe, Eene algemeene bibliographie voor Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 22, 221-226.

22.24 Edmond Hendrikx, Over den toestand van het Zuidnederlandsch tooneel. Hand. 22, 230-236.

22.25 E.H. T'sjoen, Tooneelvoorstellingen voor de schooljeugd. Hand. 22, 244-246.

22.26 Joh. Kesler, Over de wenschelijkheid van samenwerking tusschen Noord- en Zuid-Nederlandsche schrijvers in eenig nati-

onaal tijdschrift voor de jeugd. Hand. 22, 248-251.
22.27 W. Zuidema, Is erkenning van in 't Noorden verkregen wetenschappelijke graden in 't Zuiden, en omgekeerd, wenschelijk ? Zoo ja, wat kan het Congres doen om ze te bevorderen? Hand. 22, 251-252.
22.28 H.P.G. Quack, Tweede verslag der Commissie van Bijstand van het Woordenboek van Prof. De Vries. Hand. 22, 253-257.
22.29 K.J.H.W. Ramondt, Een daad van piëteit. Hand. 22, 258-262.
22.30 C.H. den Hertog, Over de mogelijkheid eener moderne aesthetiek, Hand. 22, 262-271.
22.31 Jac. Anspach, Het geslacht in eigennamen. Hand. 22, 276-289.
22.32 J.M. Brans, Nederlandsch modernisme. Hand. 22, 290-296.
22.33 W. Zuidema, Een Noord- en Zuid-Nederlandsche Schrijversbond. Hand. 22, 303-307.
22.34 E.H. T'sjoen, Over eene mogelijke uitbreiding der Nederlandsche opera. Hand. 22, 311-316.
22.35 Julius Pêe, Hulde aan Multatuli. Hand. 22, 322-324.
22.36 D.C. Nijhoff, Objectiviteit en subjectiviteit in de geschiedenis. Hand. 22, 325-331.
22.37 H.C. Muller, Multatuli. Hand. 22, 342-351.

23e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres gehouden te Antwerpen, den 24, 25 en 26 Augustus 1896.
Handelingen: Antwerpen, Drukk. Jan Boucherij/Nederlandsche boekhandel [z.j.].

23.1 Max Rooses, Openingsrede. Hand. 23, 57-71.
23.2 Frans van Cuyk, Vorm en Taal in letterkundige Kunst. Hand. 23, 74-79.
23.3 Matthaeus Nieuwbarn, Het philosophisch element in de poëzie van Mr. W. Bilderdijk. Hand. 23, 86-93.
23.4 Karel Lybaert, De afschaffing der prijskampen, gezegd van Rome, en de instelling van eenen hoogeren kunstraad. Hand. 23, 98-100.
23.5 O. Pijfferoen, De inrichting van Kunstnijverheidsscholen in het Vlaamsche land. Hand. 23, 107-112.
23.6 Lodewijk Opdebeek, De Boerenkrijg herdacht. Hand. 23, 112-123.
23.7 G. de Lattin, Uitbreiding van het tooneelonderwijs. Hand. 23, 127-135.
23.8 E. Laurillard, Huldegroet [gedicht]. Hand. 23, 156-158.
23.9 Jan Boucherij, F.A. Snellaert, de Vader der Taalcongressen. Hand. 23, 158-166.
23.10 H.J.A.M. Schaepman, De herleving van Vondel. Hand. 23, 166-175.
23.11 E.H. T'sjoen, De spelling der plaatsnamen in Vlaamsch België. Hand. 23, 179-189.
23.12 F.J. Soer-Warren, Oorsprong en afleiding der plaatsnamen. Hand. 23, 199-201.

Illustraties: AMVC

X^DE NEDERLANDSCH TAAL EN LETTERKUNDIG CONGRES
MAALTIJD VAN DINSDAG 7 SEPT. 1868
OPROEP DER GEMEENTEN
WIJNEN

XVIIE NEDERLANDSCH TAAL & LETTERKUNDIG CONGRES
24, 25, 26 & 27 AUGUSTUS 1879
CONGRESKAART
VOOR DEN HEER
HANDTEEKEN DES DRAGERS
DE PENNINGMEESTER
TAAL EN LETTERKUNDE, GESCHIEDENIS
TOONEEL, MUZIEK, KUNSTEN
BOEKHANDEL EN STOFFELIJKE BELANGEN
MECHELEN

SPIJSKAART.

Schildpadsoep.
Transvaalsche keteltjes.
Kalm op zijn Tollens.
Ossenhaas met allerlei groenten.
Lamsbout met Kaapsaus.
Vleeschpasteien op zijn Nederlandsch.
Brabantsche kippen met truffels.
Gebraden talingen op beschuit.
Gesmoorde peren.
Noorsche kreeften met mayonnaise.
Wilhelminakoek.
Roomijs - Oost - Nagerecht.

26 Oogst. *Posthotel.*

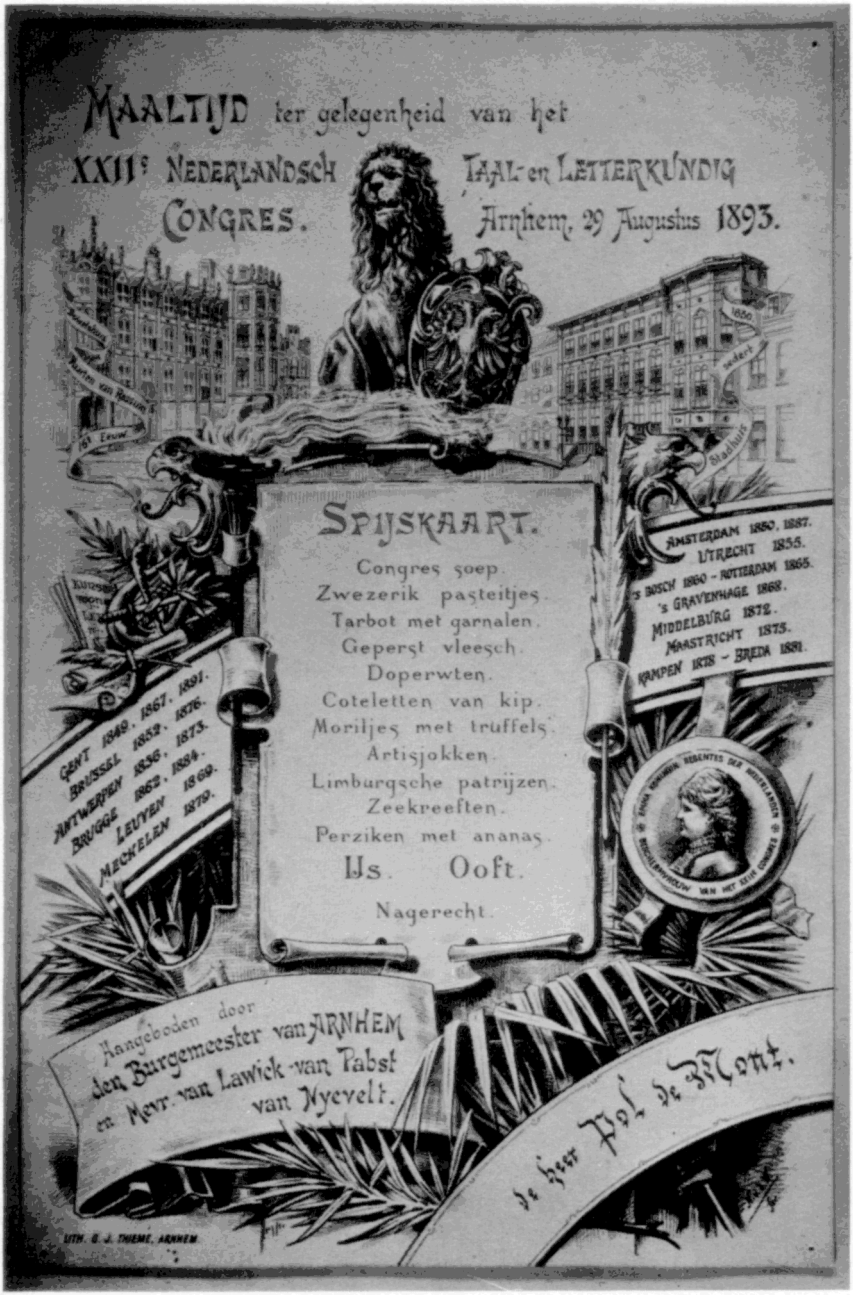
MAALTIJD ter gelegenheid van het
XXIIe NEDERLANDSCH CONGRES.
TAAL- en LETTERKUNDIG
Arnhem. 29 Augustus 1893.
SPIJSKAART.
Congres soep.
Zwezerik pasteitjes.
Tarbot met garnalen.
Geperst vleesch.
Doperwten.
Coteletten van kip.
Moriljes met truffels.
Artisjokken.
Limburgsche patrijzen.
Zeekreeften.
Perziken met ananas.
Ijs. Ooft.
Nagerecht.
GENT 1849. 1867. 1891.
BRUSSEL 1852. 1873.
ANTWERPEN 1856. 1884.
BRUGGE 1862. 1889.
LEUVEN 1869.
MECHELEN 1879.
AMSTERDAM 1850. 1887.
UTRECHT 1855.
'S BOSCH 1860 - ROTTERDAM 1865.
'S GRAVENHAGE 1868.
MIDDELBURG 1872.
MAASTRICHT 1875.
KAMPEN 1878 - BREDA 1891.
Aangeboden door
den Burgemeester van ARNHEM
en Mevr. van Lawick-van Pabst
van Nyevelt.
de heer Pol de Mont.
UITH. G. J. THIEME, ARNHEM.

23.13 Jan Wannijn, De Sleur in het taalonderwijs. Hand. 22, 201-211.
23.14 Jul. Frederichs, Nog iets over het uitgeven van handschriften. Hand. 23, 214-216.
23.15 Leonard Willems, Iets over vervalschte stukken, betreffende oude Gentsche schilders. Eene waarschuwing. Hand. 23, 217-223.
23.16 P. Tack, De Nomina Geografica Belgica. Hand. 23, 223-226.
23.17 H. van der Linden, Over de Middeleeuwsche Koopmansgilden. Hand. 234-236.
23.18 Frans Gittens, Ducci en Van Schoonbeke of het einde der legende van den rijken Fokker (Fucker). Hand. 23, 237-242.
23.19 J. Huf van Buren, Wat kan er gedaan worden tot nauwere aansluiting van het tooneel tusschen Zuid- en Noord-Nederland. Hand. 23, 244-246.
23.20 J.G. Robbers Jr., Toetreding van Nederland tot de Berner Conventie van September 1886 is hoogst gewenscht in het belang van Nederlandsche schrijvers en van de Nederlandsche letterkunde. Hand. 23, 257-262.
23.21 E. Laurillard, Verslag der Commissie van bijstand voor de uitgave van het Nederlandsch Woordenboek. Hand. 23, 276-279.
23.22 Jan van Rijswijck, De beschaafde uitspraak onzer taal. Hand. 23, 289-297.
23.23 P.N. Koolen, Welke middelen kan het Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres aanwenden, om de nationale zelfstandigheid der Hollandsche Afrikaners te helpen handhaven. Hand. 23, 298-304.
23.24 Fr. van den Weghe, De leeraar en de onderwijzer zullen aan de Vlaamsche Beweging den grootsten dienst bewijzen, indien zij waken over eene sierlijke uitspraak, zóó buiten als binnen de school. Hand. 23, 310-312.
23.25 Edw. B. Koster, "Zingende Vogels" en andere belletristische tijdschriften. Hand. 23, 315-319.
23.26 P.H. Mulder, Vereenvoudiging der Spelling. Hand. 23, 319-35?.
23.27 Jul. Frederichs, Breidel en De Coninc voor de Geschiedenis. Hand. 23, 360-363.
23.28 H. Sermon, Het begrip en de omvang eener nationale Geschiedenis. Hand. 23, 365-372.
23.29 L. Mertens, De koopmansgilden. Hand. 23, 373-378.
23.30 H. van der Linden, Het opstellen van een historischen atlas. Hand. 23, 379-381.
23.31 Isidoor Albert, Tooneelervaringen. Hand. 23, 382-387.
23.32 C. de Visschere, Wat kan en moet er gedaan worden ten voordeele van de stoffelijke belangen der tooneelspelers ? Hand. 23, 402-408.
23.33 J.C. Overvoorde. Postvrijdom van en aan openbare bibliotheken. Hand. 23, 414-415.
23.34 H. Meert, Een Algemeen Nederlandsch Verbond. Hand. 23, 433-

441.

23.35 Pol de Mont, Het stichten eener Nederlandsche Hoogeschool in Zuid-Nederland. Hand. 23, 444-450.

24e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Dordrecht den 23, 24, 25 en 26 Augustus 1897.
Handelingen: Dordrecht, Blussé & Comp. 1898.

24.1 H.J. Kiewiet de Jonge, [Openingsrede]. Hand. 24, 30-49.

24.2 T. Tal, De plaats en de eischen der woordengroep uit het volksleven der Israëlieten. Hand. 24, 53-58.

24.3 W. Rutgers, Verschillende spellingsvoorstellen. Hand. 24, 59-61.

24.4 B.J.F. Varenhorst, Of het wenschelijk is, dat in de woordenboeken en woordenlijsten der Nederlandsche taal, achter elk op de gebruikelijke wijze geschreven woord, de algemeene beschaafde en somtijds ook de gewestelijke uitspraak in klankschrift worden afgebeeld. Hand. 24, 69-75.

24.5 H. van der Linden, De Middeleeuwsche gilden in Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 24, 77-80.

24.6 J.F. Corstens, Een oordeelkundig en geschikt gebruik der archieven moet der geschiedenis groote diensten bewijzen. Hand. 24, 82-87.

24.7 J. Vriesendorp, Eén tooneel voor Noord en Zuid. Hand. 24, 89-93.

24.8 H. Kern, Het gebruik onzer taal in Nederlandsch-Indië. Hand. 24, 107-115.

24.9 E. Laurillard, Woorden, afkomstig van verouderde zaken [+ gedicht]. Hand. 24, 119-125.

24.10 Jac. Anspach, Opmerkingen over de beteekenis van enkele plaatsnamen. Hand. 24, 127-142.

24.11 M. Ypes-Speet, De uitspraak van het Nederlandsch in verband met de hygiëne. Hand. 24, 144-149.

24.12 Julius Frederichs, Onze drie helden van 1302. Welk aandeel heeft elk van hen drieën gehad in de gebeurtenissen van dien tijd ? Hand. 24, 153-163.

24.13 E. Hendricx, Over den invloed van het Tooneel op den geest en de beschaving. Hand. 24, 168.

24.14 E. Laurillard, Verslag der Commissie van Bijstand voor de uitgave van het Nederlandsch Woordenboek. Hand. 24, 173-174.

24.15 Jan van Rijswijck, [Over de Vlaamsche beweging]. Hand. 24, 174-184.

24.16 Jan te Winkel, De Nederlandsche taal in Zuid-Afrika. Hand. 24, 186-199.

24.17 C. van Zanten, Phonetiek. Hand. 24, 215-221.

24.18 J. Koopmans, De spelling Kollewijn. Hand. 24, 222-235.

24.19 M. Sabbe, Jan Luyken's Lyrische poëzie. Hand. 24, 242-244.

24.20 J. Winkler Prins, De litteraire kritiek der dagbladpers en het middel om voor de literatuur nadeelige gevolgen te

keeren. Hand. 24, 245-259.

24.21 Roeland van de Casteele. Nog eenige woorden over de eenheid in het onderricht der Ned. taal in België. Hand. 24, 264-270.

24.22 D.C. Nijhoff, Willem de Zwijger. Hand. 24, 271-277.

24.23 J.A. Bergmeijer, Sociale geschiedenis. Hand. 24, 279-290.

24.24 C. Lejour, Wat zou er kunnen en moeten worden gedaan tot verbetering der stoffelijke belangen van het Nederlandsch tooneel ? Hand. 24, 298-302.

24.25 F.R. Coers, Het Liederboek van Groot-Nederland. Hand. 24, 312-328.

24.26 Jan Boucherij, Taalstrijd. Hand. 24, 346-353.

24.27 Paul Fredericq, De toekomst van den Nederlandschen stam. Hand. 24, 354-369.

25e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres gehouden te Gent, den 28n, 29n en 30n Augustus 1899.
Handelingen: Gent, Boekdrukkerij C. Annoot-Braeckman, Ad. Hoste, Opvr. 1900.

25.1 A. de Maere van Aertrycke, [Openingsrede]. Hand. 25, 82-97.

25.2 K. van de Woestijne, Werkzaamheden der afdeeling Taal- en Letterkunde op de vorige Congressen. Hand. 25, 105-110.

25.3 Maria Ypes-Speet, De uitspraak van de Nederlandsche taal in verband met hygiëne. Hand. 25,111-117.

25.4 Julius Obrie, Over den Nederlandschen tekst der Belgische wetten en regeeringsbesluiten. Hand. 25, 119-123.

25.5 J.H. Gallée, Het belang van de studie der plaatsnamen en de methode van onderzoek. Hand. 25, 131-137.

25.6 A. de Cock, Vlaamsche sprookjesthemen en sprookjeselementen, met het oog op hun bekendheid en verwantschap in den vreemde. Hand. 25, 141-150.

25.7 G.D. Minnaert, Een goed tooneel moet een leerschool voor het volk zijn. Hand. 25, 154-160.

25.8 Is. Albert, De nieuwe richting der Vlaamsche tooneelliteratuur en haar invloed. Hand. 25, 161-167.

25.9 C. Lejour, Bespreking van eenige artikelen over de stoffelijke belangen van de tooneelkunstenaars. Hand. 25, 169-171.

25.10 G. Delattin, Tooneelschrijvers en tooneelbestuurders. Hand. 25, 172-175.

25.11 A. Kluyver, Verslag over het Nederlandsch Woordenboek. Hand. 25, 180-184.

25.12 H.J. Kiewiet de Jonge, Het Algemeen Nederlandsch Verbond. Hand. 25, 187-197.

25.13 Marcellus Emants, Nationaliteit en Individualiteit en het Nederlandsch Verbond. Hand. 25, 203-211.

25.14 B.J.F. Varenhorst, De beschaafde spreektaal in en buiten Nederland. Hand. 25, 213-218.

25.15 H. van Eyck, Over den vooruitgang onzer letterkunde, de ver-

breiding der taal, het bekomen onzer rechten geëischt door de Vlaamsche beweging, in verband met eene beschaafde en literarische taal. Hand. 25, 219-224.

25.16 E. de Neef, De uitspraak van het Nederlandsch in België. Hand. 25, 225-229.

25.17 J. Corstens, Om welke redenen geeft de geschiedenis tot nog toe betrekkelijk weinig omtrent Philips Willem, den zoon van Willem I en Anna van Buuren. Hand. 25, 245-252.

25.18 R. van de Casteele, Eenige woorden over de fabelleer. Hand. 25, 253-259.

25.19 Fr. de Potter, Gemeente- en kerkarchieven. Hand. 25, 259-264.

25.20 J.C. Overvoorde, De Centralisatie van het Nederlandsch Postwezen in 't midden der 18e eeuw. Hand. 25, 272-284.

25.21 Edw. Vlietinck, Welken invloed hebben sedert het einde der XVIe eeuw de Zuidnederlanders op den bloei van het Noorden geoefend en omgekeerd? Hand. 25, 285-286.

25.22 J. Huf van Buren, Wat is er sedert het vorige Gentsche Congres gedaan, om de verbroedering tusschen het Tooneel in Zuid- en Noord-Nederland te bevorderen ? Hand. 25, 287-289.

25.23 Johan Kesler, Iets over zang en voordracht in onze taalbeweging. Hand. 25, 292-297.

25.24 A.V. Bultynck, Het Volkslied. Hand. 25, 297-302.

25.25 Rhaden Mas Pandji Sosro Kartono, De kennis van de Nederlandsche taal onder de bewoners van Java. Hand. 25, 309-318.

25.26 Jan Boucherij, Nog onze taalstrijd. Hand. 25, 322-333.

25.27 H. Claeys, Herinnering aan een "Vlaamsch Feest"; twee redevoeringen. Hand. 25, 333-343.

25.28 J.C. Overvoorde, Verslag over den historischen atlas. Hand. 25, 343-346.

25.29 Fr. van den Weghe, Het misbruik van het bastaardwoord. Hand. 25, 347-348.

25.30 P.N. Koolen Pz., Over het misbruiken van bastaardwoorden in onze taal. Hand. 25, 348-359.

25.31 H. Meert, Taalpolitie. Hand. 25, 366-370.

25.32 A.C. van der Cruyssen, Over het aanleeren eener tweede taal in de lagere school. Hand. 25, 376-381.

25.33 Fr. van Veerdeghem, Middelnederlandschen versbouw. Hand. 25, 381-384.

25.34 Eug de Keghel, Of er bezwaar zou bestaan om een zevenden klinker ε in de Nederlandsche taal aan te nemen. Hand. 25, 385-389.

25.35 J. Frederichs, Een historisch onderwerp. Hand. 25, 390-391.

25.36 H. van der Linden, Over den slag bij Kortrijk, verteld door Lodewijk van Velthem. Hand. 25, 392-395.

25.37 Paul Fredericq, Prof. Pirenne's opvatting onzer vaderlandsche geschiedenis in de middeleeuwen. Hand. 25, 396-404.

25.38 Th. Morren, Eenige mededeelingen over Simon Stevin van Brugge. Hand. 25, 405-411.

25.39 J. Mac Leod, Over het verspreiden van Nederlandsche boeken.

Hand. 25, 414-418.
25.40 Frans van de Weghe, Over Nederlandsche schoolboeken. Hand. 25, 419-420.
25.41 E. T'sjoen, Over volks- en schoolbibliotheken. Hand. 25, 426-430.
25.42 K. Lybaert Jr., Afschaffing van den prijskamp van Rome. Hand. 25, 433-435.
25.43 Julius Vuylsteke, Waarom bestaat er geen Bibliographie, die zoowel de werken van Zuid- als Noordnederlandsche schrijvers opgeeft ? Hand. 25, 435-438.
25.44 D.C. Nijhoff, Democratie in verband met letteren en taal. Hand. 25, 451-457.
25.45 Frans van Cuyk, Nederlanders ! laat ons meer Nederlandschgezind wezen ! Hand. 25, 458-460.
25.46 A. van Kerkhoff, J.A. Alberdingk Thijm. Hand. 25, 462-470.
25.47 J.M. Hoogvliet, De instandhouding van het Nederlandsch element in Europa en daarbuiten [gedicht]. Hand. 25, 470-472.

26e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Nijmegen, den 26-29 Augustus 1901.
Handelingen: Nijmegen, L.C.G. Malmberg [z.j.].

26.1 B. ter Haar Bzn., Openingsrede. Hand. 26, 38-44.
26.2 J. Aleida Nijland, Onderwijs in de Nederlandsche Letterkunde. Hand. 26, 48-52.
26.3 H.C. Muller, Over de wenschelijkheid van het stichten van leerstoelen voor vergelijkende letterkunde, in verband met de studie der Nationale Taal- en Letterkunde. Hand. 26, 52-60.
26.4 Taco H. de Beer, Wat willen de modernen. Hand. 26, 65-69.
26.5 W. Rutgers, Over den weg tot spellingvrede. Hand. 26, 78-80.
26.6 A.A. Fokker, Schooltooneelen en 't onderwijs in de moedertaal. Hand. 26, 85-91.
26.7 Herman van der Linden, De gulden sporenslag. Hand. 26, 93-98.
26.8 J.F. Corstens, Wat eischen de archieven ? Hand. 26, 98-102.
26.9 P.J. Blok, Samenwerking tusschen Nederland en België bij het onderzoek der archieven te Rome. Hand. 26, 107-113.
26.10 F.A. Hoefer, Historisch Statistische kaarten. Hand. 26, 116-118.
26.11 J.J. Weve, Het Valkhof te Nijmegen. Hand. 26, 120-126.
26.12 J.A. Wormser, De beteekenis van den Hollandschen boekhandel voor en in het Buitenland (Afrika, Amerika). Hand. 26, 127-133.
26.13 L. Simons, De verspreiding van onze letterkunde, de uitgaaf van eene Nederlandsche bibliotheek en de vestiging van Nederlandsche boekhandelagenturen. Hand. 26, 134-137.
26.14 A.W. Groote, Het eigenaardig karakter der Nederlandsche taal in verband met kortschrift. Hand. 26, 154-170.

26.15 Eva Westenberg, Een woord over onze Nederlandsche Tooneelkunstenaars. Hand. 26, 170-176.
26.16 J. Huf van Buren, Het auteursrecht op dramatisch-muzikale werken of op tooneelstukken. Hand. 26, 185-193.
26.17 A. Kluyver, Nederlandsch Woordenboek. Hand. 26, 198-200.
26.18 N. Mansvelt, Over den toestand van het Nederlandsch in Zuid-Afrika. Hand. 26, 201-213.
26.19 Paul Fredericq, De verspreiding van het Nederlandsch lied, ter bevordering van de belangen van den Nederlandschen stam. Hand. 26, 218-225.
26.20 F.R. Coers Frzn., De kracht van ons lied. Hand. 26, 225-233.
26.21 P.J. Blok, Het Nederlandsch zeewezen. Hand. 26, 234-235.
26.22 J.H.J. Hamelberg, De toestand van het Nederlandsch in Nederlandsch West-Indië. Hand. 26, 237-250.
26.23 H.J.A.M.Schaepman, De waarde der kennis van de Nederlandsche Historie voor den Nederlandschen stam in den vreemde. Hand. 26, 250-255.
26.24 E. Laurillard, Enkele gedachten over de taal. Hand. 26, 256-259.
26.25 H.C.C. Glockener Brousson, Nederland in de Oôst. Hand. 26, 260-266.
26.26 W.F.G.L. Haanstra, Nederland in de Oost. Hand. 26, 266-273.
26.27 R. Tutein Nolthenius, Het Nederlandsch in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika [...]. Hand. 26, 279-282.
26.28 P.A.M. Boele van Hensbroek, De invloed der vermeerdering onzer periodieke werken. Hand. 26, 283-287.
26.29 D.C. Nijhoff, De Leonidas van Willem van Haren uit zijn tijd begrepen, bezielend voor het heden. Hand. 26, 288-295.
26.30 H.J. Kiewiet de Jonge, Het Algemeen Nederlandsch Verbond. Hand. 26, 297-299.
26.31 Jan Wannijn, De fouten der Vlamingen in den strijd tot heropbeuring van den Nederlandschen stam. Hand. 26, 301-306.
26.32 L. Simons, De sociale quaestie en de belangen van den stam. Hand. 26, 307-315.
26.33 L.C. van Noppen, Over het Nederlandsch in Amerika. Hand. 26, 325-326.

27e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres gehouden te Kortrijk den 20, 21 en 22 Oogst 1902.
Handelingen: Yper, Drukkerij van Callewaert-De Meulenaere[z.j] .

27.1 Julius Sabbe,[Openingsrede]. Hand. 27, 131-145.
27.2 J.B. Schepers, Kunst. Hand. 27, 157-165.
27.3 J. Libbrecht, Al onze pogingen tot opbeuring van onze Vlaamsche bevolking zullen nagenoeg vruchteloos blijven, zoolang wij eŕ niet in slagen eene beschaafde taal en uitspraak door de burgerij te doen aannemen. Hand. 27, 165-171.
27.4 B. Hans, [De betekenis van de lagere school voor de Vlaamsche beweging]. Hand. 27, 176-184.

27.5 Hugo Verriest,[Het Vlaamsch, het oude Vlaamsch van Vlaanderen moet behouden worden, moet in Nederland gangbaar zijn, en is wel de klaarste, de zuiverste vorm van de Nederlandsche taal]. Hand. 27, 184-189.

27.6 E. de Neef, Eenheid in de spreek- en schrijftaal. Hand. 27, 189-191.

27.7 Jacob Stinissen, Prijsboeken en kinderlectuur. Hand. 27, 194-200.

27.8 H. Gilbertus, De plicht der Vlamingen als gemeenteraadslid. Hand. 27, 203-207.

27.9 Edm. van den Weghe,Critiek moet gestaafd en gegrond zijn. Hand. 27, 207-213.

27.10 R. van de Casteele, Ons Verleden, ons Heden, onze Toekomst [gedicht]. Hand. 27, 217-224.

27.11 P. Denys, Het Vlaamsch langs de Grenzen en de Dichter Blieck. Hand. 27, 224-234.

27.12 J.A. Hoefer, Het Messbild-Verfahren van Dr. A. Meydenbauer te Berlijn, voor het vervaardigen van bouwkundige teekeningen van monumenten,naar photographische opname. Hand. 27, 240-247.

27.13 V. Fris, Willem van Gulik. Hand. 27, 248-265.

27.14 J. Gheysens, Een moreel bewijs van het bestaan der Forestiers van Vlaanderen. Hand. 27, 269-272.

27.15 V. Fris, Ontwerp eener historiographie van Vlaanderen tot in 1561. Hand. 27, 276-280.

27.16 V. Fris, De strijd van 1302 was geen klassenstrijd. Hand. 27, 283-284.

27.17 E.H. T'sjoen, Nog over school- en volksbibliotheken. Hand. 27, 295-302.

27.18 A. Pynacker-Hordijk, De invloed van de pers in oorlogstijd. Hand. 27, 311-315.

27.19 Leonce du Catillon, Nederlandsch Lyrisch Tooneel. Hand. 27, 318-320.

27.20 Edw. Keurvels, Peter Benoit en zijne beteekenis in de Vlaamsche Beweging. Hand. 27, 322-330.

27.21 Arthur Wilford. Aanmoediging der nationale muziek. De groote festivals. Hand. 27, 332-336.

27.22 Jozef van den Eynde, Vlaamsche Liederavonden. Vlaamsche koormuziekfeesten met het oog op de werken van Benoit. Hand. 27, 339-342.

27.23 Karel M. J. Lybaert, De verfransching onzer muziekscholen. Hand. 27, 345-348.

27.24 H.D. van Broekhuizen, De toekomst van de Nederlandsche taal in Zuid-Afrika. Hand. 27, 356-359.

27.25 J.H. Gunning, Het Studiefonds van de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche vereeniging voor Zuid-Afrikaansche studenten. Hand. 27, 365-367.

27.26 J.H. Janson, Handhaving van de Nederlandsche taal in Zuid-Afrika door versterking van het Nederlandsch element. Hand.

27, 368-380.
27.27 H.J. Emous, Noodzakelijkheid om te zorgen voor het behoud onzer gemeenschappelijke taal. Hand. 27, 382-391.
27.28 G.D. Minnaert, Eene uitgave door het 27ste Taalcongres eener populaire geschiedenis der Nederlandsche Taal. Hand. 27, 398-400.
27.29 T. de Smaële, De Vlamingen in het Walenland. Hand. 27, 401-419.
27.30 A. Kluyver, Verslag over het Nederlandsch Woordenboek. Hand. 27, 423-427.
27.31 N. Mansvelt, Het Afrikaansch-Hollandsch in verband met de Nederlandsche Taal. Hand. 27, 427-446.
27.32 Kiewiet de Jonge, Algemeen Nederlandsch Verbond. Hand. 27, 447-451.
27.33 F. Buitenrust Hettema, Wat er tegen is en voor [over de vereenvoudigde spelling]. Hand. 27, 453-467.
27.34 Henry Beets, De Nederlandsche Stam en Taal in Noord-Amerika. Hand. 27, 489-506.
27.35 H.J. Louw, De Hollandsche taal in Zuid-Afrika. Hand. 27, 510-520.
27.36 V. Fris, Over den Gulden sporenslag. Hand. 27, 533-542.
27.37 Aleida Nyland, Een woord tot de Vlaamsche Vrouw. Hand. 27, 542-547.

28e Nederlandsche Taal- en Letterkundig Congres gehouden te Deventer op 30 ên 31 Augustus en 1 September 1904.
Handelingen: Deventer, Deventer Boek- en Steendrukkerij 1905.

28.1 J. te Winkel,[Openingsrede]. Hand. 28, 33-49.
28.2 J.W. Muller, Het samenstel van Willem's gedicht "Van den vos Reinaerde". Hand. 28, 52-62.
28.3 A.C. van der Cruyssen, Taal en zelfbestaan. Hand. 28, 62-66.
28.4 P.J. Blok, Een Nederlandsche instelling voor historisch onderzoek te Rome. Hand. 28, 66-69.
28.5 G. Brom, De stichting van St. Maria dell' Anima te Rome. Hand. 28, 70-82.
28.6 J.A. Heuff Azn., De kunst om voor het tooneel te schrijven. Hand. 28, 83-90.
28.7 J.A. Levy, Hoe brengen wij het volk nader tot de Kunst? Hand. 28, 91-96.
28.8 A. Beets, Verslag aangaande het Woordenboek der Nederlandsche Taal. Hand. 28, 99-103.
28.9 P.J. de Kanter, Verslag van het Algemeen Nederlandsch Verbond. Hand. 28, 103-107.
28.10 L. Simons, Onze letterkunde en onze volksklassen. Hand. 28, 108-116.
28.11 A. Prayon van Zuylen, De Nederlandsche Taal in België. Hand. 28, 117-123.
28.12 R. Schuiling, De studie der dialecten; eenige merkwaardige

woorden in dat van Drente. Hand. 28, 124-130.

28.13 Edw. B. Koster, Fragmenten uit eene Shakespeare-vertaling. Hand. 28, 130-135.

28.14 R.A. Kollewijn, Het woordgeslacht in 't Noord-Nederlands en in 't Vlaams. Hand. 28, 135-142.

28.15 J. Vercoullie, Verslag over de werkzaamheden van de Kommissie voor Eenvormige uitspraak en voor Vereenvoudiging in de Schrijftaal. Hand. 28, 142-144.

28.16 F.A. Hoefer, De historisch-statistische kaarten. Hand. 28, 147-149.

28.17 Edm. Hendrikx, Het nut der Volksvoorstellingen. Hand. 28, 153-157.

28.18 P.W. de Koning, De Liedercompositie en de eigen taal. Hand. 28, 157-162.

28.19 C. Lejour, De schouwburg in Frankrijk en Duitschland in vergelijking met die in Zuid- en Noord-Nederland. Hand. 28, 163-168.

28.20 N. Mansvelt, De toekomst van de Nederlandsche taal in Zuid-Afrika. Hand. 28, 170-181.

28.21 J.A. Wormser, Wat doen de Zuid-Afrikaners thans voor onze taal en wat kunnen wij er voor doen. Hand. 28, 181-186.

28.22 H. Ver Loren van Themaal, Gemeenschappelijke belangen van Hollanders en Afrikaanders. Hand. 28, 187-193.

28.23 A.A. Fokker, Uitbreiding van ons taalgebied en de middelen daartoe. Hand. 28, 195-203.

28.24 R. van de Casteele, De eensgezindheid in de uitspraak der Nederlandsche woorden. Hand. 28, 204-212.

28.25 J.P.S. Gualtherie van Wezel, De Gids en de nieuwe richting in de letterkunde na 1880. Hand. 28, 213-217.

28.26 J.F.M. Sterck, Vondel's vertaling van Tasso's Gerusalemme Liberata. Hand. 28, 217-225.

28.27 H. Thodem van Velzen, Het verband tusschen de beteekenis van woorden en de begrippen op psychologisch gebied. Hand. 28, 226-229.

28.28 A. Hans, Lectuur van ons Vlaamsche Volk. Hand. 28, 229-235.

28.29 G.D. Minnaert, De beteekenis en werking van het Willemsfonds in Vlaamsch-België. Hand. 28, 240-247.

28.30 H.H. Zaalberg, Holland en Hollandsch in Suriname. Hand. 248-256.

28.31 W. van der Vlugt, Het Algemeen Nederlandsch Verbond. Hand. 28, 256-261.

28.32 H. Gilbertus, Onze Gelijkheidswetten tegenover Noord-Nederland. Hand. 28, 262-263.

28.33 G. van Hulzen, Het moderne begrip in onze Literatuur en Literatuur als Stambelang. Hand. 28, 264-279.

28.34 Paul Fredericq, De Liederavonden van het Willemsfonds. Hand. 28, 283-288.

28.35 E. Laurillard. Rijkdom der Taal. Hand. 28, 289-292.

29e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres te Brussel 26, 27, 28, 29, 30 Augustus 1906.
Handelingen: deel I: Brussel, Drukkerij N. de Bremaeker-Wauts 1906; deel II: idem 1908.

29.1 Jef Pauwels,Leerplicht in verband met het vaderlandsch tooneel. Hand. 29 I, 85-88; II, 9-12.
29.2 G. vanden Berghe, Eenheid en zuiverheid van uitspraak. Hand. 29 I, 88-89; II, 12-20.
29.3 J. Smout, Het zelfbestaan en de toekomst der Tooneelmaatschappijen. Repertorium, keus en opvoering der stukken. Hand. 29 I, 89-91; II, 24-28.
29.4 E. Kindermans, Wedstrijden van tooneelspeelkunde. Hand. 29 I, 91-93; II, 32-35.
29.5 L. Scheltiens, Het premiestelsel.- Voordeelen.- Misbruiken. Hand. 29 I, 93-94; II, 37-38.
29.6 H. Colassin, Schrijversrechten. Hand. 29 I, 94; II, 39.
29.7 Julius Demarcke, Schrijversrecht. Hand. 29 II, 39-42.
29.8 H. de Hoon, Openingsrede. Hand. 29 II, 75-82.
29.9 J.M. Brans, Over dagbladstijl en letterkunde. Hand. 29 I,27-29; II, 89-90.
29.10 K.H.E. de Jong, De Nederlandsche Letterkunde in het Buitenland. Hand. 29 I, 36; II, 93-94.
29.11 Renaat Adriaensen, Het Dialect in de Zuidnederlandsche letterkunde. Hand. 29 I, 37; II, 95-99.
29.12 A. Kluyver, Verslag omtrent den staat van het Woordenboek der Nederlandsche Taal. Hand. 29 I, 24-26.
29.13 Baur-Frank, Het dialect in de Zuidnederlandsche Letterkunde. Hand. 29 II, 100-113.
29.14 Chr. F. Haje, De Germanismen, het grootste gevaar voor de Nederlandsche taal op den tegenwoordigen trap harer ontwikkeling. Hand. 29 I, 34-35; II, 115-120.
29.15 Jan te Winkel, De studie der tongvallen. Hand. 29 II, 123-131.
29.16 Paul Bellefroid, Loutering van de Nederlandsche rechtstaal. Hand. 29 II, 132-135.
29.17 P.N. Koolen, Het bastaardwoord, het gallicisme en het germanisme in de Pers van Noord en Zuid. Middelen tot geleidelijke loutering. Hand. 29 II, 139-143.
29.18 E.P.H. Prick van Wely, Indië en de Nederlandsche lexicographie. Hand. 29 II, 145-154.
29.19 J.C.Wijnaendt-Francken, Over het aesthetisch genot van een literair kunstwerk enz. Over pessimisme, determinisme, idealisme of socialisme bij literaire kunstenaars. De wijsbegeerte in verband met de taal. Hand. 29 II, 154-157.
29.20 Taco H. de Beer, Bond der Nederlandsche schrijvers [...]. Hand. 29 I, 30-31.
29.21 Jan Moruanx, De zucht, bij onze jonge schrijvers, om onze woordenrijke taal in een Fransch kleedje te steken. Hand. 29

I, 38-39

29.22 W. Zuidema, Wat kan er gedaan worden voor het bespoedigen der uitgave van vele nog onuitgegeven handschriften. Hand. 29 I, 39-40.

29.23 Camiel Huysmans, De Economische Opvatting der Geschiedenis. Hand. 29 I, 41-43.

29.24 V. Fris, Economische opvatting der geschiedenis. Hand. 29 II, 163-167.

29.25 H. Thoden van Velsen, De Economische Opvatting der Geschiedenis. Hand. 29 I, 43; II, 168-172.

29.26 Alb. Tiberghien, Een Historische Atlas der Nederlanden. Hand. 29 I, 43-46.

29.27 Victor Fris, Een Historische Atlas der Nederlanden. Hand. 29 I, 47; II, 173-174.

29.28 Cl. Buvé, Historische Atlas. Hand. 29 II, 174-175.

29.29 C. de Vuyst, De taal der Celtische volkeren. Hand. 29 II, 177-179.

29.30 Maarten Brants, Welke plaats kan en mag in 't lager en 't middelbaar onderwijs aan de economische geschiedenis ingeruimd worden. Hand. 29 I, 46-47; II, 179.

29.31 Cl. Buvé, De verbetering der Nederlandsche dorpsnamen. Hand. 29 I, 50-53; II, 182-183.

29.32 E.H. T'sjoen, Over de wenschelijkheid van eene gemeenschappelijke officieele regeling van de spelling der plaatsnamen in Noord en Zuid. Hand. 29 I, 47-50.

29.33 Jef Cuvelier, De opleiding der Archivarissen. Hand. 29 I, 53; II, 187-189.

29.34 V. Fris, Ontwerp eener Historische Bibliografie van Vlaanderen in de Middeleeuwen. Hand. 29 II, 192-200.

29.35 J. Cuvelier, De wenschelijkheid van een nauwkeurig onderzoek en beschrijving van het kerkelijk archief. (De parochiale registers en de demographie). Hand. 29 II, 202-206.

29.36 V. Fris, Plan eener Bibliographie der Geschiedenis van de Nederlanden van 1813 tot 1839. Hand. 29 II, 207-208.

29.37 J.J. Evers, De wenschelijkheid van een nauwkeurig onderzoek en beschrijving van het kerkelijk archief. Hand. 29 I, 53-54; II, 209-213.

29.38 A. Telting, De plattegronden en de dubbele benaming van de straten der Vlaamsche steden. Hand. 29 I, 54; II, 213-218.

29.39 Florimond van Duyse, Over Vlaamsche volksliederen. Hand. 29 II, 219-220.

29.40 J. Jacobs, Het doemonisch element in onze Folklore. Hand. 29 I, 58; II, 223-227.

29.41 F.A. Hoefer, Over de steekspelen. Hand. 29 I, 54.

29.42 A. de Cock, Voor de stelselmatige verzameling van onze folkloristische bouwstoffen ware 't noodzakelijk in Noord- en Zuid-Nederland een algemeene vereeniging te stichten die hare vertakkingen zou hebben in al de gewesten. Hand. 29 I, 54-56.

29.43 A. de Cock, Het opmaken van de algemeene bibliographie der Nederlandsche folklore is een zeer nuttig werk. Hand. 29 I, 56-57.
29.44 L. Maeterlinck, De gebeeldhouwde misericordia's van de Collegiale Kerk, te Hoogstraten. Hand. 29 I, 58-59.
29.45 L.J. Krijn, Goedkoope en geschikte Prijsboeken voor Vlaamsch-België. Hand. 29 I, 60.
29.46 Cl. Buvé, Archivalia der afgeschafte instellingen. Hand. 29 I, 238-239.
29.47 L.J. Krijn, Welke middelen kunnen aangewend worden tot meerdere verspreiding van het Nederlandsche boek in België ? Hand. 29 I, 60-62; II, 234.
29.48 Edm. Roeland, Over de mogelijkheid van het stichten van een pensioenfonds voor de Nederlandsche tooneelisten. Hand. 29 I, 63-64; II, 235.
29.49 Jan Bruylants, Over de mogelijkheid van het stichten van een pensioenfonds voor de Nederlandsche tooneelisten. Hand. 29 I, 64-65.
29.50 Edm. Hendrikx, Over de mogelijkheid van het stichten van een pensioenfonds voor de Nederlandsche tooneelisten. Hand. 29 I, 65; II, 236.
29.51 Fr. van Laer, Over de mogelijkheid van het stichten van een pensioenfonds voor de Nederlandsche tooneelisten. Hand. 29 I, 65; II, 236.
29.52 Maurits L. van Lee, De "Allgemeine Deutsche Sprachverein" geeft sedert eenigen tijd een reeks werkjes, onder den titel "Verdeutschungsbücher" uit, om het gebruik van bastaardwoorden te bestrijden [...]. Hand. 29 I, 62-63.
29.53 Edmond Hendrikx, Loutering van den kunstzin van het publiek door het tooneel. Hand. 29 I, 65-66; II, 242-244.
29.54 Jan Bruylants, Loutering van den kunstzin van het publiek door het tooneel. Hand. 29 I, 66-67; II, 245-248.
29.55 H. Halsband, Loutering van den kunstzin van het publiek door het tooneel. Hand. 29 I, 69-72; II, 248-250.
29.56 Taco H. de Beer, Over de noodzakelijkheid van leergangen of scholen voor tooneelspeelkunst. Hand. 29 I, 72-78; II, 256.
29.57 J.L. Leeten, Prijskampen van uitgalming en zang in betrekking met eenheid en sierlijkheid van uitspraak. Hand. 29 II, 262-265.
29.58 Vital de Vos, Middelen om den smaak en den kunstzin van het Publiek door het Tooneel te louteren. Hand. 29 II, 265-269.
29.59 Jan Staal, Welke middelen kunnen aangewend worden om den kunstzin van het publiek door het tooneel te louteren. Hand. 29 I, 67-68.
29.60 Edmond Roeland, Welke middelen kunnen aangewend worden om den kunstzin van het publiek door het tooneel te louteren. Hand. 29 I, 68-69.
29.61 Hendrik Coopman en Arthur Verbeeck, Over het inrichten van tentoonstellingen van werk van levende kunstenaars in Neder-

land en in België. Hand. 29 I, 78-81.

29.62 Alfons van Houcke, Over de middelen aan te wenden in de Nederlanden om de Nationale Kunstnijverheid te ontwikkelen en te bevorderen. Hand. 29 I, 81-82.

29.63 Alfons van Houcke, Over de middelen aan te wenden tot het handhaven en ontwikkelen der Vlaamsche beeldende Kunst. Hand. 29 I, 82-83.

29.64 J.H. Abendanon, Over de middelen in Nederlandsch-Indië aan te wenden om kunst en kunstnijverheid onder de inheemsche bevolking te ontwikkelen en te bevorderen. Hand. 29 I, 84-85.

29.65 Pr. Leflot, Over Kinderlectuur en Kinderliteratuur. Hand. 29 I, 95-96.

29.66 L. Delpire, Over doeltreffende inrichting van de bibliotheken der middelbare scholen in Vlaamsch-België, met het oog op Nederlandsche taal- en letterkunde. Hand. 29 I, 97-99; II, 275-276.

29.67 Joh. C. Kesler, Vacantiereizen en Schoolreizen in Noord en Zuid. Hand. 29 I, 99-103; II, 279.

29.68 L. de Raet, De Vervlaamsching van het hooger onderwijs in Vlaamsch-België. Hand. 29 I, 125-126; II, 280-283.

29.69 C. Cortebeeck, Over onderwijs eener tweede taal op de lagere school. Hand. 29 I, 107-109; II, 285.

29.70 Oscar van Slijpe, Over onderwijs eener tweede taal op de lagere school. Hand. 29 I, 109-111; II, 285-286.

29.71 J.J. Strang, De tweede Taal op de Lagere School. Hand. 29 I, 112-118.

29.72 Aug. Bossaerts, Onderwijs eener tweede taal op de lagere school. Hand. 29 II, 286-290.

29.73 R. van de Casteele, Onderwijs eener tweede taal op de lagere school. Hand. 29 II, 291-293.

29.74 Andries Ausloos, Onderwijs eener tweede taal op de lagere school. Hand. 29 II, 293-294.

29.75 J.Fassotte, Onze taal bij het turnen. Hand. 29 I, 118-120; II, 296-297.

29.76 L. Delpire, Wat kan er gedaan worden voor eenheid en zuiverheid van uitspraak ? Hand. 29 I, 121-125; II, 298.

29.77 L. de Raet, Hoe komen wij er toe een Vlaamsch hooger landbouwonderwijs in te richten ? Hand. 29 I, 125-126.

29.78 L. de Raet, Het oprichten van eene School voor hooger onderwijs (École des hautes Études). Hand. 29 I, 127-129; II, 301.

29.79 E. T'sjoen, Toepassing der wet van 15 September 1895, op het lager onderwijs, in zake "Voertaal". Hand. 29 I, 129-135; II, 301.

29.80 H. Grosemans, Toepassing der wet van 15 September 1895, op het lager onderwijs, in zake "Voertaal". Hand. 29 II, 301-305.

29.81 L. Delpire, Over het al of niet wenschelijke eener vereenvoudiging der Spelling. Hand. 29 I, 139-147; II, 308.

29.82 J.M. Brans, Over het al of niet wenschelijke eener vereenvou-

diging der Spelling. Hand. 29 I, 147-148; II, 308.

29.83 P. Tack, De vereenvoudiging van onze Schrijftaal. Hand.29 II, 309-319.

29.84 J.M. Brans, De hervorming van het Middelbaar Onderwijs en de rol der Moedertaal. Hand. 29 I, 148-150; II, 327.

29.85 E. vanden Berghe, Hoe men "Vlaamsche" vrouwen vormt door schoolonderricht, en vooral door eenen doelmatigen leergang van geschiedenis. Hand. 29 I, 148; II, 327-331.

29.86 A. Wecker, De studie van Zuidafrikaansche Studenten aan Nederlandsche Hoogescholen. Hand. 29 I, 103-106.

29.87 A. Ruppol, De vervlaamsching van ons openbaar onderwijs. Hand. 29 I, 111-112.

29.88 Andries Ausloos, Het inrichten van Nederlandsche leergangen in 't Walenland. Hand. 29 I, 135-139.

29.89 Vaast Bamps, Over een degelijke school- of volksuitgave van een geïllustreerd verklarend woordenboek. Hand. 29 I, 150-151.

29.90 L. Simons, Grondslag van alle behartiging van het stambelang moet wezen: zorg voor het menschmateriaal van den stam. Hand. 29 I, 153-154; II, 333-338.

29.91 A. Brijs, Is een economisch verbond tusschen Nederland en België wenschelijk en mogelijk ? Hand. 29 I, 154-161; II, 342.

29.92 Adolf Mulle, Verlaging der Spoorwegtarieven voor de betrekkingen tusschen Nederland en België. Hand. 29 I, 161-170.

29.93 Adolf Mulle, Inrichting van goedkoope pleiziertreinen enz., tusschen Noord en Zuid. Hand. 29 I, 170-174.

29.94 L. Delpire, Verlaging van het posttarief tusschen België en Nederland. Hand. 29 I, 177-179.

29.95 A.B. Cohen-Stuart, De zoogezegde middenstandsbeweging in Noord- en Zuid-Nederland. Hand. 29 I, 175-176; II, 348-352.

29.96 Borginon, Wederkeerigheid ten opzichte van uitheemsche mededinging bij aanbestedingen, door openbare diensten uitgeschreven. Hand. 29 I, 176-177; II, 352-353.

29.97 O. Kamerlingh-Omnes, Belgische en Nederlandsche handelsbetrekkingen met Zuid-Afrika. Hand. 29 I, 176; II, 354-377.

29.98 E. Cornellie, Het Nederlandsch in het Belgisch Zeewezen.- Treffen van maatregelen om Nederlandsche stuurlieden in de Belgische koopvaardij toe te laten, en omgekeerd. Hand. 29 I, 174; II, 377-380.

29.99 J. te Winkel, Rubens en Vondel. Hand. 29 II, 383-395.

29.100 W. Thelen, Wederzijdsche uitvoerbaarheid van vonnissen. Hand. 29 I, 180; II, 396-397.

29.101 F. Luyten, Over landbouw in Noord en Zuid, en mogelijke samenwerking op vreemde markten. - Ontwikkeling van den Vlaamschen landbouw. Hand. 29 II, 397-407.

29.102 L. Delpire, Consulswezen [...]. Hand. 29 I, 181-182; II,408.

29.103 C. Henny, Consulswezen. - Wenschelijkheid van innige samenwerking tusschen consuls en Kamers van Koophandel. Hand. 29 I, 182-183; II, 408.

29.104 C. Henny, Geldelijke ondersteuning van Regeeringswege, mits behoud van volle vrijheid, aan Kamers van Koophandel, welke in het buitenland de voelhorens van Handel en Nijverheid zijn, is een dringende eisch des tijds. Hand. 29 I, 183-184; II, 409.

29.105 G.J. Hooijer, Gebruik der Nederlandsche taal voor verdragen, overeenkomsten en alle diplomatieke betrekkingen tusschen Nederland en België. Hand. 29 I, 184-185.

29.106 G.J. Hooijer, Gebruik door Nederland, van de Nederlandsche taal voor het sluiten van verdragen, met landen waar de Fransche taal niet uitsluitend als diplomatieke taal geldt. Hand. 29 I, 185-186.

29.107 Niko Gunzburg, Oprichting van een internationaal Groot-Nederlandsch bureel ter inzameling en verstrekking van inlichtingen over Belgisch-Nederlandsche toestanden in het buitenland - en om het Nederlandsch geestesleven te doen waarderen en de kennis van het Nederlandsch te verspreiden in landen zonder Nederlandsch taalgebied. Hand. 29 II, 409-414.

29.108 C. van Son, Twee jaren arbeid ten bate van den Nederlandschen stam. Hand. 29 II, 415-422.

29.109 H.J. Kiewiet de Jonge, De belangen der Nederlandsche taal in Zuid-Afrika. Hand. 29 II, 423-427.

29.110 N. Mansvelt, Ondersteuning van de Nederlandsche scholen en boekerijen in Zuid-Afrika. Hand. 29 II, 428-433.

29.111 G. Vermeersch, De Vlaamsche beweging in het Walenland [...]. Hand. 29 I, 192-196; II, 433-434.

29.112 J. Fassotte, Het gebruik van het Nederlandsch in den Belgischen handel en in de handelsbetrekkingen tusschen Noord en Zuid. Hand. 29 I, 196-204; II, 435.

29.113 L. Meert, Het gebruik van het Nederlandsch in den Belgischen handel en in de handelsbetrekkingen tusschen Noord en Zuid. Hand. 29 I, 204-207; II, 435-442.

29.114 C. Henny, Het gratis verstrekken van plakzegels tot het sluiten van briefomslagen, waarop duidelijk vermeld wordt: "Briefwisseling bij voorkeur in het Nederlandsch", en het bedrukken van briefomslagen en handelspapier met die woorden, door kooplieden, is de meest practische bevordering van de briefwisseling in het Nederlandsch. Hand. 29 I, 208; II, 442.

29.115 H.C. Muller, Bilderdijk. Hand. 29 II, 443-452.

29.116 H. Muller, Nederland aan Vlaamschsprekend België[gedicht]. Hand. 29 II, 453-454.

29.117 F. vanden Weghe, Het Nederlandsch in het Belgisch Zeewezen. Hand. 29 II, 455-458.

29.118 G. Koelewijn, Ondersteuning van de Nederlandsche pers in

andere werelddeelen. Hand. 29 I, 186-189.

29.119 J.H. Abandanon, Maatregelen om inboorlingen der overzeesche landen gedurende hun verblijf in Europa behulpzaam te zijn in het vinden van een goed onderkomen en in het bezoeken van werkplaatsen, fabrieken en kunstverzamelingen onder deskundige leiding, met het doel hunne geestelijke ontwikkeling te bevorderen. Hand. 29 I, 189-190.

29.120 J.H. Abandanon, Het is wenschelijk krachtige maatregelen te nemen tot verspreiding van de kennis der Nederlandsche taal onder de hoogere standen der inheemsche bevolking van Nederlandsch Indië. Hand. 29 I, 190-192.

29.121 Lodewijk de Raet, Over het belang van een hooger onderricht in het Nederlandsch voor den Vlaamschen landbouw. Hand. 29 I, 208-213.

29.122 Lodewijk de Raet, Over het belang van een Nederlandsch hooger Technisch onderwijs in Vlaamsch-België. Hand. 29 I, 214-225.

29.123 L. de Raet, De economische zijde der Nederlandsche taalbeweging. Hand. 29 I, 225-237; II, 459-461.

29.124 Paul Fredericq, De geestelijke toenadering van Noord en Zuid in de eerste jaren na 1830. Hand. 29 II, 475-484.

30e Nederlandsche Taal- en Letterkundig Congres gehouden te Leiden van den 25sten tot den 28sten Augustus 1908.
Handelingen: Leiden, S.C. van Doesburgh 1909.

30.1 J.S. Speyer, [Openingsrede]. Hand. 30, 36-44.

30.2 H. Kern, Nederland in Nederlandsch-Indië. Hand. 30, 47-57.

30.3 D. Bos, De Nederlandsch-Belgische toenadering. Hand. 30, 62-69.

30.4 Marten Rudelsheim, De Nederlandsch-Belgische toenadering. Hand. 30, 70-79

30.5 J. Prinsen J.Lzn., Over den Leidschen dichter Jan van Hout. Hand. 30, 105-113.

30.6 Joh.Dyserinck, Over de Leidsche Rederijkerskamer ter bevordering van uiterlijke welsprekendheid. Hand. 30, 114-125.

30.7 Leonard Willems, Hadewijch - Bloemaerdinne. Hand. 30, 127-135.

30.8 J.L. Walch, Iets over de verhouding van kennis en kunst. Hand. 30, 140-144.

30.9 G. de Lattin, Solidariteit tusschen bestuurders van schouwburgen. Hand. 30, 147-150.

30.10 J. Postmus, Het lied Wilhelmus van Nassauwen. Hand. 30, 151-159.

30.11 H.C. Muller, Het Nederlandsch als voertuig van wereldletterkunde. Hand. 30, 165-173.

30.12 E. Ossenblok, Verbreiding van Vondel-kennis. Hand. 30, 174-175.

30.13 E. Verkade, De kunst van het tooneel. Hand. 30, 177-184.

30.14 R. van de Casteele, Het hedendaagsch West-Vlaamsch Tooneel en zijn Provinciale Tooneelcommissie. Hand. 30, 186-192.
30.15 J.C. Overvoorde, Behoud van monumenten in Nederland. Hand. 30, 202-216.
30.16 P.A.M. Boele van Hensbroek, De inrichting van een bibliographie voor Nederlandsche Geschiedenis. Hand. 30, 220-224.
30.17 J.H. Holwerda, Nederlandsche archaeologie.Hand. 30, 226-229.
30.18 M. Schoengen, Neerlandica in Belgische Archieven. Hand. 30, 231-233.
30.19 H. van der Linden. Uit de koloniale geschiedenis. Hand. 30, 236-239.
30.20 A.H.L. Hensen, Toestanden van de Roomsch-Katholieken in de 18e en 19e eeuw in Nederland. Hand. 30, 240-249.
30.21 N. Japikse, Koopmansreis in België in de 17e eeuw. Hand. 30, 250-251.
30.22 M.M. Kleerkooper, Uit de geschiedenis der dagbladpers. Hand. 30, 252-253.
30.23 H. Thoden van Velsen, Eenige spiritische verschijnselen en geschiedenis. Hand. 30, 255-261.
30.24 J. C. Overvoorde, Over de Leidsche gebouwen. Hand. 30, 261-271.
30.25 F.H. Hoefer, Verslag van de Commissie voor de Historisch Statistische kaarten. hand. 30, 271-276.
30.26 A. Kluyver, Verslag omtrent den staat van het Woordenboek der Nederlandsche Taal. Hand. 30, 278-282.
30.27 H.C. Muller, De methode van samenstelling van het groote Woordenboek der Nederlandsche Taal en hoe deze methode kan worden verbeterd. Hand. 30, 283-290.
30.28 H. de Hoon, De Nederlandsche rechtstaal in België. Hand. 30, 295-305.
30.29 R. de Guchtenaerde. Het onderwijs voor meisjes in België. Hand. 30, 308-312.
30.30 Th. Joekes, Werking en nut der Leidsche vacantie-leergangen. Hand. 30, 313-323.
30.31 J. Vercoullie, De vacantie-leergangen te Leiden. Hand. 30, 323-325.
30.32 J.J. Salverda de Grave, De kennis van het Fransch bij de Hollanders. Hand. 30, 327-340.
30.33 J.B. Schepers, Erkenning van de vereenvoudigde spelling een volks-, een stambelang. Hand. 30, 346-356.
30.34 H. Gillebertus, Iets uit het verleden: de regeling en het gebruik der talen in de Staten-Generaal vóór 1830. Hand. 30, 371-373.
30.35 Johanna Diepenhorst, Onze taal in Duitschland. Hand. 30, 373-378.
30.36 W. de Vreese, De studie der Nederlandsche philologie in Nederland en in België. Hand. 30, 380-387.
30.37 J.H. Abendanon, Het Nederlanderschap der inboorlingen van den Nederlandsch-Indischen Archipel. Hand. 30, 389-395.

30.38 H.W. van Sandick, Het overbrengen van Javanen naar Suriname. Hand. 30, 396-406.
30.39 A.Kaptein, Uitbreiding der gemeenschappelijke handelsbelangen van den Nederlandsche Stam. Hand. 30, 417-424.
30.40 J.E. Tehupeiory, De inlander vóór en na de stichting van het Algemeen Nederlandsch Verbond. Hand. 30, 425-432.
30.41 L.H. Smeding, De meerdere bekendmaking van Nederlandsche, voornamelijk wetenschappelijke boeken in België en van Belgische boeken in Nederland. Hand. 30, 438-443.
30.42 A.V.C.P. Huizinga, Nederlandsch Stambelang in Amerika. Hand. 30, 443-450.
30.43 N. Mansvelt, De nieuwe Afrikaansche taalbeweging. Hand. 30, 454-461.
30.44 R.J. van der Meulen, Hollandsche godsdienstoefeningen in het buitenland in onzen tijd. Hand. 30, 463-473.
30.45 F. Sano, Vlaamsche Ziekenverpleging. Hand. 30, 485-487.
30.46 J. Boeke, Het verslag van de werkzaamheden van het Algemeen Nederlandsch Verbond gedurende de laatste twee jaren. Hand. 30, 489-495.

31e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres gehouden te Maasticht, 28 tot 31 Augustus 1910.
Handelingen: Maastricht, Leiter-Nypels [z.j.].

31.1 L.H.J. Lamberts Hurrelbrinck, [Openingsrede]. Hand. 31, 54-70.
31.2 A. Beets, Verslag over het Woordenboek der Nederlandsche Taal. Hand. 31, 72-76.
31.3 Jan te Winkel, Hendrik van Veldeke. Hand. 31, 77-86.
31.4 N. Mansvelt, De betrekkingen tusschen Nederland en Zuid-Afrika. Hand. 31, 87-98.
31.5 L. Franck, De Vlaamsche Hoogeschool. Hand. 31, 99-104.
31.6 F.A. Hoefer, Plaatsbescherming (Heimatschutz). Hand. 31, 107-112.
31.7 C.R. Bakhuizen van den Brink, Wat mag Indië van Nederland verwachten ? Hand. 31, 113-123.
31.8 L. Simons, Oppervlakkig en doeltreffend nationalisme. Hand. 31, 125-129.
31.9 Alf. Stevens, De Vlaamsche Beweging uitgelegd aan de Hollanders. Hand. 31, 133-134.
31.10 P. Fredericq, Geestelijke toenadering tusschen Noord en Zuid. Hand. 31, 136-142.
31.11 F. Buitenrust Hettema, Mr. J. van Lennep op Congressen. Hand. 31, 145-156.
31.12 Frans Gittens, Het gesproken Lyrisch Tooneel. Hand. 31, 156-173.
31.13 H. Knippenberg, Dr. M. Smiets, Limburgsch Dichter. Hand. 31, 176-178.
31.14 L.H.J. Lamberts Hurrelbrinck, De Limburgsche Dichter Fran-

quinet. Hand. 31, 180-186.
31.15 L. Mertens, De Volkszang in Limburg. Hand. 31, 187-199.
31.16 J.R. van Eerde, Enkele aardrijkskundige namen in Zeeland. Hand. 31, 201-209.
31.17 J.C. Overvoorde, Mededeelingen betreffende de monumenten van Nederlandschen oorsprong in de vroegere nederzettingen buiten Europa. Hand. 31, 211-217.
31.18 H. van der Linden. Het voorspel van den opstand tegen Spanje. Hand. 31, 220-226.
31.19 J.E. Heeres, Het aandeel der Belgen in de ontwikkeling van Nederland als Koloniale Mogendheid. Hand. 31, 228-238.
31.20 Jef Mennekens, Het invoeren der Vereenvoudigde Spelling. Hand. 31, 239-249.
31.21 L. Smeding, De Boekhandelaar in de maatschappij. Hand. 31, 251-257.
31.22 N. Gunzburg, Nederlandsche Rechtstaal en Terminologie. Hand. 31, 257-258.
31.23 Jacob Vriesendorp, Onze Taal en de Luchtvaart. Hand. 31, 260-268.
31.24 Joh. C. Kesler, Een Nederlandsch taalmuseum. Hand. 31, 268-274.
31.25 R.J. van der Meulen, Hollandsche Godsdienstoefeningen in het Buitenland. Hand. 31, 276-283.
31.26 H.C. Muller, Opzet en inhoud van het Groot Woordenboek der Nederlandsche Taal. Hand. 31, 283-290.

32e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres te Antwerpen 25, 26, 27, 28, 29 Oogst 1912.
Handelingen: Antwerpen, Drukkerij en binderij V. Resseler [z.j.].

32.1 Pol de Mont, Openingsrede. Hand. 32, 41-66.
32.2 Lod. de Raet, Waarom is de Vervlaamsching der Hoogeschool van Gent de eenig mogelijke oplossing. Hand. 32, 69-134.
32.3 Leo Meert, Over enkele economische belangen van de Vlaamsche Beweging. Hand. 32, 135-143.
32.4 D. Fock, De stambelangen in de Koloniën . Hand. 32, 145-154.
32.5 H. S. van Broekhuizen, De literatuur en de stambelangen in Zuid-Afrika. Hand. 32, 155-163.
32.6 F.V. Engelenburg, De Nederlandsche stambelangen in Z.-Afrika. Hand. 32, 165-167.
32.7 Marten Rudelsheim, Nederlandsch nationaal gevoel. Hand. 32, 170-179.
32.8 Gustaaf Vermeersch, De beweging onder de Vlaamsche Staatsbedienden. Hand. 32, 185-192.
32.9 André de Ridder, Het woonvraagstuk als stambelang - Lof van de tuinstad. Hand. 32, 192-213.
32.10 Frans Bly, Het zeevisschersbedrijf in België. Hand. 32, 213-222.
32.11 Amand de Lattin, De beweging voor natuur- en stedenschoon.

Hand. 32, 222-227.
32.12 Jul. Hoste Jr., Onze Vlaamsche pers. Hand. 32, 227-233.
32.13 Adelfons Henderickx, De taalrechten der Vlamingen in Belgisch-Congo. Hand. 32, 233-243.
32.14 L. Simons, Noodlottige cirkelgang. Hand. 32, 243-246.
32.15 V. Resseler, Padvinderij als stambelang. Hand. 32, 246-249.
32.16 Jan te Winkel, Mevrouw Bosboom-Toussaint. Hand. 32, 253-254.
32.17 J.M. Hoogvliet, Gebrek aan zedelijken moed als nadeeligen factor op de letterkunde en op den volksgeest. Hand. 32, 254-264.
32.18 Annie Salomons, Over nieuwe poëzie. Hand. 32, 267-268.
32.19 W.L. Boldingh-Goemans, Het lezen van gedichten. Hand. 32, 269-278.
32.20 Carel Scharten, De Kritiek. Hand. 32, 278-288.
32.21 Herman Teirlinck, Het proza in Vlaanderen sinds 1880. Hand. 32, 290-292.
32.22 W. Geesinck, De beweging van '80 en de Christelijke belletristen. Hand. 32, 293-308.
32.23 D.J. Jelgersma, Arnold Geulinx als Nederlandsch wijsgeer. Hand. 32, 308-319.
32.24 H.C. Muller, Nederlandsche letterkunde, haar plaats in de wereldletterkunde. Hand. 32, 319-328.
32.25 Pol de Mont, Onze Vlaamsche dichtkunst sedert 1880. Hand. 32, 328-330.
32.26 Emmanuel de Bom, Conscience de argelooze. Hand. 32, 331-335.
32.27 André de Ridder, De nieuwe literatuur. Hand. 32, 337-359.
32.28 Emiel van der Straeten, De Hollandsche geest en de Vlaamsche geest. Hand. 32, 360-378.
32.29 Hein Boeken, Lyriek en dramatiek. Hand. 32, 378-384.
32.30 A. Beets, Verslag woordenboek. Hand. 32, 384-389.
32.31 Jos van de Wijer, Het spellingvraagstuk in de XVIe & XVIIe eeuw. Hand. 32, 390-398.
32.32 Emm. de Bom, Bibliotheken en Nederlandsche cultuur. Een stambelang. Hand. 32, 401-404.
32.33 L. Simons, Goedkoope boeken en hun verspreiding. Hand. 32, 405-412.
32.34 H.E. Greve, Openbare leeszalen en bibliotheken. Hand. 32, 418-420.
32.35 Emiel Wagemans, Nederlandsche schatten der Koninklijke bibliotheek van België. Hand. 32, 421-423.
32.36 C.P. Burger, Iets over de Nederlandsche bibliotheken. Hand. 32, 424-428.
32.37 L.H. Smeding, Boekhandelaars-herinneringen. Hand. 32, 429-434.
32.38 Edw. de Keyzer, Moderne beiaardkunst. Hand. 32, 437-441.
32.39 Anton Averkamp, De verhouding van Noord tot Zuid op muzikaal gebied in de XVe en XVIe eeuw. Hand. 32, 441-454.
32.40 Jan Rijken, De examens der Nederlandsche Toonkunstenaarsvereeniging. Hand. 32, 457-467.
32.41 Frans Vink, Het proces der toonkunst-beoefening en de toe-

komstige hoogeschool voor muziek. Hand. 32, 468-480.

32.42 A. van der Horst, Over Nederlandsche regie. Hand. 32, 482-489.

32.43 Marten Rudelsheim, Wederkeerig dienstbetoon op muzikaal gebied tusschen Nederland en Vlaanderen. Hand. 32, 491-492.

32.44 Emiel van der Straeten, Over tooneel. Hand. 32, 497-511.

32.45 L. Meyer, Noodzakelijkheid van het Nederlandsch onderwijs in België en Nederland. Hand. 32, 515-517.

32.46 Achiel Ruyffelaert, Het Nederlandsch in de lagere en middelbare scholen van het Walenland. Hand. 32, 519-522.

32.47 E. Brandon, Hoe wordt op de beste wijze de ontluiking en de ontwikkeling van het kunstgevoel in de lagere en middelbare school bevorderd ? Hand. 32, 522-531.

32.48 J. Hogerheyde, Gebreken in de uitspraak der Vlamingen en de middelen daartegen. Hand. 32, 533-540.

32.49 J. Hogerheyde, Het onderricht der Vlaamsche doofstommen in de moedertaal. Hand. 32, 541-543.

32.50 Toos Hoog, Over de spreekstem. Hand. 32, 543-551.

32.51 A.P.C. Poelhekke, De basis van het onderwijs in de Letterkunde. Hand. 32, 553-563.

32.52 J. van der Valk, Het onderwijs in onze letterkunde. Hand. 32, 563-568.

32.53 P. Vrijdaghs, De uitslagen van het onderwijs in de Nederlandsche taal in de Waalsche athenea en colleges. Hand. 32, 570-573.

32.54 H. Meert, De gebreken van het officiëel middelbaar onderwijs in Vlaamsch-België en de uitslagen van de wet van 1883. Hand. 32, 573-586.

32.55 M.C. Schuyten, Waarom de moedertaal het uitgangspunt moet zijn van alle denkbaar degelijk onderwijs. Hand. 32, 588-595.

32.56 E.H. Spaeninckx, Onze taal in het vrij middelbaar onderwijs in Vlaamsch-België. Uitslagen van het stelsel toegepast sedert de bisschoppelijke onderrichtingen en sedert de wet Franck-Segers. Hand. 32, 596-609.

32.57 Jan Denucé, Het verzamelen van oud kaartkundig materieel over de Nederlanden. Hand. 32, 613-615.

32.58 L. de Wolf, Hoe dient men, om wetenschappelijk te werken, de bronnen der folklore te behandelen ? Hand. 32, 615-628.

32.59 Alfons de Cock, Het stichten van een Vlaamsche folkloristenvereeniging. Hand. 32, 631-634.

32.60 Jos Velle, Nederlandsche handelsdrukken van de 16e, 17e en 18e eeuw. Hand. 32, 636-659.

32.61 E.H. Floris Prims, Taalvraagstukken in de middeleeuwsche kerk. Hand. 32, 660-667.

32.62 A. Gielens, Het belang der Antwerpsche geschiedenis uit het tijdvak 1578-1585. Hand. 32, 668-675.

32.63 J.G.C. Joosting, De invloed van zijn bodemgesteldheid op de geschiedenis en de ontwikkeling van Drente. Hand.32,676-684.

A.

Abendanon, J.H., 29.64; 29.119; 29.120; 30.37.
Ackere-Doolaeghe, M. van, 2.6; 3.14; 13.32.
Adriaensen, Renaat, 29.11
Alberdingk Thijm, J.A., 1.22; 2.12; 2.15; 7.30; 8.16; 14.27; 17.13.
Alberdingk Thijm, P.P.M., 11.3; 12.9 ; 21.6.
Albert, Isidoor, 23.31; 25.8.
Altorffer, J.C., 12.22.
Amorie van der Hoeven,M.des,2.2.
Anri, Pol, 21.20.
Anrooy, A.G. van, 16.18.
Anspach, Jac., 20.16;22.31; 24.10.
Arents, J.F., 9.34.
Ausloos, Andries, 29.74; 29.88.
Auwera, J.P. van der, 11.1; 12.12; 14.21; 16.27.
Averkamp, Anton, 32.39.

B.

Backer, Th. de, 9.30.
Baecker, L. de, 2.3.
Bake, C., 20.10.
Bakhuizen van den Brink, C.R., 31.7.
Bamps, Vaast, 29.89.
Banck, J.E., 7.12.
Barge, H., 11.29.
Baur-Frank, 29.13.
Becelaere, D. van, 11.9; 11.36.
Beckering Vinckers, J., 16.13.
Beer, Taco H. de, 14.4; 14.29; 19.2; 19.17; 20.9; 21.3; 22.16; 26.4; 29.20; 29.56.
Beers, J. van, 1.7; 3.18; 4.10; 10.6; 13.1.
Beer Poortugael, D.J. den, 2.20; 3.25; 6.2.
Beets, A., 28.8; 31.2; 32.30.
Beets, Henry, 27.34.
Beets, N., 4.17; 7.11; 8.6; 9.14.
Bellefroid, Paul, 29.16.
Benoit, Peter, 14.23; 14.43; 19.18.
Bense, J.F., 22,7.
Bergh, L.Ph.C. van den, 2.14.
Bergh, S.J. van den, 2.19; 7.10.
Berghe, E. van den, 19.7; 29.85.
Berghe, G. vanden, 29.2.
Bergmann, Anton, 12.20; 13.4.
Bergmeijer, J.A., 24.23.
Beucker, J.I. de, 9.13; 9.18; 21.10; 21.41.
Beijnen, L.R., 14.6.
Biesbroeck, E. van, 7.5.
Blieck, F., 1.21.
Blockhuys, J., 9.4; 11.6;12.13; 12.29; 12.34.
Blok, P.J., 26.9; 26.21; 28.4.
Bly, Frans, 32.10.
Boeke, J., 30.46.
Boeken, Hein, 32.29.
Boele van Hensbroek, P.A.M., 26.28; 30.16.
Boldingh-Goemans, W.L., 32.19.
Bom, Emmanuel de, 32.26; 32.32.
Boone, F.A., 5.4.
Borchgrave, I. de, 7.18.
Bormans, J.H., 2.7.
Borginon, 29.96.
Bos, D., 30.3.
Bosch, H. van den, 17.3.
Bossaerts, Aug., 29.72.
Bosscha, P., 6.7.
Bouberg Wilson, S.J., 20.4.
Boucherij, Jan, 23.9; 24.26; 25.26.
Brandon, E., 32.47.
Brans, J.M., 22.18; 22.32; 29.9; 29.82; 29.84.
Brants, Maarten, 29.30.
Brill, W.G., 6.12; 7.8; 8.3; 11.23; 12.28; 16.2.
Brink, Jan ten, 9.3; 12.2; 17.7; 18.13; 21.8.

Broekhuizen, H.D. van, 27.24.
Broekhuizen, H.S. van, 32.5.
Brom, G., 28.5.
Brouwers Z.,J.,11.26;19.9;19.16.
Brouwers, J.W., 14.44; 16.11; 16.30; 20.12.
Brugmans, H., 22.4.
Bruylants, Jan, 29.49; 29.54.
Brijs, A., 29.91.
Buitenrust Hettema, F., 27.33; 31.11.
Bull, A.J. de, 9.22; 10.13.
Bultynck, A., 21.39; 25.24.
Burger, C.P., 32.36.
Burgersdijk, L.A.J., 16.9; 19.12; 20.14; 21.2.
Buvé, Cl., 29.28; 29.31; 29.46.

C.

Callenfels, H.A., 2.16; 3.24.
Carrein, F., 3.19.
Casteele, Roeland van de, 22.15; 24.21; 25.18; 27.10; 28.24; 29.73; 30.14.
Casterman, A. 1.9.
Catillon, Leonce du, 27.19.
Cattie, J. Th., 22.13.
Claes, D., 13.21;13.29.
Claeys, H., 21.43; 22.22; 25.27.
Cock, Alfons de, 25.6; 29.42; 29.43; 32.59.
Coers Frzn, F.R., 24.25; 26.20.
Cohen-Stuart, A.B., 29.95.
Colassin, H., 29.6.
Conradi, P., 14.16.
Conscience, Hendrik, 7.1.
Coopman, Hendrik, 29.61.
Cornellie, E., 29.98.
Cornette, Arthur, 17.5.
Corstens, J.F.,24.6; 25.17; 26.8.
Cort, F. de, 5.14.
Cortebeeck, C., 29.69.
Cosijn, A.J., 14.42; 17.16.
Costa, Is. da, 2.17; 4.15.
Courtmans-Berchmans,M.,6.5;11.31.
Cracco, 1.16.
Crets, G.H., 12.35.
Cruyssen, A.C. van der, 13.3; 13.11;14.22; 16.22; 19.15; 25.32; 28.3.
Cuvelier, Jef, 29.33; 29.35.
Cupérus, N.J., 17.18.
Cuyk, Frans van, 23.2; 25.45.

D.

Dam, J. van, 3.3; 9.5.
David, J., 1.4; 2.8; 4.5; 5.7; 6.6; 7.13.
Dautzenberg, J.M., 3.8; 4.3; 5.10.
Delattin,G.,25.10;(23.7;30.9).
Delecourt, V., 2.22; 3.6.
Delpire, L., 29.66; 29.76; 29.81; 29.94; 29.102.
Demarcke, Julius, 29.7.
Denucé, Jan, 32.57.
Denys, P, 27.11.
Denys, P.P., 19.28.
Dercksen, J.M.E., 16.4; 16.12.
Des Amorie ven der Hoeven, M., 2.2.
Deyn, P.J. de, 1.17.
Diepenhorst, Johanna, 30.35.
Donkersloot, N.B., 12.33; 13.8; 14.14; 18.10.
Doorenbos, N., 19.13.
Doosselaere, I.S. van, 5.17.
Douwes Dekker, E., 9.24.
Drabbe, G.F., 10.14.
Driessche, E. van, 3.23; 5.11; 7.15; 12.5.
Duflou, W., 21.27.
Duyse, Florimond van, 29.39.
Duyse, Prudens van, 1.2; 2.5; 2.9; 2.21; 3.15; 4.4; 4.11; 5.6; 5.18.
Dyserinck, Joh., 17.8; 18.5; 30.6.

E.

Eck, A. van, 20.15.
Eck, D. van, 12.11;18.7; 19.11.
Ecrevisse, P.N., 1.14; 6.3; 12.3.

Eerde, J.R. van, 31.16.
Elink-Sterk Jr. A., 6.14; 6.20.
Emants, Marcellus, 25.13.
Emous, H.J., 27.27.
Engelenburg, F.V., 32.6.
Even, E. van, 3.20; 11.21.
Evers, J.J., 29.37.
Everts, W., 14.20.
Eyck, H. van, 11.24; 21.13;25.15.
Eyk, W.B.J. van, 13.5; 13.13.
Eynde, Jozef van den, 27.22.

F.

Fassotte, J., 29.75; 29.112.
Feith, J.A., 21.15.
Feytens, V., 17.20.
Fock, D., 32.4.
Fokker, A.A., 26.6; 28.23.
Franck, L., 31.5.
Franquinet, G.D., 14.1; 14.19; 14.34.
Fris, V., 27.13; 27.15; 27.16; 27.36; 29.24; 29.27; 29.34; 29.36.
Frederichs, J., 21.33, 22.5; 23.14; 23.27; 24.12; 25.35.
Fredericq, Paul, 14.38; 16.14; 17.21; 17.27; 19.4; 20.3; 22.11; 24.27; 25.37; 26.19; 28.34; 29.124; 31.10.
Funke, G.L., 16.23.

G.

Gallée, J.H., 16.25; 22.2; 25.5.
Ganswijk, D.J.T.Z., 2.23.
Geelhand, L., 11.12; 12.4; 13.10.
Geertruyen, E. van, 9.2; 17.10.
Geesinck, W., 32.22.
Geets, W., 17.1.
Geiregat, P., 21.21.
Gerth van Wijk, J.A., 1.11; 5.13; 7.26; 8.12.
Geyter, J. de, 9.38; 19.22.
Gheysens, J., 27.14.
Gielens, A., 32.62.
Gillebertus, H., 27.8; 28.32; 30.34.
Gille Heringa, S., 13.24.
Gittens, Frans, 23.18; 31.12.
Glockener Brousson, H.C.C., 26.25.
Gondry, Aug., 19.20.
Graaff, de , 11.20.
Gram, Joh., 14.9.
Gratama, Seerp, 22.6.
Greve, H.E., 32.34.
Groote, A.W., 26.14.
Grosemans, H., 29.80.
Groshans, G. Ph.F., 12.30.
Gualtherie van Wezel, J.P.S., 28.25.
Guchtenaerde, R. de, 30.29.
Gunning, J.H., 27.25.
Gunzburg, Niko, 29.107; 31.22.

H.

Haanstra, W.F.G.L., 26.26.
Haar, B. ter, 1.15.
Haar Bzn., B. ter, 26.1.
Habets, Jos., 14.2.
Haeghen, V. van der, 21.35; 21.36.
Haerne, D. de, 1.5.
Haje, Chr. F., 29.14.
Halbertsma, J.H., 7.22.
Hall, J.N. van, 11.11; 13.15.
Halmael, A. van, 1.19.
Halsband, H., 29.55.
Hamelberg, H.A.L., 14.7.
Hamelberg, J.H.J., 26.22.
Hans, A., 28.28.
Hans, B., 27.4.
Hansen, C.J., 5.16; 11.33; 13.30; 16.21; 17.28.
Hasebroek, J.P., 8.23; 13.31; 14.31; 14.32.
Heeckeren, J.A.J.L. van, 19.30.
Heeres, J.E., 22.17; 31.19.
Helten, W.L. van, 12.10.
Henderickx, Adelfons, 32.13.
Hendrickx, J.F., 11.17.
Hendricx, E., 24.13.
Hendrikx, Edmond, 22.24; 28.17; 29.50; 29.53.
Henny, C., 29.103; 29.104; 29.114.

Henriquez Pimantel, M., 17.25.
Hensen, A.H.L., 30.20.
Heringa, S., 11.2.
Heremans, J.F.J., 3.5; 4.9; 5.8; 6.9; 7.24; 8.8; 10.5; 10.12; 13.17; 14.33.
Hermans, C.R., 6.13; 9.20.
Hertog, C.H. den, 22.30.
Heuff, J.A., 17.24; 28.6.
Hieschig, A., 3.1.
Hirsch, D., 9.17.
Hoefer, F.A., 26.10; 27.12; 28.16; 29.41; 31.6.
Hoefer, F.H., 30.25.
Hoek, J., 12.19.
Hofdijk, W.J., 9.22.
Hogerheyde, J., 32.48; 32.49.
Hol, Richard, 13.16.
Holwerda, J.H., 30.17.
Hoog, Toos, 32.50.
Hoogvliet, J.M., 25.47; 32.17.
Hoon, H. de, 29.8; 30.28.
Hoon, M. de, 22.12.
Hooijer, G.J., 29.105; 29.106.
Horn, M., 21.22.
Horst, A. van der, 32.42.
Hoste Jr., Jul., 32.12.
Houcke, Alfons van, 29.62; 29.63.
Huberts, W.J.A., 13.12.
Huf van Buren, J., 18.6; 19.5; 23.19; 25.22; 26.16.
Huizinga, A.V.C.P., 30.42.
Hulsebos, G.A., 14.39.
Hulzen, G. van, 28.33.
Huysmans, Camiel, 29.23.

I.

Ising, A., 13.2; 13.19.

J.

Jacobs, J., 29.40.
Jacobson, A.W., 14.10; 16.7; 16.19.
Jager, A. de, 1.3; 2.10; 2.13; 3.2; 4.6; 5.5; 8.1; 9.10; 10.4; 11.13; 12.23; 13.26.
Jansen, A., 16.26.
Janson, J., 27.26.
Janssen, H.Q., 7.16; 11.32.
Japikse, N., 30.21.
Jelgersma, D.J., 32.23.
Joekes, Th., 30.30.
Jonckbloet, W.J.A., 7.6; 10.1.
Jong, K.H.E. de, 29.10.
Jonge van Ellemeet, W.C.M. de, 12.1; 14.15; 19.14.
Jonghe, J. de, 1.10.
Jongh, J. de, 6.19.
Joosting, J.G.C., 32.63.
Jottrand, J., 1.8.
Jottrand, L., 9.8.

K.

Kalff, G., 21.30.
Kamerlingh-Onnes, O., 29.97.
Kanter, P.J. de, 28.9.
Kaptein, A., 30.39.
Kate, J.J.L. ten, 10.3.
Kats, J., 2.4; 3.16.
Keghel, Eug. de, 9.32; 25.34.
Kerkhoff, A. van, 25.46.
Kern, H., 9.7; 9.15; 13.7; 14.17; 14.30; 24.8; 30.2.
Kesler, Johan C., 22.26; 25.23; 29.67; 31.24.
Keurvels, Edw., 27.20
Keyzer, Edw. de, 32.38.
Kiewiet de Jonge, H.J., 24.1; 25.12; 26.30; 27.32; 29.109.
Kindermans, E., 29.4.
Kirberger, W.H., 10.15.
Kisselius, J., 2.25.
Kleerkooper, M.M., 30.22.
Kluyver, A., 25.11; 26.17; 27.30; 29.12; 30.26.
Knippenberg, H., 31.13.
Koelewijn, G., 29.118.
Koenen, H.J., 3.7; 4.1; 4.13; 6.10; 7.20.
Kok, A.S., 9.23.
Kollewijn, R.A., 28.14.
Koning, P.W. de, 28.18.
Koolen, P.N., 23.23; 25.30; 29.17.
Koopmans, J., 24.18.

Koster, Edw. B., 21.28; 23.25; 28.13.
Kruseman, A.C., 11.25.
Krijn, L.J., 29.45; 29.47.

L.

Laak, W.F.C. van, 22.21.
Laer, Fr. van, 29.51.
Lambrechts, Jer., 8.11.
Lamberts Hurrelbrinck, L.H.J., 31.1; 31.14.
Lansens, Th., 7.25.
Lanssens, P., 3.4; 8.24.
Lantsheer, M.F., 12.6.
Lattin, Amand de,32.11.
Lattin, G. de,23.7;30.9;(25.10).
Lavant, J.B., 11.8.
Laurillard, E., 10.11; 12.24; 16.8; 20.7; 21.24; 22.10; 23.8; 23.21; 24.9; 24.14; 26.24; 28.35.
Ledeganck, K.L., 16.15; 17.22.
Lee, M.H. van, 9.9; 12.21; 14.12; 14.37.
Lee, Maurits L., 29.52.
Leeten, J.L., 29.57
Leflot, Pr., 29.65.
Lejour, C., 24.24; 25.9; 28.19.
Lenaerts, H., 9.26.
Lennep, J. van, 6.8; 7.9; 9.22; 9.27.
Levy, J.A., 28.7.
Libbrecht, J., 27.3.
Lille, V. de, 21.5.
Linde, D. van der, 11.18.
Linden, H. van der, 21.34; 22.19; 23.17; 23.30; 24.5; 25.36; 26.7; 30.19; 31.18.
Louw, H.J., 27.35.
Lubach, D., 16.1.
Luyten, F., 29.101.
Lybaert, Karel, 23.4; 25.42; 27.23.

M.

Mac Leod, J., 25.39.
Maere-Limnander, A. de, 9.1;21.1.
Maere van Aertrycke, A. de, 25.1
Maeterlinck, L., 29.44.
Man Ezn, E. de, 18.1.
Mansvelt, N., 26.18; 27.31; 28.20; 29.110; 30.43; 31.4.
Meersseman, D.G., 6.11.
Meert, Leo, 29.113; 32.3.
Meert, Hipp., 21.26; 23.34;25.31; 32.54.
Mees Az., G., 8.20; 9.11.
Mees, M.J., 22.8.
Meganck, E., 9.29.
Mennekens, Jef, 31.20.
Mertens, L., 23.29; 31.15.
Meulen, R.J. van der, 30.44; 31.25.
Meyer, L., 32.45.
Meys, P.C.J., 10.17.
Minnaert, G.D., 25.7; 27.28; 28.29.
Moes, E.W., 21.18.
Moltzer, H.E., 9.16; 10.2.
Mont, Pol de, 18.11; 23.35; 32.1; 32.25.
Morren, Th., 25.38.
Moruanx, Jan, 29.21.
Mulder, P.H., 23.26.
Mulle, Adolf, 29.92; 29.93.
Muller, H., 29.116.
Muller, H.C., 22.37; 26.3; 29.115; 30.11; 30.27; 31.26; 32.24.
Muller, J.W., 28.2.
Müller, W., 8.21.
Muny, A., 11.28.
Muskeyn, W.E.N., 12.16.

N.

Nanninga Uitterdijk, J., 16.6; 16.16; 16.17; 16.28.
Neef, E. de, 25.16; 27.6.
Nieuwbarn, Matthaeus, 23.3.
Nolet de Brauwere van Steelant, J.,1.12; 4.8; 5.1; 7.14; 8.4; 9.25; 14.18.
Noordziek, J.J.F., 9.19; 11.7; 11.39.
Noppen, L.C. van, 26.33.
Nijhoff, D.C., 20.8; 22.36;

24.22; 25.44; 26.29.
Nijland, J. Aleida, 26.2; 27.37.

O.

Obrie, Julius, 20.2; 21.29; 25.4.
Olivier, Th., 1.9; 3.21.
Ondereet, K., 1.20.
Oortman, M., 4.12.
Oosterzee, H.M.C., 6.16; 7.29.
Opdebeek, Lodewijk, 23.6.
Ossenblok, E., 30.12.
Overvoorde, J.C., 23.33; 25.20; 25.28; 30.15; 30.24; 31.17.

P.

Pauw, Napoleon de, 18.8; 19.1.
Pauwels, Ad., 21.11.
Pauwels, Jef, 29.1.
Pavord-Smits, F.S. van de, 19.3; 19.19.
Pée, Julius, 22.35.
Périer, Odilon, 12.17; 14.25; 14.35; 16.31; 21.44.
Pierson, A., 8.15.
Piccardt, R.A.S., 14.13.
Plancquaert, H., 21.19.
Poelhekke, A.P.C., 32.51.
Polak, H.J., 13.23.
Postmus, J., 30.10.
Potter, Fr. de, 25.19.
Prayon van Zuylen, A., 28.11.
Prick van Wely, E.P.H., 29.18.
Prims, E.H. Floris, 32.61.
Pringle, J.F., 2.26.
Prins, A. de, 7.17.
Prinsen J. Lzn, J., 30.5.
Pijfferoen, O., 23.5.
Pynacker-Hordyk, A., 27.18.

Q.

Quack, H.P.G., 20.1; 21.23; 22.28.
Quacq, P.W., 3.12.

R.

Raet, L. de, 29.68; 29.77; 29.78; 29.121; 29.122; 29.123; 32.2.
Ramondt, K.J.H.W., 22.29.
Remouchamps, E., 21.17.
Resseler, V., 32.15.
Ridder, André de, 32.9; 32.27.
Robbers Jr., J.G., 21.37; 23.20.
Robijns, A., 11.19.
Roeland, Edmond, 29.48; 29.60.
Roever, N, de, 20.11; 20.17; 21.4.
Rogghé, Willem, 21.16.
Romeijn, P., 12.18.
Roos, G.P., 7.7.
Rooses, Max, 10.8; 12.27; 19.26; 20.6; 21.9; 23.1.
Rosseels, Em., 5.9; 6.18; 8.14; 13.6; 20.13.
Rudelsheim, Marten, 30.4; 32.7; 32.43.
Ruppol, A., 29.87.
Russel, Jos., 8.13.
Rutgers, W., 24.3; 26.5.
Ruyffelaert, Achiel, 32.46.
Rijk, J.A. de, 8.10.
Rijken, Jan, 32.40.
Rijswijck[Sr.]Jan van, 5.3; 7.28.
Rijswijck[Jr.]J. van, 23.22; 24.15.

S.

Sabbe, Julius, 13.25; 19.8; 21.31; 27.1.
Sabbe, Maurits, 22.23; 24.19.
Salomons, Annie, 32.18.
Salverda de Grave, J.J., 30.32.
Salvador, M., 11.10; 11.22; 12.14.
Sandick, H.W. van, 30.38.
Sano, F., 30.45.
Schaepman, H.J.A.M., 12.8; 12.26; 13.28; 16.10; 23.10; 26.23.
Scharten, Carel, 32.20.
Scheltjens, L., 29.5.
Schelven, A. van, 9.35.
Schepers, J.B., 22.20; 27.2; 30.33.
Scherpenseel, J., 12.15; 17.6; 17.19; 19.21.

Schneider, Lina, 14.26; 16.32.
Schoengen, M., 30.18.
Schubärt, J.W., 9.21; 19.10.
Schuiling, R., 28.12.
Schulman, L., 19.29.
Schuyten, M.C., 32.55.
Sifflé, A.F., 12.32.
Simons, L., 26.13; 26.32; 28.10; 29.90; 31.8; 32.14; 32.33.
Segers, G., 17.17.
Sermon, H., 7.19; 23.28.
Serrure, C.A., 9.31.
Sevens, Alf., 31.9.
Sleeckx, D., 1.6; 3.22; 7.3; 9.12; 11.14; 13.27.
Slingervoet Ramondt, J.E., 16.24.
Slotemaker, L.H., 22.1.
Sloten, van der, 19.6.
Slijpe, Oscar van, 29.70.
Smaele, T. de, 27.29.
Smeding, L.H., 30.41; 31.21; 32.37
Smiets, M., 10.18; 11.5; 11.15; 12.31; 14.24.
Smout, J., 29.3.
Snellaert, F.A., 1.1; 2.1.
Soer-Warren, F.J., 23.12.
Soetbroodt Piccardt, R., 16.20.
Son, C. van, 29.108.
Sosro Kartono, Rhaden Mas Pandji, 25.25.
Spaeninckx, E.H., 32.56.
Speybroek, van, 19.27.
Speyer, J.S., 30.1.
Spruyt, C.B., 20.5; 21.25; 22.9.
Staal, Jan, 29.59.
Stallaert, K., 3.10.
Stevens, Theodoor, 19.23.
Sterck, J.F.M., 28.26.
Stinissen, Jacob, 27.7.
Stoppelaar, J.H. de, 12.25.
Stok, T.N. van der, 6.15.
Storck, F., 17.2.
Storm-van der Chijs, W., 9.39; 11.30; 18.3.
Straelen, Emm. van, 7.31.
Straeten, Emiel van der, 32.28; 32.44.
Strang, J.J., 29.71.
Suringar, W.H., 1.13.

T.

Tack, P., 23.16; 29.83.
Taeye, L. de, 11.40
Tal, T., 24.2.
Tehupeiory, J.E., 30.40.
Teirlinck, Herman, 32.21.
Telting, A., 29.38.
Ternest, K.L., 9.6; 9.28; 11.4.
Thelen, W., 29.100.
Theobald, A., 14.28.
Thoden van Velzen, H., 28.27; 29.25; 30.23.
Tiberghien, Alb., 29.26.
Tideman, J., 2.18; 2.27; 4.7.
Tiele, C.P., 8.2.
Torfs, J.A., 14.11.
T'sjoen, E.H., 21.38; 22.25; 22.34; 23.11; 25.41; 27.17; 29.32; 29.79.
Tutein Nolthenius, R., 26.27.

V.

Valk, J. van der, 32.52.
Varenhorst, B.J.F., 24.4; 25.14.
Veer, H. de, 8.18.
Veerdeghem, Fr. van, 25.33.
Velle, Jos., 32.60.
Ven, E. van der, 17.4; 18.12.
Verbeeck, Arthur, 29.61.
Verbruggen, K., 13.14.
Vercoullie, J., 21.14; 28.15; 30.31.
Verhulst, C., 9.33.
Verheijen, J.B.A.J.M., 6.1.
Verkade, E., 30.13.
Ver Loren van Themaal, H., 28.22.
Vermeersch, Gustaaf, 29.111; 32.8.
Verriest, Hugo, 19.25; 27.5.
Versnaeyen, K., 7.4; 8.19; 9.40.
Viljoen, W.J., 21.40.
Vink, Frans, 32.41.
Visscher, L.G., 4.2.
Visschere, C. de, 23.32.
Vleeschouwer, L., 3.11; 5.15.
Vlietinck, Edw., 25.21.

Vloten, J. van, 8.17; 9.36; 10.9; 13.9; 13.18; 14.3; 14.8; 14.36; 17.14.
Vlugt, W. van der, 28.31.
Vlijmen, B.R.F. van, 18.4.
Voorduijn, J.C., 2.24.
Voort, M. van der, 2.11; 3.9; 5.2.
Vorsterman van Oijen, A.A., 14.5; 14.40; 16.5; 17.11; 17.12; 17.23; 17.26; 18.5; 20.18.
Vos, Am. de, 21.42.
Vos, Vital de, 29.58.
Vosmaer, C., 10.10; 13.20.
Vreede, G.W., 9.37; 11.16; 12.7.
Vreese, W. de, 30.36.
Vries, J. de, 18.2; 18.9.
Vries, M. de, 3.13; 4.14; 5.12; 6.4; 6.17; 7.2; 7.23; 8.9.
Vriesendorp, Jacob, 24.7; 31.23.
Vrijdaghs, P., 32.53.
Vuylsteke, J., 10.7; 11.35; 11.37; 25.43.
Vuyst, C. de, 29.29.

W.

Wagemans, Emiel, 32.35.
Walch, J.L., 30.8.
Walle, V. van de, 17.9.
Wannijn, Jan, 23.13; 26.31.
Wap, J.J.F., 4.16.
Wattez, Omer, 19.24.
Weghe, Edm. van den, 27.9.
Weghe, Frans van den, 21.12; 23.24; 25.29; 25.40; 29.117.
Weghe, V. van de, 11.34.
Welcker, A., 29.86.
Wens, P.J., 7.27.
Wessels, W., 8.7; 10.16.
Westenberg, Eva, 26.15.
Westrheene Wzn., T., 8.22; 11.38.
Weve, J.J., 26.11.
Wilford, Arthur, 27.21.
Willems, F., 13.22.
Willems, Leonard, 21.32; 23.15; 30.7.
Willems, P., 11.27.
Winkel, Jan te, 20.19; 22.3; 24.16; 28.1; 29.15; 29.99; 31.3; 32.16.
Winkel, L.A. te, 8.5.
Winkler Prins, J., 24.20.
Wit, J.J. de, 14.41.
Woestijne, K. van de, 25.2.
Wolf, L. de, 32.58.
Wormser, J.A., 26.12; 28.21.
Wulfften Palthe, A.A.W. van, 16.3; 17.15.
Wijer, Jos van de, 32.31.
Wijnaendt-Francken,J.C., 29.19.

Y.

Ypes-Speet, Maria, 24.11; 25.3.

Z.

Zaalberg, H.H., 28.30.
Zanten, C. van, 24.17.
Zeggelen, W.J. van, 7.21; 16.29.
Zetterman, Eug., 1.18; 3.17.
Zuidema, W., 22.27; 22.33; 29.22.
Zuylen, E. van, 18.14; 21.7.
Zijlstra, J.G., 22.14.

A.

Aanbestedingen, 29.96.
1848, 1.15.
1830, 29.124.
18e eeuw, 19.30; 25.20; 30.20; 32.60.
Ackere-Doolaeghe, M. van, 2.5.
Adres, 9.15.
Afrika, 26.12.
Afrikaans-Hollands, 27.31.
Afrikaner beweging, 21.25.
Afrikaners, 23.23.
Afstamming, 22.6.
Alberdingk Thijm, J.A., 25.46.
Algemeen Nederlandsch Verbond, 23.34;25.12;25.13;26.30;27.32; 28.9; 28.31; 30.40; 30.46.
Amerika, 16.23; 26.12; 26.27; 26.33; 27.34; 30.42.
Amsterdam, 18.4; 20.11.
Anthropologie, 12.33.
Antwerpen, 32.62.
Archaeologie, 30.17.
Archaïsmen, 4.11.
Archief, 14.34; 14.37; 14.40; 22.4; 22.20; 24.6; 26.8; 26.9; 30.18.
Zie ook: Gemeente-archief, Kerkarchief, Rijksarchief.
Archiefwezen, 16.17; 22.19.
Archivalia, 29.46.
Archivarissen, 21.4; 29.33.
Arthur-roman, 8.15.
Atlas (historische), 23.30; 25.28; 29.26-29.28.
Auteursrecht, 26.16.
Avonturiers-societeit, 16.28.

B.

Bastaardwoorden, 2.16; 8.8; 8.10; 8.16; 11.20; 12.2; 13.9; 13.22; 25.29; 25.30; 29.17; 29.52.
Beeldende kunst, 3.20; 29.63.
Beeldhouwkunst, 13.25; 17.26.
Beets, Nicolaas, 14.26; 16.32.
Beiaardkunst, 32.38.
Belgisch-Congo, 32.13.
Bellettrie, 6.15.
Benoit, Peter, 27.20; 27.22.
Bergmann, Anton, 14.13; 14.32.
Berner Conventie, 23.20.
Bibliotheek, 13.30; 29.66; 32.32; 32.36.
Zie ook: Openbare bibliotheek, Schoolbibliotheek, Volksbibliotheek.
Bibliografie, 2.18; 13.5; 22.23; 25.43.
Bibliografie (historische), 29.34
Bibliografie der geschiedenis van de Nederlanden, 29.36.
Bibliografie der Nederlandse folkore, 29.43.
Bibliografie voor Nederlandsche geschiedenis, 30.16.
Bijns, Anna, 21.27.
Bilderdijk, 4.16; 6.10; 13.19; 23.3; 29.115.
Bisschoppelijke onderrichtingen, 32.56.
Blieck, 27.11.
Bodemgesteldheid, 32.63.
Boek, 19.7; 19.19; 25.39; 29.47; 32.33.
Boek (wetenschappelijk), 30.41.
Boekdrukkunst, 12.22.
Boekhandel, 2.22; 3.17; 3.21; 5.17; 26.12; 26.13; 32.37.
Boekhandelaar, 31.21.
Boerenkrijg, 23.6.
Bogaerts, 18.3.
Bosboom-Toussaint, 32.16.
Bourgondische tijdvak, 14.38.
Bouw, 14.41.
Bouwkunst, 11.8; 13.25; 17.26; 27.12.
Brabant, 17.21.

Brandenburg, 21.15.
Breedaa, 18.8.
Breidel, 21.31; 23.27.
Bronnenstudie, 17.11.
Brugge, 7.4; 7.9; 7.12; 7.21; 19.3; 25.38.
Buigingsuitgang, 13.22.
Burgerij, 27.3.
Burgersdorp, 22.9.
Buuren, Anna van, 25.17.

C.

Caesar, 6.13.
Cameraars-rekeningen, 20.16.
Campen, Lodewijk van, 16.16.
Catalogus, 22.21.
Christelijke belletristen, 32.22.
Congres, 1.2; 2.6; 2.19; 2.21; 2.27; 4.1; 4.2; 5.1; 5.2; 5.13; 5.14; 6.5; 7.10; 7.29; 7.30; 8.1; 8.4; 9.36; 11.31; 11.38; 11.39; 12.6; 17.5; 17.8; 17.20; 18.2; 18.7; 19.8; 19.10; 19.11; 23.9; 23.23; 25.2; 31.11.
Componist, 13.16.
Coninc, De, 21.31; 23.27.
Conscience, 32.26.
Consulswezen, 29.102; 29.103.
Copyrecht, 1.13.
Costa, Isaäc da, 12.8; 16.32.
Cultuur, 32.32.
Curtius, 22.18.

D.

Dagblad, 9.9; 12.13; 12.27; 16.23; 16.24; 24.20; 30.22.
Dagbladstijl, 29.9.
Dagbladtaal, 7.7.
Dale, J.H. van, 12.23.
Damme, Justijn van, 2.20.
Dante, 9.23.
Dautzenberg, 11.27.
David, 11.13.
1302, 24.12; 27.16.
Democratie, 25.44.
Demografie, 29.35.
Determinisme, 29.19.
Deventer, 13.13.
Dialekt, 4.9; 14.17; 14.28; 19.2; 19.24; 19.25; 22.3; 28.12; 29.11; 29.13; 29.15.
Zie ook: Limburgs, Vlaams etc.
Dichter, 8.20; 10.14.
Dichterlijke vrijheid, 7.11.
Dichtkunst, 32.25.
Dichtvormen, 3.8.
Dietsch, 17.28.
Diplomatie, 29.105; 29.106.
Doofstommen, 9.17; 14.11; 32.49.
Dorp, 1.18.
Dorpsnamen, 19.27; 29.31.
Drama, 7.15.
Drama (lyrisch), 17.4; 18.12; 19.6.
Dramatiek, 32.29.
Dramatische poëzie, 14.16.
Drente, 28.12; 32.63.
Droste, Coenraad, 12.30.
Drukwezen, 12.15.
Ducci, 23.18.
Duitsland, 8.21; 12.9; 28.19; 30.35.
Duitse Rijk, 9.31.
Duym van Loven, Jacob, 14.21.
Duyse, Prudens van, 14.35.
Dyserinck, Joh., 17.13.

E.

Eburones, 6.13.
Economie, 29.91; 29.123.
Economische geschiedenis, zie: Geschiedenis (economische).
Eeuwigdurend verbond van 1339, 17.21.
Eifel, 6.13.
Eigendomsrecht, 21.22.
Eigennamen, 9.28; 22.31.
Esthetika, 21.28; 22.30.
Ethnografie, 13.12.
Europa, 21.7.

F.

Fabel, 25.18.
Familienamen, 3.4; 20.18.

Filologie, 3.1; 30.36.
Fokker, 23.18.
Folklore, 32.58; 29.40; 29.42; 29.43.
Folkloristen-vereniging, 32.59.
Fonetiek, 24.17.
Forestiers, 27.14.
Franken, 9.7.
Frankisch, 13.7.
Frankrijk, 28.19.
Franquinet, 31.14.
Frans, 14,30; 30.32.

G.

Gallicisme, 8.8; 29.17.
Gedicht, 32.19.
Geest (Hollandse), 32.28.
Geest (Vlaamse), 32.28.
Geestesbeschaving, 6.11.
Geestesleven, 29.107.
Gelijkheidswetten, 28.32.
Gemeente-archief, 25.19.
Gemeentenamen, 14.33; 19.28.
Gemeenteraadslid, 27.8.
Genealogie, 16.5.
Gent, 21.16.
Gentse Pacificatie, 14.6.
Gentse Schilders, 23.15.
Germaans, 14.30.
Germanisme, 29.14; 29.17.
Geschiedenis, 7.19; 12.3; 12.20; 13.12; 14.5; 14.16; 16.5; 17.11; 22.4; 22.5; 22.36; 23.27; 23.28; 24.6; 25.17; 25.37; 26.23; 28.4; 30.16; 32.62; 32.63.
Zie ook: Bibliografie der geschiedenis.
Geschiedenis (economische), 29.23-29.25; 29.30.
Geschiedenis (koloniale), 30.19.
Geschiedenis (lokale), 21.5.
Geschiedenis (sociale), 24.23.
Geschiedenis der beeldende kunst, 3.20.
Geschiedenis der Nederlandse taal, 3.7.
Geschiedenisonderwijs, 4.7; 11.35; 17.3; 29.85.
Geslacht, 3.5; 6.12; 22.31.
Geslachtsnamen, 3.4.
Geulincx, Arnold, 21.36; 32.23.
Gids, De, 28.25.
Gilden, 23.17; 23.29; 24.5.
God, 12.35.
Godsdienstoefeningen, 30.44; 31.25.
Graden (wetenschappelijke), 22.27.
Gulden Sporenslag, 26.7; 27.36.
Gulik, Willem van, 27.13.
Gymnasium, 4.7.

H.

Hadewijch, 17.22; 21.14; 30.7.
Handel, 16.28; 29.112; 29.113.
Handelsbelangen, 30.39.
Handelsbetrekkingen, 29.97.
Handelsdrukken, 32.60.
Handschriften, 21.33; 23.14; 29.22.
Hansebond, 16.28.
Haren, Willem van, 26.29.
Hart, 18.10.
Hendrik, prinses, 16.29.
Heraldiek, 16.5.
Hexameter, 16.26.
Historiografie, 27.15.
Historisch statistische kaarten, zie: Kaarten (historisch statistische).
Historische atlas, zie: Atlas (historische).
Hofbouwkunde, 9.13.
Hoger onderwijs, 11.9; 29.68; 29.78; 29.121.
Hogeschool, 23.35.
Hogeschool (Vlaamse), 31.5.
Hogeschool te Gent, 16.14; 32.2.
Hogeschool voor muziek, 32.41.
Hollands, 5.8; 28.30.
Homoniemen, 9.5.
Hoofdletters, 13.21; 13.29.
Hoogduits, 7.18.
Hoogstraten, 29.44.
Hout, Jan van, 30.5.
Hygiene, 24.11; 25.3.

I.

Iconographia Batava, 21.18.
Idealisme, 17.16; 29.19.
Idioticon, 16.25.
Idiotismen, 2.13.
Ilias, 1.16.
Inboorlingen, 29.119.
Industrie, 13.12.
Inheemse bevoliking, 29.120
Inlander, 30.40.
Indië (Nederlands), zie: Nederlands Indië.
Invloed der Franse letterkunde, 7.25.
Inquisitie, 17.27; 20.3; 20.12.
Israëlieten, 24.2.

J.

Jan I van Brabant, 6.8.
Java, 25.25.
Javanen, 30.38.
Jonckbloet, 20.8.

K.

Kaarten, 13.12; 32.57.
Kaarten (historisch statistische), 26.10; 28.16; 30.25.
Kamer van Koophandel, 29.103; 29.104.
Kampen, 16.4; 16.18; 16.27.
Kampen, Geert van, 16.30.
Karel V, 20.3; 20.12.
Karelsage, 9.16.
Kate, J.J.L. ten, 14.26; 16.32.
Kelten, 29.29.
Kerk, 13.12.
Kerkarchief, 25.19; 29.35; 29.37.
Kessels, Matthias, 14.24.
Kiliaen, 7.20; 7.22; 14.12.
Kinderkribben, 13.10.
Kinderlectuur, 27.7; 29.65.
Klankverschuiving, 17.15.
Klassenstrijd, 27.16.
Klemtoonleer, 14.27.
Klinker ɛ, 25.34.
Knap, 14.15.
Koloniale geschiedenis, zie: Geschiedenis (koloniale).
Koloniale mogendheid, 31.19
Koloniën, 32.4.
Koninklijke Bibliotheek van België, 32.35.
Koopmansreis, 30.21.
Koormuziekfeest, 27.22.
Kortrijk, 25.36.
Kosmopolitisme, 13.25.
Kritiek, 11.4; 14.10; 16.12; 20.19; 21.28; 24.20; 27.9; 32.20.
Kunst, 11.14; 21.42; 27.2; 28.7; 29.64; 30.8.
Kunstgeschiedenisonderwijs, 13.27.
Kunstnijverheid, 29.62; 29.64.
Kunstnijverheidsschool, 23.5.
Kunstonderwijs, 13.25.
Kunstraad, 23.4.
Kunstrichting, 19.29.
Kunstsmaak, 17.26.
Kunsttermen, 10.10.
Kunstvaardigheid, 17.26.
Kunstwoordenboek, 2.11.
Kunstzin, 17.26; 29.53-29.55; 29.58-29.60; 32.47.
Kwaad, 16.3.

L.

Lager onderwijs, 21.9; 22.14; 22.15; 29.30; 29.79; 29.80.
Lagere school, 7.5; 12.3; 13.11; 16.22; 19.15; 25.32; 27.4; 29.69-29.74; 32.46; 32.47.
Landbouw, 29.101; 29.121.
Landbouwonderwijs, 29.77.
Land- en tuinbouwkundig onderwijs, 21.10
Lectuur, 28.28.
Leerplicht, 29.1.
Leerstoel Germaanse talen, 11.36.
Leesboëk, 9.30; 12.3.
Leeslust, 17.9; 21.38.
Leesmuseum, 21.37.
Leger, 11.34.
Leiden, 14.21; 19.3; 30.24; 30.30; 30.31.
Lennep, J. van, 31.11.
Letterbond, 18.13; 18.14.

Letteren, 9.3; 20.6; 25.44.
Letteren (fraaie), 3.1.
Letterkunde, 1.6;1 9;2.1;2.4;3.11; 3.17; 3.19; 3.21; 7.3; 7.25; 7.26; 8.13; 8.15; 8.21; 8.22; 9.14; 10.5; 11.30; 12.9; 13.17; 14.4; 14.42; 17.16; 19.13; 20.6; 21.3; 21.28; 23.2; 23.20; 25.15; 26.13; 28.10; 29.9-29.11; 29.13; 32.17; 32.24.
Zie ook: Literatuur, Taal- en letterkunde, Vergelijkende letterkunde, Wereldletterkunde.
Letterkundeonderwijs, 26.2; 32.51; 32.52.
Letterkundigen, 13.20; 21.12.
Lex Salica, 21.32.
Lexicografie, 7.20; 7.22; 29.18.
Lezen, 22.8; 22.22; 32.19.
Lezer, 17.17.
Lied, 19.4; 26.19; 26.20; 28.18.
Zie ook: Volkslied.
Liederavónd, 27.22; 28.34.
Liederboek, 24.25.
Limburg, 12.21; 14.19; 31.15.
Limburg (hertogdom), 8.13.
Limburgs, 14.2.
Literatuur, 20.9; 24.20; 28.33; 29.19; 32.5; 32.27.
Zie ook: Letterkunde.
Loon, Gerard van, 11.21.
Loveling, Rosalie, 14.31.
Luchtvaart, 31.23.
Luyken, Jan, 24.19.
Lyriek, 32.29.
Lyrisch toneel, zie: Toneel (lyrisch).

M.

Maandienst, 8.24.
Maerlant, Jacob van, 6.17; 7.6; 8.19; 17.14.
Marburg, 21.34.
Marnix, Philips van, 9.35.
Mees, M.J., 22.22.
Meisjes, 30.29.
Mens, 12.28.
Metrum, 12.32; 16.26; 21.2.
Meydenbauer, A., 27.12.
Middelbaar onderwijs, 22.14; 22.15; 29.30; 29.84; 32.54; 32.56.
Middelbare school, 12.3; 29.66; 32.46; 32.47.
Middelburg, 12.22; 12.25.
Middeleeuwen, 9.31; 11.8; 11.23; 14.41; 16.15; 21.33; 23.17; 24.5; 25.37; 29.34.
Middeleeuwse kerk, 32.61.
Middelnederlands, 5.5; 25.33.
Middelnederlandse dichtkunst, 12.25.
Middenstandsbeweging, 29.95.
Mieris, Frans van, 12.12.
Misericordia's, 29.44.
Modernisme, 22.32.
Moedertaal, 1.11; 7.5; 9.26; 13.11; 17.19; 29.84; 32.55.
Moedertaalonderwijs, 26.6; 32.49.
Monumenten, 27.12; 30.15; 31.17.
Moraal, 4.15.
Muiderslot, 14.20; 16.11.
Multatuli, 22.35; 22.37.
Muntplaats, 14.39.
Museum, 13.27.
Muziek, 12.34; 13.16; 19.18; 27.21; 32.39; 32.43.
Muziek (dramatische), 14.43.
Muziekschool, 13.25; 19.6; 27.23.
Mysteriën, 9.20.
Mythologie, 8.2.

N.

Naamsafleidingen, 14.8.
Nadruk, 1.13; 2.22.
Namen, 31.16.
Zie ook: Dorpsnamen, Eigennamen, Familienamen, Gemeentenamen, Geslachtsnamen, Plaatsnamen, Plantennamen, Stedenamen,

Straatnamen.
Nationaal gevoel, 32.7.
Nationalisme, 31.8.
Nationaliteit, 6.7; 11.29; 13.25; 14.23; 17.8; 25.13.
Naturalisme, 20.9.
Natuurschoon, 32.11.
Navorscher, De, 17.12; 18.5.
Nederlanderschap, 30.37.
Nederlands, 7.18; 16.2; 19.20; 21.2; 21.8; 21.26; 26.18; 26.22; 26.27; 26.33; 29.98; 29.107; 29.112-29.114; 29.117; 29.121; 30.11; 32.46.
Nederlands Indië, 24.8; 29.18; 29.120; 30.2; 30.37; 31.7.
Nederlandsch Rederijkersverbond, 9.21.
Nederlandsch Tooneelverbond, 13.15; 18.6.
Nederlandse beroerten, 21.34.
Nederlandse beweging, 7.28.
Nederlandsche Toonkunstenaarsvereeniging, 32.40.
Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Vereeniging, 27.25.
19e eeuw, 30.20.
Neologismen, 8.6.
Nieulant, Nicolaas, 5.6.
Nijmegen, 26.11.
Nomina Geografica Belgica, 23.16.
Noord-Nederlands, 28.14.
Notariële stukken, 20.15.

O.

Objectiviteit, 20.9.
Onderwijs, 1.10; 4.7; 9.17;9.18; 9.26; 9.29; 10.7; 11.19; 11.33; 11.34; 14.11; 21.26; 30.29; 32.45; 32.55.
Zie ook: Geschiedenisonderwijs, Hoger onderwijs, Kunstgeschiedenisonderwijs, Kunstonderwijs, Lager onderwijs, Land- en tuinbouwkundig onderwijs, Letterkunde-onderwijs Middelbaar onderwijs, (Moeder)taalonderwijs, Openbaar onderwijs, Technisch onderwijs, Toneelonderwijs.
Zie ook: School.
Onderwijs (hofbouwkundig), 9.13.
Onderwijs der fraaie kunsten, 11.40.
Ongeletterden, 9.14.
Oorkonden, 14.37.
Oost, De, 26.25; 26.26.
Openbaar onderwijs, 29.87.
Openbare bibliotheek, 22.7; 22.21; 23.33; 32.34.
Openbare leeszaal, 32.34.
Opera,22.34.
Opstand, 31.18.
Opvoeding, 10.14; 11.6; 12.29.
Zie ook: Volksopvoeding.
Oranje Vrijstaat, 14.7.

P.

Padvinderij, 32.15.
Paleo-typografie, 13.5.
Parijs, 1.15.
Parochiale registers, 29.35.
Penningkunde, 12.12.
Pensioenfonds, 29.48-29.51.
Periode, 13.22.
Periodieke werken, 26.28.
Pers, 12.15; 12.21; 27.18; 29.17; 29.118; 32.12.
Pessimisme, 29.19.
Petrarca, 16.16.
Philips Willem, 25.17.
Pigghe, A. en W., 16.27.
Pirenne, 25.37.
Plaatsbescherming, 31.6.
Plaatsnamen, 6.7; 9.27; 9.28; 19.28; 20.10; 20.18; 21.35; 22.2; 23.11; 23.12; 24.10; 25.5; 29.32.
Plakzegels, 29.114.
Plantennamen, 21.41.
Plantijn, 7.22.
Platduitsland, 17.28.
Plattegrond, 29.38.

Pleiziertreinen, 29.93.
Ploert, 12.19.
Poëzie, 4.15; 32.18.
  Zie ook: Dramatische poëzie.
Port, 12.27.
Posttarief, 29.94.
Postvrijdom, 23.33.
Postwezen, 25.20.
Pourbus, 22.18.
Premiestelsel, 29.5.
Prijsboeken, 27.7; 29.45.
Prijskampen, 17.24.
Prix de Rome, 23.4; 25.42.
Proto-typografie, 13.13.
Provinciale toneelcommissie, 30.14.
Proza, 32.21.
Psychologie, 28.27.
Publiek, 29.53-29.55; 29.58-29.60.

R.

Realisme, 7.3; 17.16; 20.9.
Rechtbank, 12.17; 14.25.
Rechtsgeschiedenis, 2.24.
Rechtstaal, 20.2; 21.11; 21.29; 22.12; 29.16; 30.28; 31.22.
Rederijkers, 9.20.
Rederijkerskamer ter bevordering van uiterlijke welsprekendheid, 30.6.
Rederijkerskamers, 17.25.
Rederijkersverbond (Nederlandsch) 9.21.
Regeringsbesluiten, 25.4.
Regie, 32.42.
Reinaert, 28.2.
Rijhove, 9.32.
Rijksarchief, 22.17.
Roman, 11.3; 13.2; 18.11.
Rome, 26.9; 28.4; 28.5.
Romeinse tijd, 2.3.
Rooms-Katholieken, 30.20.
Rubens, 29.99.
Ruysselede, 3.14.

S.

Sagenkunde, 9.16.
Saksisch, 13.7.
Schilder, 19.29.
Schilderkunst, 13.25.
Schilderschool (oud-Hollands), 8.22.
Schilderschool (Vlaams), 8.22.
Schoep, 13.24.
School, 21.3; 29.110.
  Zie ook: Hogeschool,
  Kunstnijverheidsschool,
  Lagere school,
  Middelbare school,
  Muziekschool,
  Toneelschool,
  Volksschool.
  Onderwijs.
School voor volwassenen, 14.22.
Schoolbibliotheek, 25.41; 27.17.
Schoolboek, 25.40.
Schoolreizen, 29.67.
Schooltoneel, 26.6.
Schoolwezen, 16.15.
Schoonbeke, Van, 23.18.
Schouwburg, 28.19.
Schouwburgbestuurders, 30.9.
Schrijftaal, 10.18; 11.32; 19.24; 19.25; 27.6; 28.15; 29.83.
Schrijver, 1.17; 3.23; 13.3; 13.22; 17.17; 21.43; 22.26; 23.20; 29.19; 29.21.
Schrijversbond, 22.33; 29.20.
Schrijversrechten, 29.6; 29.7.
Shakespeare, 16.9; 19.12; 20.14; 28.13.
Smaak, 29.58.
Smiets, M., 31.13.
Snellaert, F.A., 12.7; 23.9.
Snob, 12.19.
Sociale geschiedenis, zie: Geschiedenis (sociale).
Sociale kwestie, 26.32.
Socialisme, 29.19.
Société des ges de lettres, 17.7.
Spanje, 31.18.
Spelling, 2.16; 2.17; 3.2; 3.3; 3.6; 6.9; 7.13; 7.31; 9.28; 10.16; 11.17; 14.33; 20.10; 23.11; 24.3; 26.5; 29.32;32.31.

Spelling (vereenvoudigde), 23.26; 24.18; 27.33; 28.15; 29.81 - 29.83; 30.33; 31.20.
Spieghel, H.L., 13.23.
Spiritisme, 30.23.
Spoorwegtarieven, 29.92.
Sporttaal, 22.13.
Spraakkunst, 4.3; 7.2; 13.7; 16.22.
Spreekstem, 32.50.
Spreektaal, 1.4; 10.18; 11.32; 13.2; 25.14; 27.6.
Spreken, 10.17.
Sprookje, 25.6.
Staatsbedienden, 32.8.
Stam, 5.4; 17.10; 20.5; 21.7; 21.17; 24.27; 26.19; 26.23; 26.31; 27.34; 29.108; 30.39.
Stambelang, 12.27; 26.32; 28.33; 29.90; 30.33; 30.42; 32.4 - 32.6; 32.9; 32.15; 32.32.
Standen, 9.8.
Staten-Generaal, 9.19; 11.7; 30.34.
Stedenamen, 19.27.
Stedenschoon, 32.11.
Steekspelen, 29.41.
Stelling, 7.13.
Stenografie, 11.22; 12.14; 26.14.
Stereotypie. 12.15.
Stevin, Simon, 25.38.
Stijl, 1.4.
Stijlvormen, 13.26.
Storck, 17.28.
Straatgezang, 14.14.
Straatnamen, 29.38.
Studenten, 27.25; 29.86.
Stuurlieden, 29.98.
Suriname, 28.30; 30.38.
Swinnas, Willem, 8.18.

T.

Taal, 1.3; 1.8; 1.10; 2.4; 3.9; 4.12; 4.13; 4.17; 6.10; 6.11; 6.14; 6.16; 7.8; 7.17; 7.18; 7.24; 8.5; 8.7; 8.11; 8.21; 8.23; 9.8; 9.13; 9.29; 10.2; 10.4; 10.7; 10.17; 11.9; 11.16; 11.23; 11.29; 11.33; 12.4; 12.26; 12.28; 12.28; 13.8; 13.30; 14.17;14.36;16.13;16.20; 17.6; 19.2; 19.13; 19.22; 20.6; 20.21; 21.3; 22.9; 22.10; 22.16; 23.2; 24.8; 24.16; 25.15; 25.25; 25.44; 26.14; 26.24; 27.3; 27.24; 27.26 - 27.28; 27.31; 27.34; 27.35; 28.3; 28.11; 28.18; 28.20; 28.21; 28.35; 29.14; 29.19; 29.29; 29.105; 29.106; 29.109; 29.120; 30.34;30.35;31.23;32.56.
Zie ook: Dagbladtaal,
Moedertaal,
Rechtstaal,
Schrijftaal,
Sporttaal,
Spreektaal,
Turntaal,
Tweede taal,
Volkstaal.
Taalbedervers, 16.24.
Taalbeweging, 21.40; 25.23; 29.123; 30.43.
Taalgebied, 28.23.
Taalgevoel, 22.14; 22.15.
Taalkunde, 3.12; 6.6; 9.10; 12.9; 12.10; 14.34:
Taal- en letterkunde, 1.14; 3.16;4.7; 5.3; 8.18; 9.12; 13.22; 25.2; 26.3; 29.66.
Taalleraren, 5.10.
Taalmuseum, 31.24.
Taalonderwijs, 23.13; 24.21; 29.69 - 29.74; 32.53.
Taalpolitie, 25.31.
Taalrechten, 32.13.
Taalregels, 4.6;
Taalstudie, 5.5.
Taalstrijd, 21.19; 24.26; 25.26.
Taalverbond, 3.17; 5.13.
Taalvergelijking, 10.16.
Taalvermoffing, 11.18.
Taalvormen, 3.8;7.26;9.6;13.26.
Taalvraagstukken, 32.61.
Taalwetenschap, 8.2.
Taalzuivering, 8.12.

Tachtig, 28.25; 32.22.
Talen, 11.6.
Tasso, 28.26.
Tautologie, 4.5.
Technisch onderwijs, 29.122.
Tentoonstellingen, 29.61.
Terminologie, 6.14.
Thieme, 10.15.
Tijdschrift ter bevordering van de Nederlandse taal, 7.29.
Tijdschrift voor de jeugd, 22.26.
Tijdschriften, 16.23; 23.25.
Tilburg, 22.20.
Titels, 9.15; 12.11.
Toneel, 1.19; 1.20; 2.25; 3.22; 5.11; 6.18; 8.14; 10.8; 11.10-11.12; 12.5; 13.6; 14.42; 17.4; 19.5; 20.13; 21.6; 21.20; 22.24; 22.25; 23.19; 23.31; 24.7; 24.13; 24.24; 25.7; 25.22; 29.1; 29.53 - 29.55; 29.58 - 29.60; 30.13; 30.14; 32.44.
Zie ook: Schooltoneel.
Toneel (lyrisch), 27.19; 31.12.
Toneelbestuurder, 21.22.
Toneelkritiek, 14.10.
Toneelliteratuur, 17.24; 25.8.
Toneelmaatschappijen, 29.3.
Toneelonderwijs, 23.7.
Toneelschool, 16.19; 19.17; 20.4; 29.56.
Toneelschrijver, 16.7; 21.21; 21.22; 25.10; 28.6.
Toneelschrijversbond, 21.21.
Toneelspeelkunde, 29.4.
Toneelspeler, 2.26; 13.14; 23.32; 25.9; 26.15.
Toneelstuk, 26.16.
Tooneelverbond, zie: Nederlandsch Tooneelverbond.
Tonelisten, 29.48 - 29.51.
Tongval, zie: Dialekt.
Toonkunst, 14.23; 14.44; 16.20; 32.41.
Toonkunstenaarsvereeniging (Nederlandsche), 32.40.
Traos, Des, 21.34.
Triens, 14.39.
T'Serclaes, Everaerd, 3.15.
Tuberculose, 21.17.
Tuinstad, 32.9.
Tungri, 6.13.
Turntaal, 19.26; 29.75.
Tweede taal, 19.15; 21.9; 25.32; 29.69 - 29.74.
Twents, 14.29.

U.

Uithangborden, 3.25.
Uitspraak, 5.7; 5.15; 9.22; 9.34; 10.12; 11.24; 11.26; 13.14; 13.30; 21.13; 23.22; 23.24; 24.4; 24.11; 25.3; 25.16; 27.3; 28.15; 28.24; 29.2; 29.57; 29.76; 32.48:
Uitvindingen, 4.4.
Unie van Utrecht, 17.21.

V.

Vaarten, 17.23.
Vakantie-leergang, 30.30; 30.31.
Valkhof, 26.11.
Vandenpeerenboom, Alfons, 19.9; 19.16.
Veldeke, Hendrik van, 14.3; 31.3.
Vélocipède, 11.5.
Velthem, Lodewijk van, 25.36.
Verbeteringsschool, 3.14.
Verdelingsakte van 1870, 14.19.
Verduitsing, 11.16.
Vereeniging tot bevordering van de belangen des boekhandels, 10.15; 11.25.
Vereenvoudigde spelling, zie: Spelling (vereenvoudigde).
Vereniging voor taal- en letterkunde, 18.7.
Verfransing, 11.16; 27.23.
Vergelijkende letterkunde, 26.3.
Verhaal, 13.2.
Versbouw, 25.33.
Vertaalrecht, 14.9.
Vertaling, 3.12; 12.32.
Vervlaamsing, 29.68; 29.87; 32.2.
15e eeuw, 32.39.

Vlaams, 5.8; 5.15; 7.27; 11.34; 12.17; 14.25; 21.8; 27.5; 27.11; 28.14.
Vlaamse Akademie, 6.19.
Vlaamse belangen, 5.9.
Vlaamse beweging, 16.31; 19.21; 21.16; 22.11; 23.24; 24.15; 25.15; 27.4; 27.20; 29.111; 31.9; 32.3.
Voertaal, 29.79; 29.80.
Volk, 11.33; 13.18; 19.7; 21.38; 21.43; 25.7; 27.3; 28.7; 28.28; 29.64.
Volksaard, 9.37.
Volksbelang, 30.33.
Volksbeschaving, 1.10.
Volksbibliotheek, 17.9; 21.38; 25.41; 27.17.
Volksgeest, 14.36; 32.17.
Volkskarakter, 16.6; 22.16.
Volksklasse, 17.25; 28.10.
Volkslied, 9.33; 21.39; 25.24; 29.39.
Volksopvoeding, 12.13.
Volksschool, 9.30; 11.19; 13.10.
Volkstaal, 3.10; 10.11; 13.3.
Volkstelling, 5.4.
Volksuitgave, 29.89.
Volksverlichting, 3.19.
Volksvertegenwoordiging, 13.4.
Volksvoordrachten, 11.28.
Volksvoorstellingen, 28.17.
Volksvrijheid, 19.30.
Volkszang, 31.15.
Vondel, 8.3; 9.23; 14.36; 16.10; 16.32; 17.13; 20.8; 20.17; 21.30; 23.10; 28.26; 29.99; 30.12.
Vonnissen, 29.100.
Voordracht, 22.8; 22.22; 25.23.
Vrambout, 19.8.
Vries, De, 21.23; 22.28.
Vrije drukpers, 1.21.
Vrouw, 5.16; 9.39; 11.30; 11.39; 12.29; 27.37; 29.85.

W.

Waarde, 6.20.
Walenland, 21.17; 27.29; 29.88; 29.111; 32.46; 32.53.
Weekblad, 12.27.
Wegen, 17.23.
Wereldletterkunde, 30.11.
Werf, Adriaansz. van der, 13.32.
Werkwoorden, 12.18.
West-Indië, 26.22.
Westvlaams, 7.16; 14.18.
Wet Franck-Segers, 32.56.
Wet van 1883, 32.54.
Wet van 15 Sept. 1895, 29.79; 29.80.
Wetten, 25.4.
Wetenschap, 2.2; 4.15.
Wijsbegeerte, 29.19.
Wilhelmus, 30.10.
Willem, 28.2
Willem I, 25.17.
Willem II, 18.4.
Willem de Zwijger, 24.22.
Willemsfonds, 28.29; 28.34.
Wolff, Elisabeth, 8.17.
Woonvraagstuk, 32.9.
Woord, 17.18.
Woord-begrip, 9.4.
Woordafleiding, 17.15.
Woordbetekenis, 28.27.
Woorden, 21.10; 24.9.
Woordenboek (= W.N.T.), 2.7-2.12; 2.14; 2.15; 3.10; 3.13; 4.14; 5.12; 6.4; 7.23; 8.9; 10.9; 18.9; 21.23; 21.24; 22.28; 23.21; 24.14; 25.11; 26.17; 27.30; 28.8; 29.12; 30.26; 30.27; 31.2; 31.26; 32.30.
Woordenboek (geïllustreerd verklarend), 29.89.
Woordenboek (wijsgerig), 9.2.
Woordenboeken, 24.4.
Woordenlijst, 13.7.
Woordgeslacht, 28.14.
Woordspelingen, 12.24.
Woordvormen, 9.24.

Y.

Yssellinie, 16.4.

Z.

Zang,, 25.23; 29.57.
Zangverbond, 11.37.
Zedelijkheid, 13.6.
Zeeland, 31.16.
Zeeuwse uitdrukkingen, 19.14.
Zeevissersbedrijf, 32.10.
Zeewezen, 26.21; 29.98; 29.117.
Zegelkunde, 14.5.
Zegelrecht, 9.9.
Zelfstandig naamwoord, 3.5; 6.12.
16e eeuw, 11.23; 14.21; 16.6; 16.28; 25.21; 32.31; 32.39; 32.60.
Zevecotius, 11.2.
17e eeuw, 8.20; 9.3; 9.10; 9.11; 10.5; 16.6; 19.30; 30.21; 32.31; 32.60.
Ziekenverpleging, 30.45.
Zingende vogels, 23.25.
Zinswendingen, 9.24.
Zuid-Afrika, 14.7; 16.2; 19.22; 20.5; 21.40; 24.16; 26.18; 27.24 -27.26; 27.35; 28.20 - 28.22; 29.86; 29.97; 29.109; 29.110; 30.43; 31.4; 32.5; 32.6.

BIJLAGE

De voordrachten van het 15e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Brussel, 27 tot en met 30 augustus 1876 zijn ontleend aan het exemplaar van het programma dat zich bevindt in het archief van J.A. Alberdingk Thijm (K.D.C., Nijmegen).

15.1 Jan ten Brink, Waardeering op letterkundig gebied.
15.2 T.H. de Beer, Dagbladen: Kritiek en Reclame.
15.3 Hansen, Eenige opmerkingen betreffende het gebied der Dietsche moedertaal in de Beide Nederlanden en in Platduitschland.
15.4 S.R. Beynen, Over de unie van Brussel in 1577.
15.5 A. Vorsterman van Ooyen, Over de Genealogie en Heràldiek als hulpbronnen bij het beoefenen van de geschiedenis.
15.6 Edmond Mertens, Onze Nationale Toonkunde.
15.7 Edmond vander Ven, Het geschiedkundig drama: strekking, karakter en opvatting.
15.8 L. de Taye, a) Over de inrichting der oude Kunstgilden, en over haren invloed op de ontwikkeling der schoone kunsten in hare toepassing op de ambachten.
b) Over de oorzaken van den ondergang en het verval dezer gilden en over de gevolgen van dit verval ten aanzien van het kunstkarakter in de nijverheidsvoortbrengsels.
15.9 J.W. Hofdijk, Eenige dichtregelen in het belang van Zuid en Noord [gedicht].
15.10 Maria van Ackere-Doolaeghe, "Hoe lang nog slaapt gij Brugge's Helden," een dichtstuk voor te dragen, door Felix Vande Voorde [gedicht].
15.11 Servaas van Rooyen, Het dichterlijk Tijdschrift "Braga" in zijne kritische waarde voor onze letterkunde.
15.12 De Bo, De wetenschappelijke taal in 't Nederlandsch.
15.13 J. Scherpenseel, Welke zijn de oorzaken dat, over het algemeen, de voortbrengsels der Nederlandsche drukpers minstens 50 p. h. duurder zijn dan gelijke voortbrengsels in de duitsche en fransche talen.
15.14 Van Vloten, Gebruik en misbruik der aestetiek op letterkundig gebied.
15.15 Cupérus, Turnvakwoorden in de Nederlandsche taal, dat is zoowel de zuivere vak- als bevelwoorden (commando's), hun gebruik bij de Turnoefeningen (gymnastische oefeningen) en bij de oefeningen en de bewegingen van het leger.
15.16 L.M.N. Dercksen, Prins Philips Willem van Oranje en zijn verblijf te Brussel aan het hof van Albert en Isabella, ten jare 1600.
15.17 Ed. van Even, De wegvoering uit de Hoogeschool van Leuven van den graaf van Buren, anno 1568.
15.18 A.W. Jacobson, a) welke middelen van zoogenaamden stoffelijken aard zijn thans in Noord- en Zuid Nederland aan te wenden tot verheffing van de tooneelspeelkunst.

b) De invloed van Nederlandsch Schouwburg publiek op gehalte en uitvoering van tooneelvoorstellingen.

15.19 Hendrik van Eyck, Eenheid van uitspraak in het Nederlandsch.

15.20 Auguste Schoy, Hoeft de strekking tot de Vlaamsche Bouwkunst, die dagelijks aangroeit, zuiver oudheidkundig te blijven en niets anders voort te brengen dan eene onvruchtbare herstelling van het verleden? Of wel moet die strekking den gedanen vooruitgang in het zicht houden en in betrekking worden gebracht met de hulpmiddelen, de noodwendigheid en den smaak onzer eeuw en derwijze eenen oorspronkelijken Nieuw-Nederlandschen stijl scheppen, welke zich in dit voorstel ontleedt: *De school voortzetten*, dat is aan de moderne opgaven de aestetische bij uitstek nationale gedachten toepassen, der oude vlaamsche Bouwmeesters.

15.21 Arthur Cornette, Voorstel tot uitbreiding van den werkkring der Nederlandsche Congressen. - Inrichting eener afzonderlijke afdeeling voor het behandelen van alle vraagstukken van stoffelijken aard, die in 't belang zijn tevens van Noord- en Zuid Nederland.

15.22 C.J. Hansen, Aan Dietschland [gedicht].

15.23 Donkersloot, Zedelijke Parasieten [gedicht].

15.24 Lina Schneider, Voordracht eeniger in het Hoogduitsch vertaalde gedichten van Vlaamsche dichters.

15.25 J.A. Huberts, Het onderwijs in de Nederlandsche Taal op de Middelbare scholen van Noord-Nederland.

15.26 J.B. Franquinet, Over het Limburgsche of Maasgouwsche Dialekt, naar aanleiding van het op het XIVe Congres verhandelde.

15.27 A.C. Vandercruyssen, Over boekentaal.

15.28 Victor vande Walle, Over onze volksboeken.

15.29 V. Dave, Over het aanleeren der Nederlandsche taal in de Waalsche provintiën van Belgie. Inrichting der studie dezer taal in de hoogere en middelbare scholen van den Staat.

15.30 G. Mees, Een Hollandsch Luitenant onder Koning Willem.

15.31 Is. Teirlinck, Over Antoon Verhulst als landbouwkundige in Vlaanderen.

15.32 Peter Benoit, a) De grondbeginselen eener nationale toonkunde; b) Waarom Belgie tot nu toe geene echt nationale muziekschool bezit; c) 1e Belgie's muzikale toestand tijdens de Contrapuntdichters der 15de en 16de eeuw; 2e Belgie's muzikale toestand sedert de 16de eeuw; 3e Belgie's hedendaagsche muzikale toestand; 4e De toekomst.

15.33 Van Vloten, Brussel in 1576 en 1876.

15.34 Emanuel Hiel, Breidel en De Coninck. [gedicht].